

សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿ
នៅវេស្តមីនស្ទើរ (ខ្មែរ-អង់គ្លេស)

បកប្រែពីភាសាអង់គ្លេសដោយ ឌីម សុខមាន

WESTMINSTER CONFESSION OF FAITH
(KHMER- ENGLISH)

Translated from English by Dim Sok Mean

មាតិកា

អារម្ភកថា	5
កំណត់សំគាល់	9
អំពីព្រះគម្ពីរបរិសុទ្ធ	11
អំពីព្រះ និងអំពីព្រះត្រង់កបរិសុទ្ធ	17
អំពីព្រះទ័យសម្រេចដ៏អស់កល្បរបស់ព្រះ	20
អំពីការបង្កើត	24
អំពីប្រវត្តិខ្មែរ*	26
អំពីការធ្លាក់ចុះក្នុងអំពើបាប អំពីអំពើបាប និងអំពីការជំនុំជំរះលើវា	30
អំពីព្រះគ្រីស្ទជាសន្ទានកាវី	35
អំពីឆន្ទៈសេរី*	41
អំពីការត្រាស់ហៅដោយមានប្រសិទ្ធភាព	42
អំពីការរាប់ជាសុចរិត	45
អំពីការទទួលទុកជាកូនចិញ្ចឹម	48
អំពីការញែកចេញជាបរិសុទ្ធ	49
អំពីជំនឿដែលសង្គ្រោះ	51
អំពីការកែប្រែចិត្តទៅកាន់ជីវិត	52
អំពីការប្រព្រឹត្តល្អ	55
អំពីការរក្សាទុកពួកបរិសុទ្ធ	59
អំពីការធានានៃព្រះគុណ និងសេចក្តីសង្គ្រោះ	61
អំពីក្រឹត្យវិន័យនៃព្រះ	64
អំពីសេរីភាពគ្រីស្ទាន និង សេរីភាពនៃបញ្ញាចិត្ត	68
អំពីការថ្វាយបង្គំផ្នែកសាសនា និង ថ្ងៃឈប់សំរាក	71
អំពីសម្បជ័យ និងការសប្បាយដែលត្រឹមត្រូវ	76

អំពីមន្ត្រីរាជការ*	79
អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង ការលែងលះ	82
អំពីក្រុមជំនុំ	84
អំពីការប្រកបគ្នានៃពួកបរិសុទ្ធ	87
អំពីពិធីបរិសុទ្ធ	88
អំពីពិធីជ្រមុជទឹក	90
អំពីពិធីលៀងព្រះអម្ចាស់	93
អំពីក្រុមប្រឹក្សាកាត់ក្តីរបស់ក្រុមជំនុំ	97
អំពីសភា និងក្រុមប្រឹក្សា	98
អំពីស្ថានភាពរបស់មនុស្សបន្ទាប់ពីស្លាប់ និងអំពីការរស់ឡើងវិញ	100
អំពីការជំនុំជំរះចុងក្រោយ	101
ពន្យល់ពាក្យ	104

Content

Preface	7
Of the Holy Scripture	107
Of God, and of the Holy Trinity	111
Of God's Eternal Decree	113
Of Creation	115
Of Providence	116
Of the Fall of Man, of Sin, and of the Punishment Thereof	119
Of God's Covenant with Man	121
Of Christ the Mediator	123
Of Free Will	126
Of Effectual Calling	127
Of Justification	129
Of Adoption	131
Of Sanctification	132
Of Saving Faith	133
Of Repentance Unto Life	134
Of Good Works	136
Of the Perseverance of the Saints	138
Of the Assurance of Grace and Salvation	140
Of the Law of God	142
Of Christian Liberty, and Liberty of Conscience	145
Of Religious Worship, and the Sabbath Day	147
Of Lawful Oaths and Vows	150
Of the Civil Magistrate	152
Of Marriage and Divorce	154
Of the Church	156
Of the Communion of Saints	158
Of the Sacraments	159
Of Baptism	160
Of the Lord's Supper	162
Of Church Censures	165
Of Synods and Councils	166
Of the State of Men after Death and the Resurrection of the Dead	168
Of the Last Judgment	169

ការច្បាប់

ក្រុមជំនុំត្រីស្នូបវិស័ទ ត្រូវការសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿ។ យើងអាចប្រៀបប្រដូចសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿ និងសេចក្តីជំនឿទៅនឹងរាងកាយរបស់យើង។ រាងកាយរបស់យើងមានឆ្អឹង និងសាច់។ សេចក្តីសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿ ប្រៀបបានទៅនឹងឆ្អឹងនៅក្នុងរាងកាយរបស់ផងយើងដែរ។ ក្រុមជំនុំសម័យទំនើបកំពុងតែប្រឈមមុខទៅនឹងការប្រែផែនយ៉ាងខ្លាំងក្លា ពីសំណាកក្រុមនិកាយខុសឆ្គង។ ក្រុមជំនុំក៏មានការទទួលខុសត្រូវមួយចំណែកទៅលើចំនុចនេះដែរ ពីព្រោះតែក្រុមជំនុំសម័យទំនើប មានទំនោរទោរទន់ទៅរកភាពព្រងើយកន្តើយចំពោះសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿ។

សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿ ជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីគោលលទ្ធិ ឬជាឯកសារស្តីអំពីអ្វីដែលយើងជឿ។ ត្រីស្នូបវិស័ទជាច្រើនមិនចូលចិត្តពាក្យថា“គោលលទ្ធិ”ទេ ដោយពួកគេនិយាយថា សេចក្តីជំនឿមានសារៈសំខាន់ជាងគោលលទ្ធិ។ ប៉ុន្តែសេចក្តីជំនឿរបស់យើងគឺជាប្រភេទមួយនៃគោលលទ្ធិផងដែរ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា យើងជឿថាព្រះយេស៊ូវជាព្រះអង្គសង្គ្រោះ និងជាព្រះអម្ចាស់។ នោះហើយគឺជាសេចក្តីជំនឿមូលដ្ឋាន និងជាគោលលទ្ធិគ្រឹះរបស់ត្រីស្នូបវិស័ទ។

សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿនៅវេស្វមីនស្ទើរ គឺជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿរបស់ក្រុមកំណែទម្រង់ ដែលត្រូវបានទទួលយកដោយក្រុមជំនុំព្រលឹមបីធរាន និងក្រុមជំនុំកំណែទម្រង់មួយចំនួនព្រមទាំងក្រុមជំនុំមួយចំនួនទៀតដែលស្ថិតក្នុងនិកាយប្រូតេស្តង់។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿនៅវេស្វមីនស្ទើរ ត្រូវបានដាក់តែងឡើងចប់សព្វគ្រប់នៅឆ្នាំ១៦៤៦ ដោយមានការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការពិភាក្សាយ៉ាងល្អិតល្អន់ ពីសំណាកអ្នកនយោបាយជាត្រីស្នូបវិស័ទ, គ្រូគង្វាល និង

ទេវវិទូជាច្រើននាក់។ យើងឃើញថាមានការចូលរួមពីរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការបង្កើតឡើងនូវគោលជំនឿមូលដ្ឋានរបស់គ្រីស្ទបរិស័ទមួយនេះ។ ហេតុនោះហើយ ទើបវាត្រូវបានទទួលយកយ៉ាងទូលំទូលាយដោយក្រុមជំនុំព្រេសប៊ីធរាននៅចក្រភពអង់គ្លេស និងនៅអាមេរិក ក៏ដូចជាក្រុមជំនុំខនត្រីហ្គេសិនណាល និងក្រុមជំនុំបាបទីស្ទផងដែរ។ នេះអាចជាហេតុផលដែលថា កាលវិនិយមគឺជាគំនិតមួយក្នុងចំណោមគំនិតទាំងដប់ ដែលបានផ្លាស់ប្តូរពិភពលោក (ទស្សនាវដ្តីថាម, ២៣ - មីនា - ២០០៩)។

សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿនៅវេស្ទមីនស្ទើរ ត្រូវបានបកប្រែពីភាសាអង់គ្លេសមកជាភាសាខ្មែរ ដោយលោក ឌីម សុខមាន ជាបុគ្គលិកម្នាក់នៃវិទ្យាស្ថានទេវវិទ្យាព្រេសប៊ីធរានកម្ពុជា។ វិទ្យាស្ថានរបស់យើងមានបំណងផងផលិតសៀវភៅខាងទេវវិទ្យាល្អៗជាច្រើនទៀត ជាភាសាខ្មែរ។ យើងមានសេចក្តីរីករាយ និងអំណរគុណជាខ្លាំងក្រៃលែងប្រសិនបើសៀវភៅសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីសេចក្តីជំនឿនៅវេស្ទមីនស្ទើរជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរមួយក្បាលនេះ បានជាជំនួយសម្រាប់ក្រុមជំនុំនៃព្រះគ្រីស្ទនៅប្រទេសកម្ពុជា។

ថ្ងៃទី ២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១២

បណ្ឌិត ចន ហ្វឺន

អគ្គនាយកនៃវិទ្យាស្ថានទេវវិទ្យាព្រេសប៊ីធរានកម្ពុជា

Preface

Christian churches need a confession of faith. We can compare the confessions of faith to the framework of our body. Our body consists of bone and flesh. Confessions of faith are like the bone in our body. Modern day churches are presently facing serious challenges from the cults. The churches are partly responsible for that, because they tend to neglect confession of faith.

Confession of faith is a doctrinal statement or document showing what we believe. Many Christians do not like the word “doctrine”, saying that faith is more important than doctrine. But our faith is eventually a kind of doctrine. For instance, we believe in Jesus as the Savior and Lord. That is our fundamental Christian faith as well as a basic Christian doctrine.

The Westminster Confession of Faith is a Reformed confession of faith which are adopted by the Presbyterian churches and some Reformed churches with other Protestant churches. The Westminster Confession of Faith has been completed by English Parliament in 1646 through much studies and discussions of Christian politicians, pastors and theologians. It indicated that the government was involved in order to formulate the fundamental Christians faith. So it has been widely adopted by British and American Presbyterian churches as well as by many Congregational and Baptists churches. This could be the reason that Calvinism became one of the 10 ideas that transformed the world (TIME Magazine, March 23, 2009).

The Westminster Confession of Faith was translated from English to Khmer by our brother Mr. Dim Sok Mean, who is serving as a staff in Cambodia Presbyterian Theological Institute. Our school want to produce many good theological books in Khmer. We are joyful and grateful if The Westminster Confession of faith in English and Khmer would make great contribution for the churches in Cambodia.

August 25th, 2012

Ho Jin Jun. D.Miss., PhD

President
Cambodia Presbyterian Theological Institute

កំណត់សំគាល់

នៅពេលលោកអ្នកអានសេចក្តីថ្លែងការណ៍ អំពីសេចក្តីជំនឿនៅ វ៉េស្តមីនស្ទើរ ជាភាសាខ្មែរ សូមមេត្តាកត់សំគាល់នូវសញ្ញាមួយចំនួនដូច ខាងក្រោម៖

1. [1] : សញ្ញានេះប្រាប់ពីខគម្ពីរយោងដែលទាក់ទងនឹងខ្លឹមសារនៃ ឃ្លាប្រយោគដែលមានសញ្ញានោះ។ ហើយខគម្ពីរយោងស្ថិតនៅ ខាងក្រោមកថាខ័ណ្ឌនីមួយៗ។
2. * : សញ្ញានេះដាក់នៅលើពាក្យមួយចំនួនដែលអ្នកបកប្រែមិនអាច រកពាក្យដែលមានន័យសមស្របតាមពាក្យក្នុងភាសាអង់គ្លេសបាន ហើយសញ្ញានេះមិនត្រូវបានដាក់ នៅលើពាក្យនោះគ្រប់កន្លែងក្នុង អត្ថបទនេះទេ។ ការពន្យល់ពាក្យនោះមាននៅទំព័រចុងក្រោយនៃ អត្ថបទជាភាសាខ្មែរ។
3. ខគម្ពីរយោង :
 - កូរិន. = កូរិនថូស, ទំនុក. = ទំនុកតម្កើង។
 - សញ្ញា (:) សម្រាប់ចែក ជំពូកនឹងខ។
 - សញ្ញា (.) សម្រាប់ចែក ខនឹងខ។
 - សញ្ញា (;) សម្រាប់ចែក កណ្តុនឹងកណ្ត ឬ ជំពូកនឹងជំពូក។
 - សញ្ញា (-) មានន័យថា ពីខណាមួយ ដល់ខណាមួយ ឬពី ជំពូកណាមួយដល់ជំពូកណាមួយ។
 - ករណីគ្មានសញ្ញា (:) លេខនោះអាចជាលេខជំពូកនៃកណ្ត គម្ពីរដែលមានច្រើនជំពូក ឬជាលេខខនៃកណ្តដែលមានតែ មួយជំពូក។

**សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពី
សេចក្តីជំនឿនៃ
វេទស្តមីនស្ត្រី**

ចំពូកទី១. អំពីព្រះគម្ពីរបរិសុទ្ធ

១. ទោះបីជាពន្លឺនៃនិស្ស័យ* និងការងារនៃការបង្កើត ហើយនិងប្រវត្តិខ្លួន* របស់ព្រះ បានធ្វើការបង្ហាញមកទល់ពេលនេះនូវការល្អ ប្រាជ្ញាញាណ និង ព្រះចេស្ដានៃព្រះយ៉ាងជាក់ច្បាស់ ដែលនាំឲ្យមនុស្សមិនអាចនឹងដោះសារ បានយ៉ាងណាក្តី [1] ក៏ពួកវាមិនមានភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការផ្តល់នូវចំណេះ ដឹងអំពីព្រះ និងបំណងព្រះហឫទ័យរបស់ទ្រង់ ដែលចាំបាច់ចំពោះសេចក្តី សង្គ្រោះនោះទេ[2] ដូច្នេះហើយបានជាព្រះទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យនឹងបើក សំដែងអង្គទ្រង់ និងប្រកាសបំណងព្រះហឫទ័យទ្រង់ដល់ក្រុមជំនុំរបស់ ទ្រង់ [3] នៅក្នុងពេលវេលាផ្សេងៗគ្នា និងរបៀបខុសៗគ្នា ហើយបន្ទាប់ មកទៀត សម្រាប់ជាការថែរក្សាទុក និងការផ្សាយនូវសេចក្តីពិត ព្រមទាំង ដើម្បីបង្កើតក្រុមជំនុំឡើង និងដើម្បីកម្សាន្តចិត្តពួកគេឲ្យកាន់តែមានភាព ប្រាកដច្បាស់ ប្រឆាំងនឹងភាពពុករលួយនៃសាច់ឈាម ហើយនិងគំនិត ព្យាបាទរបស់អារក្សសាតាំង និងរបស់លោកិយ នោះព្រះទ្រង់បានធ្វើការ បើកសំដែងទាំងមូលបែបដូចគ្នានោះឲ្យទៅជាសំណេរ [4] ដែលធ្វើឲ្យព្រះ គម្ពីរបរិសុទ្ធទៅជាមានភាពចាំបាច់បំផុត [5] ហើយអស់ទាំងរបៀបពីមុន ដែលព្រះទ្រង់សំដែងបំណងព្រះហឫទ័យទ្រង់ដល់រាស្ត្រទ្រង់នោះ ឥឡូវ នេះត្រូវបានបញ្ឈប់ហើយ។ [6]

[1] រ៉ូម២:១៤-១៥; ១:១៩,២០; ទំនុកតម្កើង១៩:១,២,៣; រ៉ូម១:៣២; ២:១

[2] ១កូរិនថូស១:២១; ២:១៣-១៤

[3] ហេប្រើរ១:១

[4] សុភាសិត២២:១៩-២១; លូកា១:៣-៤; រ៉ូម១៥:៤; ម៉ាថាយ៤:៤, ៧, ១០;

អេសាយ ៨:១៩-២០

[5] ២ធីម៉ូថេ៣:១៥; ២ពេត្រុស១:១៩

[6] ហេប្រើរ១:១-២

II. ស្ថិតក្រោមឈ្មោះថាព្រះគម្ពីរបរិសុទ្ធ ឬ ព្រះបន្ទូលនៃព្រះដែលត្រូវបាន
សរសេរនោះ ឥឡូវនេះរួមមានកណ្តាគម្ពីរសញ្ញាចាស់ និងសញ្ញាថ្មី ដែល៖

សញ្ញាចាស់មាន :

លោកុប្បត្តិ	របាក្សត្រទី២	ដានីយ៉ែល
និក្ខមនំ	អែសរ៉ា	ហូសេ
លេវីន័យ	នេហេមា	យ៉ូអែល
ជនគណនា	នាងអេសធើរ	អេម៉ុស
ចោទិយកថា	យ៉ូប	អូបាខា
យ៉ូស្វេ	ទំនុកតម្កើង	យ៉ូណាស
ពួកចៅហ្វាយ	សុភាសិត	មីកា
នាងរស់	សាស្តា	ណាហ៊ុម
សាំយូអែលទី១	បទចម្រៀងសាឡូម៉ូន	ហាបាគុក
សាំយូអែលទី២	អេសាយ	សេផានា
ពង្សាវតារក្សត្រទី១	យេរេមា	ហាកាយ
ពង្សាវតារក្សត្រទី២	បរិទេវ	សាការី
របាក្សត្រទី១	អេសេគាល	ម៉ាឡាគី

ហើយសញ្ញាថ្មីមាន :

ដំណឹងល្អដោយលោក	សំបុត្រប៉ុលទៅពួកជំនុំ	ភីលីព
ម៉ាថាយ	រ៉ូម	កូល៉ុស
ម៉ាកុស	កូរិនថូសទី១	ថៃស្យាឡូនិចទី១
លូកា	កូរិនថូសទី២	ថៃស្យាឡូនិចទី២
យ៉ូហាន	កាឡាទី	ធីម៉ូថេទី១
កិច្ចការពួកសាវក	អេភេសូរ	ធីម៉ូថេទី២

ទីតុស	សំបុត្រពេត្រុសទី១	សំបុត្រយ៉ូហានទី៣
ភីលេម៉ូន	សំបុត្រពេត្រុសទី២	សំបុត្រយ៉ូដាស
សំបុត្រទៅពួកហេព្រើរ	សំបុត្រយ៉ូហានទី១	វិវរណៈ
សំបុត្រយ៉ាកុប	សំបុត្រយ៉ូហានទី២	

គ្រប់ទាំងកណ្តុកគម្ពីរទាំងអស់ខាងលើនេះត្រូវបានផ្តល់ឲ្យដោយការបណ្តាលឲ្យតែងនៃព្រះ ទុកជាច្បាប់ខាងឯសេចក្តីជំនឿ និងជីវិត។ [7]

[7] លូកា១៦:២៩, ៣១; អេភេសូរ២:២០; វិវរណៈ២២:១៨-១៩; ២ធីម៉ូថេ៣:១៦

III. សៀវភៅដែលជាទូទៅគេហៅថា **អាប៉ូគ្រីផាមីន** មែនជាការបើកសំដែងនៃព្រះនោះទេ ក៏មិនមែនជាផ្នែកនៃព្រះគម្ពីរពិតដែរ ដូច្នេះហើយពួកវាគ្មានសិទ្ធិអំណាចនៅក្នុងក្រុមជំនុំ ហើយមិនត្រូវទទួលយកដោយព្រះក្នុងរបៀបណាក្តី ក៏គ្មានប្រយោជន៍អ្វីឲ្យលើសជាងសំណេរឯទៀតរបស់មនុស្សដែរ។ [8]

[8] លូកា២៤:២៧, ៤៤; រ៉ូម៣:២; ២ពេត្រុស១:២១

IV. សិទ្ធិអំណាចរបស់ព្រះគម្ពីរបរិសុទ្ធ ដែលធ្វើឲ្យយើងត្រូវតែជឿនិងស្តាប់បង្គាប់តាមនោះ គឺមិនអាស្រ័យទៅលើទីបន្ទាល់របស់មនុស្សណា ឬក្រុមជំនុំនោះទេ ប៉ុន្តែគឺអាស្រ័យទាំងស្រុងទៅលើព្រះ (ទ្រង់អង្គឯងជាសេចក្តីពិត) ដែលទ្រង់ជាអ្នកនិពន្ធនៃព្រះគម្ពីរ ហើយដោយហេតុនោះ ព្រះគម្ពីរត្រូវបានទទួលយក ពីព្រោះជាព្រះបន្ទូលនៃព្រះ។ [9]

[9] ២ពេត្រុស១:១៩,២១; ២ធីម៉ូថេ៣:១៦; ១យ៉ូហាន៥:៩; ១ថៃស្យា.២:១៣

V. យើងអាចនឹងត្រូវបានធ្វើឲ្យជួលចិត្ត និងត្រូវបានជំរុញចិត្ត ដោយទីបន្ទាល់របស់ក្រុមជំនុំដែលផ្តល់នូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ និងដោយគួរសម

ចំពោះព្រះគម្ពីរបរិសុទ្ធ[10] ហើយភាពខាងឯស្ថានសួគ៌នៃខ្លឹមសារ ប្រសិទ្ធភាពនៃគោលលទ្ធិ ភាពសម្បើមនៃរចនាបថ ភាពព្រមព្រៀងគ្នានៅគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ គោលដៅរួមគ្នាទាំងមូល (ដែលថ្វាយសិរីរុងរឿងដល់ព្រះ) ការផ្តល់នូវការរកឃើញពេញលេញ អំពីផ្លូវតែមួយគត់ សម្រាប់សេចក្តីសង្គ្រោះរបស់មនុស្ស ឧត្តមភាពដែលមិនអាចប្រៀបបានជាច្រើនទៀតរបស់ព្រះគម្ពីរ ហើយនិងភាពឥតខ្ចោះទាំងមូលរបស់ព្រះគម្ពីរ គឺជាសេចក្តីសំអាងដែលថា ព្រះគម្ពីរផ្តល់ភស្តុតាងយ៉ាងច្រើនក្រៃលែងថាខ្លួនគឺជាព្រះបន្ទូលនៃព្រះ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងនោះក្តី ភាពជឿជាក់ និងការប្រាកដច្បាស់របស់យើងចំពោះសេចក្តីពិតដ៏គ្មានកំហុសសោះ និងសិទ្ធិអំណាចពីព្រះរបស់ព្រះគម្ពីរគឺបានមកពីការងារខាងក្នុងរបស់ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ដែលធ្វើបន្ទាល់តាមរយៈ និងដោយសារព្រះបន្ទូលនៅក្នុងចិត្តរបស់យើង។ [11]

[10] ១ធីម៉ូថេ៣:១៥

[11] ១យ៉ូហាន២:២០, ២៧; យ៉ូហាន១៦:១៣-១៤; ១កូរិនថូស២:១០-១២;
អេសាយ ៥៩:២១

VI. ព្រះរាជតម្រិះទាំងមូលនៃព្រះ ដែលទាក់ទងនឹងគ្រប់ការទាំងអស់ដែលចាំបាច់សម្រាប់សិរីរុងរឿងផ្ទាល់អង្គទ្រង់ សេចក្តីសង្គ្រោះរបស់មនុស្ស សេចក្តីជំនឿ និងជីវិតនោះត្រូវបានកត់ត្រាបង្ហាញទុកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ហើយតាមរយៈការពិចារណាលើព្រះគម្ពីរ គេអាចនឹងទាញយកលទ្ធផលល្អ និងចាំបាច់បាន។ មិនត្រូវបន្ថែមអ្វីទៅលើព្រះគម្ពីរទេ ទោះនៅពេលណាក្តី មិនថាដោយការបើកសំដែងថ្មីនៃព្រះវិញ្ញាណ ឬទំនៀមទំលាប់របស់មនុស្សក្តី។ [12] ទោះជាយ៉ាងនោះក្តី យើងទទួលស្គាល់ថា ការបំភ្លឺផ្នែកខាងក្នុងដោយព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះ មានភាពចាំបាច់សម្រាប់ការយល់ដឹងអំពីរឿងរ៉ាវ ដែលបានបើកសំដែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលដែលនាំឲ្យបាន

សង្គ្រោះ[13] ហើយថាមានកាលៈទេសៈខ្លះដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការថ្វាយ
បង្គំព្រះ ការគ្រប់គ្រងក្រុមជំនុំ ដែលមានភាពទូទៅចំពោះសកម្មភាពរបស់
មនុស្ស និងសង្គមគឺត្រូវបានរៀបរយទៅតាមពន្លឺនៃនិស្ស័យ* និងសេចក្តី
ប្រុងប្រយ័ត្នរបស់គ្រីស្ទបរិសុទ្ធ តែក៏ត្រូវយោងទៅតាមច្បាប់ជាទូទៅនៃព្រះ
បន្ទូលដែលគួរត្រូវបានប្រតិបត្តិតាមជានិច្ចដែរ។ [14]

[12] ២ធីម៉ិចេ៣:១៥-១៧; កាឡាទី១:៨-៩; ២ថែស្យាទូទិច២:២

[13] យ៉ូហាន៦:៤៥; ១កូរិនថូស២:៩-១២

[14] ១កូរិនថូស១១:១៣-១៤; ១៤:២៦, ៤០

VII. គ្រប់រឿងរ៉ាវនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ គឺមិនមែនសុទ្ធតែមានភាពជាក់ច្បាស់
ដូចៗគ្នាទាំងអស់នោះទេ ហើយមនុស្សទាំងអស់ក៏មិនអាចនឹងយល់ច្បាស់
ដូចៗគ្នានោះដែរ [15] ប៉ុន្តែអស់ទាំងរឿងរ៉ាវទាំងឡាយណាដែលចាំបាច់
សម្រាប់ការចេះដឹង ការជឿ និងការសង្កេតសម្រាប់សេចក្តីសង្គ្រោះនោះ
ត្រូវបានថ្លែងប្រាប់ និងបើកឲ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់នៅកន្លែងមួយចំនួននៃ
ព្រះគម្ពីរ ដែលមិនថាអ្នកដែលបានទទួលការសិក្សារៀនសូត្រខ្ពង់ខ្ពស់ ឬ
មិនបានទទួលក្តី ក៏អាចនឹងយល់បានគ្រប់គ្រាន់អំពីសេចក្តីទាំងនោះបាន
ដែរ បើសិនជាគេប្រើប្រាស់ដោយសមស្រប នូវមធ្យោបាយសាមញ្ញ*
នោះ។ [16]

[15] ២ពេត្រុស៣:១៦

[16] ទំនុកតម្កើង១១៩:១០៥, ១៣០

VIII. ព្រះគម្ពីរសញ្ញាចាស់ជាភាសាហេព្រើរ (ជាភាសាកំណើតរបស់ប្រជា
រាស្ត្រនៃព្រះនាសម័យសញ្ញាចាស់) ហើយព្រះគម្ពីរសញ្ញាថ្មីជាភាសាក្រិក
(ជាភាសាដែលប្រជាជាតិទាំងឡាយចេះដឹងជាទូទៅបំផុត នៅសម័យនៃ

ការសរសេរនោះ) គឺសុទ្ធតែត្រូវបានបណ្តាលឲ្យតែង ដោយផ្ទាល់ពីព្រះ ហើយត្រូវបានរក្សាឲ្យនៅបរិសុទ្ធក្នុងគ្រប់សម័យកាលទាំងអស់ ដោយការ ថែរក្សាដ៏អស្ចារ្យ និងប្រវិឌីនៃព្រះ ហេតុនោះព្រះគម្ពីរមានភាពពិត ប្រាកដ [17] ដូច្នេះហើយបានជានៅគ្រប់ការជជែកវែកញែកទាំងអស់អំពី សាសនា នោះក្រុមជំនុំនឹងស្នើសុំឲ្យពិចារណាទៅលើព្រះគម្ពីរ។[18] ប៉ុន្តែ ដោយហេតុថាភាសាដើមទាំងនេះ មិនត្រូវបានចេះដឹង ដោយប្រជារាស្ត្រ នៃព្រះដែលមានសិទ្ធិ និងចំណាប់អារម្មណ៍ លើព្រះគម្ពីរទេ ហើយពួកគេក៏ ត្រូវបានបញ្ជាឲ្យអាន និងស្រាវជ្រាវក្នុងព្រះគម្ពីរ[19] ដូច្នេះហើយព្រះគម្ពីរ ត្រូវបានបកប្រែ ជាភាសាសាមញ្ញទូទៅរបស់គ្រប់ជាតិសាសន៍របស់ពួកគេ [20] ហេតុនោះព្រះបន្ទូលនៃព្រះ ក៏ស្ថិតនៅយ៉ាងសម្បូរក្នុងគ្រប់សាសន៍ បានជាពួកគេអាចនឹងថ្វាយបង្គំទ្រង់ តាមរបៀបដែលទ្រង់ទទួលយក [21] ហើយពួកគេអាចមានសេចក្តីសង្ឃឹម តាមរយៈសេចក្តីអត់ធន់ និងការ កម្សាន្តចិត្តនៃព្រះគម្ពីរ។ [22]

[17] ម៉ាថាយ៥:១៨

[18] អេសាយ៨:២០; កិច្ចការ១៥:១៥; យ៉ូហាន៥:៣៩, ៤៦

[19] យ៉ូហាន៥:៣៩

[20] ១កូរិនថូស១៤:៦, ៩, ១១, ១២, ២៤, ២៧, ២៨

[21] កូល៉ុស៣:១៦

[22] រ៉ូម១៥:៤

IX. ច្បាប់នៃការបកស្រាយព្រះគម្ពីរដោយគ្មានកំហុសសោះ នោះគឺជាព្រះ គម្ពីរខ្លួនឯង ហើយហេតុនោះ នៅពេលដែលមានសំនួរចោទឡើងអំពី អត្ថន័យពិត និងពេញលេញនៃបទគម្ពីរណាមួយ (ដែលមិនមានច្រើន តែ មានតែមួយ) នោះគេអាចធ្វើការស្រាវជ្រាវ ហើយយល់ដឹងពីវាដោយបទ គម្ពីរនៅកន្លែងផ្សេងទៀតដែលថ្លែងច្បាស់លាស់ជាង។ [23]

[23] ២ពេត្រូវស១:២០-២១; កិច្ចការ១៥:១៥-១៦

X. រាល់ទាំងការជជែកវែកញែកអំពីសាសនា និងសេចក្តីសម្រេចនៃក្រុមប្រឹក្សាទាំងឡាយ គំនិតរបស់អ្នកនិពន្ធបុរាណ គោលលទ្ធិទាំងឡាយរបស់មនុស្ស និងវិញ្ញាណសម្ងាត់ទាំងឡាយ នោះត្រូវតែធ្វើការពិនិត្យ ហើយត្រូវកាត់សេចក្តី ទៅតាមការមានបន្ទូលរបស់ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ដែលជាសេចក្តីវិនិច្ឆ័យកម្រិតកំពូល។ [24]

[24] ម៉ាថាយ២២:២៩, ៣១; អេភេសូរ២:២០; កិច្ចការ២៨:២៥

ចំពូកទី២. អំពីព្រះ និងអំពីព្រះត្រៃឯកបរិសុទ្ធ

I. មានព្រះពិត និងមានព្រះជន្មរស់[1]តែមួយអង្គគត់[2] ដែលគ្មានកំណត់ខាងឯសភាវៈ និងភាពគ្រប់លក្ខណ៍[3] ជាវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ[4] មិនអាចត្រូវបានមើលឃើញ[5] គ្មានរូបកាយ ឬផ្នែកផ្សំផ្សេងៗ[6] ឬអារម្មណ៍ឡើយ[7] ទ្រង់មិនផ្លាស់ប្តូរ[8] គ្មានកំណត់ខាងឯទីកន្លែងដែលទ្រង់គង់[9] មានភាពអស់កល្ប[10] មិនអាចរកយល់បាន[11] មានគ្រប់ព្រះចេស្ដា[12] មានប្រាជ្ញាញាណបំផុត[13] បរិសុទ្ធបំផុត[14] មានសេរីភាពបំផុត[15] ពេញលេញបំផុត[16] ទ្រង់ធ្វើការសព្វសារពើទៅតាមព្រះតម្រិះនៃបំណងព្រះហឫទ័យដ៏មិនផ្លាស់ប្តូរ និងបរិសុទ្ធបំផុតរបស់ទ្រង់[17] ដែលសម្រាប់ជាសិរីរុងរឿងផ្ទាល់អង្គទ្រង់[18] ទ្រង់ប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់បំផុត[19] ប្រកបដោយព្រះគុណ ក្តីមេត្តាករុណា សេចក្តីអត់ធ្មត់ ទ្រង់មានជាបរិបូណ៌នូវសេចក្តីល្អ និងសេចក្តីពិត ទ្រង់អត់ទោសការទុច្ចរិត ការរំលង និងអំពើបាប[20] ទ្រង់ផ្តល់រង្វាន់ដល់អស់អ្នកដែលខិតខំស្វែងរកទ្រង់[21] ហើយជាមួយគ្នានោះដែរទ្រង់យុត្តិធម៌បំផុត និងគួរឲ្យខ្លាចនៅក្នុងការជំនុំ

ជំរះរបស់ទ្រង់[22] ទ្រង់ស្អប់អស់ទាំងអំពើបាប[23] ដែលទ្រង់នឹងមិន
លើកលែងចំពោះពិរុទ្ធភាពណាឡើយ។ [24]

- [1] ១ថ្ងៃស្អាទ្បនិច១:៩; យេរេមា១០:១០
- [2] ចោទិយកថា៦:៤; ១កូរិនថូស៨:៤, ៦
- [3] យ៉ូប១១:៧-៩; ២៦:១៤
- [4] យ៉ូហាន៤:២៤
- [5] ១ធីម៉ូថេ១:១៧
- [6] ចោទិយកថា៤:១៥-១៦; យ៉ូហាន៤:២៤; លូកា២៤:៣៩
- [7] កិច្ចការ១៤:១១, ១៥
- [8] យ៉ាកុប១:១៧; ម៉ាឡាគី៣:៦
- [9] ១ពង្សាវតាក្សត្រ៨:២៧; យេរេមា២៣:២៣-២៤
- [10] ទំនុកតម្កើង៩០:២; ១ធីម៉ូថេ១:១៧
- [11] ទំនុកតម្កើង១៤៥:៣
- [12] លោកុប្បត្តិ១៧:១; វិវរណៈ៤:៨
- [13] រ៉ូម១៦:២៧
- [14] អេសាយ៦:៣; វិវរណៈ៤:៨
- [15] ទំនុកតម្កើង១១៥:៣
- [16] និក្ខមនំ៣:១៤
- [17] អេភេសូរ១:១១
- [18] សុភាសិត១៦:៤; រ៉ូម១១:៣៦
- [19] ១យ៉ូហាន៤:៨, ១៦
- [20] និក្ខមនំ៣៤:៦-៧
- [21] ហេប្រើរ១១:៦
- [22] នេហេមា៩:៣២, ៣៣
- [23] ទំនុកតម្កើង៥:៥-៦
- [24] ណាហ៊ុម១:២-៣; និក្ខមនំ៣៤:៧

11. ព្រះទ្រង់មានគ្រប់ទាំងជីវិត[25] សិរីរុងរឿង[26] ការល្អ[27] ព្រះពរ[28]
 នៅក្នុងទ្រង់ និងជារបស់ទ្រង់ ហើយទ្រង់តែមួយអង្គឯងដែលមានភាព
 គ្រប់គ្រាន់ទាំងអស់នៅក្នុងទ្រង់ និងចំពោះទ្រង់ ទ្រង់មិនត្រូវការស្នាព្រះ
 ហស្ថ*ណានោះទេ [29] ក៏មិនទាញយកសិរីរុងរឿងពីពួកគេ (ស្នាព្រះហស្ថ
 ទាំងឡាយ)ដែរ [30] ប៉ុន្តែមានតែសំដែងនូវសិរីរុងរឿងផ្ទាល់របស់ទ្រង់នៅ
 ក្នុង ដោយសារ ចំពោះ និងទៅលើពួកគេវិញ។ ទ្រង់តែមួយអង្គគត់
 ដែលជាប្រភពនៃសព្វសារពើទាំងអស់ ហើយសព្វសារពើទាំងអស់មាន
 នៅជារបស់ទ្រង់ ដោយសារទ្រង់ សម្រាប់ទ្រង់។ [31] ទ្រង់មានអំណាច
 ត្រួតត្រាដ៏មានអធិបតេយ្យភាពបំផុតលើពួកគេ ដើម្បីនឹងធ្វើកិច្ចការណា
 ក៏បាន ដោយសារពួកគេ សម្រាប់ពួកគេ ឬទៅលើពួកគេ តាមតែទ្រង់សព្វ
 ព្រះហឫទ័យ។ [32] នៅចំពោះព្រះនេត្រទ្រង់ នោះសព្វសារពើទាំងអស់គឺ
 នៅជាចំហរ និងបង្ហាញឲ្យឃើញ។ [33] ចំណេះដឹងរបស់ទ្រង់នោះគ្មាន
 កំណត់ គ្មានកំហុសសោះ ហើយឯករាជ្យពីស្នាព្រះហស្ថ*ទ្រង់ [34] ដូច្នេះ
 ហើយចំពោះទ្រង់ នោះគ្មានអ្វីណាដែលមានភាពចៃដន្យ ឬមិនប្រាកដ
 ប្រជានោះទេ។ [35] ទ្រង់បរិសុទ្ធបំផុតនៅក្នុងគ្រប់ទាំងព្រះតម្រិះទ្រង់ ក្នុង
 គ្រប់ការងាររបស់ទ្រង់ និងក្នុងគ្រប់ទាំងព្រះរាជបញ្ជារបស់ទ្រង់។ [36]
 ទ្រង់សាកសមនឹងទទួលការថ្វាយបង្គំ ការបំរើ និងការស្តាប់បង្គាប់ទាំង
 ឡាយណាដែលទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យនឹងទាមទារពីទេវតា និងមនុស្ស
 និងគ្រប់ទាំងស្នាព្រះហស្ថ*ទ្រង់ឯទៀត។ [37]

[25] យ៉ូហាន៥:២៦

[26] កិច្ចការ៧:២

[27] ទំនុកតម្កើង១១៩:៦៨

[28] ១ធីម៉ូថេ៦:១៥; រ៉ូម៩:៥

[29] កិច្ចការ១៧:២៤-២៥

[30] យ៉ូប២២:២-៣

[31] រ៉ូម១១:៣៦

[32] វិវរណៈ៤:១១; ១ធីម៉ូថេ៦:១៥; ដានីយែល៤:២៥, ៣៥

[33] ហេប្រើរ៤:១៣

[34] រ៉ូម១១:៣៣-៣៤; ទំនុកតម្កើង១៤៧:៥

[35] កិច្ចការ១៥:១៨; អេសេគាល១១:៥

[36] ទំនុកតម្កើង១៤៥:១៧; រ៉ូម៧:១២

[37] វិវរណៈ៥:១២-១៤

III. ក្នុងការរូបរួមនៃអង្គព្រះ នោះមានបុគ្គលបី ដែលមានសារធាតុព្រះ ចេស្ដា និងភាពអស់កល្បស្មើគ្នា គឺព្រះវរបិតា ព្រះរាជបុត្រា និងព្រះ វិញ្ញាណបរិសុទ្ធ។ [38] ព្រះវរបិតាមិនត្រូវបានបង្កើត ឬបញ្ចេញពីអង្គណា ឡើយ។ ព្រះរាជបុត្រាគឺត្រូវបានបង្កើតដោយព្រះវរបិតាតាំងពីអស់កល្ប។ [39] ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធចេញពីព្រះវរបិតា និងព្រះរាជបុត្រា តាំងពីអស់ កល្ប។ [40]

[38] ១យ៉ូហាន៥:៧; ម៉ាថាយ៣:១៦-១៧; ម៉ាថាយ២៨:១៩; ២កូរិន.១៣:១៤

[39] យ៉ូហាន១:១៤, ១៨

[40] យ៉ូហាន១៥:២៦; កាឡាទី៤:៦

ចំពូកទី៣. អំពីព្រះទ័យសម្រេចដ៏អស់កល្បរបស់ព្រះ

I. ព្រះទ្រង់បានធ្វើការកំណត់ទុកជាមុនដោយសេរី និងមិនផ្លាស់ប្តូរតាំងពី អស់កល្ប ប្រកបដោយព្រះប្រាជ្ញាញាណបំផុតនិងព្រះតម្រិះដ៏បរិសុទ្ធនៃ ព្រះហឫទ័យទ្រង់ នូវអ្វីៗដែលនឹងកើតឡើង^[1] ប៉ុន្តែទោះបីដោយហេតុ នោះក្តី ទ្រង់មិនមែនជាអ្នកបង្កើតអំពើបាប^[2] ឬជាអ្នកបំពានលើឆន្ទៈ

របស់ស្នាព្រះហស្ថ*ទាំងឡាយ ក៏មិនបានដកចេញនូវសេរីភាព ឬយថា ភាពនៃហេតុទីពីរនោះដែរ ផ្ទុយទៅវិញទ្រង់បង្កើតពួកវាឡើង។[3]

[1] អេភេសូរ១:១១; រ៉ូម១១:៣៣; ហេព្រើរ៦:១; រ៉ូម៩:១៥, ១៨

[2] យ៉ាកុប១:១៣, ១៧; ១យ៉ូហាន១:៥

[3] កិច្ចការ២:២៣; ម៉ាថាយ១៧:១២; កិច្ចការ៤:២៧, ២៨; យ៉ូហាន១៩:១១;
សូភាសិត១៦:៣៣

II. ទោះបីជាព្រះទ្រង់ជ្រាបនូវអ្វីៗដែលប្រុងនឹង ឬអាចនឹងកើតឡើងដោយ អាស្រ័យទៅលើគ្រប់ទាំងលក្ខខណ្ឌ ដែលត្រូវបានប៉ាន់ស្មានទុកក្តី[4] ក៏ ទ្រង់មិនបានបញ្ញត្តជាមុននូវអ្វីណាមួយ ដោយព្រោះតែទ្រង់បានទតឃើញ វាក្នុងភាពជាអនាគត ឬក៏ដែលវានឹងកើតឡើងដោយអាស្រ័យលើលក្ខ ខណ្ឌបែបយ៉ាងនោះដែរ។ [5]

[4] កិច្ចការ១៥:១៨; ១សាំយ៉ូអែល២៣:១១, ១២; ម៉ាថាយ១១:២១, ២៣

[5] រ៉ូម៩:១១, ១៣, ១៦, ១៨

III. ដោយព្រះហឫទ័យសម្រេចនៃព្រះ សម្រាប់ជាការសំដែងនូវសិរីរុង រឿងរបស់ទ្រង់ នោះមនុស្ស និងទេវតាមួយចំនួន [6] ត្រូវបានតម្រូវទុកជា មុនឲ្យមានជីវិតអស់កល្បជានិច្ច ហើយអ្នកផ្សេងទៀតក៏ត្រូវបានសម្រេច ទុកជាមុនឲ្យទទួលសេចក្តីស្លាប់អស់កល្បជានិច្ចដែរ។ [7]

[6] ១ធីម៉ូថេ៥:២១; ម៉ាថាយ២៥:៤១

[7] រ៉ូម៩:២២, ២៣; អេភេសូរ១:៥, ៦; សូភាសិត១៦:៤

IV. ទេវតា និងមនុស្សដែលត្រូវបានតម្រូវទុកជាមុន* និងសម្រេចទុកជា មុនទាំងនោះគឺត្រូវបានរៀបចំឡើងជាពិសេស និងដោយមិនអាចផ្លាស់ប្តូរ

បាន ហើយចំនួនរបស់ពួកគេគឺប្រាកដប្រជា និងជាក់ច្បាស់ ដែលវាមិន អាចបង្កើនឡើង ឬបន្ថយចុះបានទេ។ [8]

[8] ២ធីម៉ូថេ២:១៩; យ៉ូហាន១៣:១៨

V. អស់ទាំងមនុស្សជាតិដែលត្រូវបានតម្រូវទុកជាមុន* ឲ្យទទួលបានជីវិត នោះ គឺព្រះទ្រង់បានជ្រើសរើសនៅក្នុងព្រះគ្រីស្ទ ទៅតាមព្រះរាជបំណង អស់កល្ប និងមិនផ្លាស់ប្តូររបស់ទ្រង់ ហើយនិងទៅតាមព្រះតម្រិះសម្ងាត់ និងភាពរីករាយដ៏ល្អនៃព្រះរាជបំណងរបស់ទ្រង់ តាំងពីមុនដាក់ឫសនៃ ពិភពលោកមកម្ល៉េះ ឲ្យពួកគេបានសិរីរុងរឿងអស់កល្បជានិច្ច [9] នោះគឺ ចេញពីព្រះគុណ និងសេចក្តីស្រឡាញ់របស់ទ្រង់តែប៉ុណ្ណោះ គឺដោយគ្មាន ការទតឃើញជាមុននូវសេចក្តីជំនឿ ឬអំពើល្អណា ឬស្មារតីលះបង់ទៅលើ ការទាំងពីរយ៉ាងនោះ ក៏គ្មានអ្វីណាផ្សេងទៀតនៅក្នុងស្នាព្រះហស្ត* ដែល ជាលក្ខខណ្ឌ ឬមូលហេតុដែលជំរុញទ្រង់នោះទេ [10] គ្រប់ការគឺសម្រាប់ នឹងសរសើរតម្កើងព្រះគុណដ៏អស្ចារ្យនៃទ្រង់ទាំងអស់។ [11]

[9] អេភេសូរ១:៤, ៩, ១១; រ៉ូម៨:៣០; ២ធីម៉ូថេ១:៩; ១ថេស្លូណូនិច៥:៩

[10] រ៉ូម៩:១១, ១៣, ១៦; អេភេសូរ១:៤, ៩

[11] អេភេសូរ១:៦, ១២

VI. ដោយព្រះទ្រង់បានកំណត់ឲ្យពួករើសតាំងត្រូវទទួលសិរីល្អ ដូច្នេះ ហើយទ្រង់ក៏បានសម្រេចទុកជាមុន នូវគ្រប់មធ្យោបាយឲ្យឈានទៅដល់ ការនោះ ដោយព្រះរាជបំណងដ៏អស់កល្ប និងសេរីបំផុតនៃព្រះហឫទ័យ ទ្រង់។ [12] ហេតុនោះអស់អ្នកដែលបានត្រូវជ្រើសរើស ហើយបានធ្លាក់ ទៅក្នុងអំពើបាបរបស់អីដាម នោះត្រូវបានប្រោសលោះដោយព្រះគ្រីស្ទ [13] ត្រូវបានត្រាស់ហៅដោយមានប្រសិទ្ធភាពឲ្យទទួលសេចក្តីជំនឿលើ

ព្រះគ្រីស្ទ ដោយសារព្រះវិញ្ញាណទ្រង់ធ្វើការ នៅពេលវេលាសមស្រប ហើយត្រូវបានរាប់ជាសុចរិត ទទួលជាកូនចិញ្ចឹម ញែកចេញជាបរិសុទ្ធ [14] និងរក្សាទុកដោយព្រះចេស្ដាទ្រង់ តាមរយៈសេចក្តីជំនឿទៅដល់ សេចក្តីសង្គ្រោះ។ [15] គ្មានអ្នកផ្សេងណានឹងត្រូវបានប្រោសលោះដោយ ព្រះគ្រីស្ទ ត្រូវបានត្រាស់ហៅដោយប្រសិទ្ធភាព ត្រូវរាប់ជាសុចរិត ត្រូវ ទទួលជាកូនចិញ្ចឹម ត្រូវញែកចេញជាបរិសុទ្ធ និងត្រូវបានសង្គ្រោះ ក្រៅពី ពួកវេសតាំង* ឡើយ។ [16]

[12] ១ពេត្រុស១:២; អេភេសូរ១:៤-៥; ២:១០; ២ថៃស្យាឡូនិច២:១៣

[13] ១ថៃស្យាឡូនិច៥:៩-១០; ទីតុស២:១៤

[14] រ៉ូម៨:៣០; អេភេសូរ១:៥; ២ថៃស្យាឡូនិច២:១៣

[15] ១ពេត្រុស១:៥

[16] យ៉ូហាន១៧:៩; រ៉ូម៨:២៨; យ៉ូហាន៦:៦៤-៦៥; ១០:២៦; ៨:៤៧;
១យ៉ូហាន២:១៩

VII. ចំពោះមនុស្សជាតិដែលនៅសល់ នោះព្រះទ្រង់យាងបង្ខំសព្វគេ ដោយយោងតាមព្រះតម្រិះដ៏មិនអាចស្អប់បាន នៃព្រះហឫទ័យផ្ទាល់អង្គ ទ្រង់សម្រាប់ជាសិរីរុងរឿង នៃព្រះចេស្ដាដ៏មានអធិបតេយ្យភាពរបស់ទ្រង់ លើស្មារព្រះហស្ថ*របស់ទ្រង់ ដែលថាទ្រង់ប្រទានសេចក្តីមេត្តាករុណាឬមិន ប្រទានក្តីនោះគឺតាមតែទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ហើយទ្រង់កំណត់ជាមុនឲ្យ ពួកគេទទួលភាពអាប័ន និងសេចក្តីក្រោធ ដោយសារអំពើបាបរបស់ពួក គេ សម្រាប់ជាការសរសើរតម្កើងដល់ភាពយុត្តិធម៌ដ៏ប្រកបដោយសិរីល្អនៃ ទ្រង់។ [17]

[17] ម៉ាថាយ១១:២៥-២៦; រ៉ូម៩:១៧, ១៨, ២១, ២២; ២ពីម៉ូថេ២:១៩-២០;
យូដាស៤; ១ពេត្រុស២:៨

VIII. ចំពោះគោលលទ្ធិដ៏ប្រកបដោយអាថ៌កំបាំងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ស្តីអំពីការតម្រូវទុកជាមុន*នេះ យើងត្រូវតែកាន់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន និងយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេស [18] ដែលថាមនុស្សចូលរួមទៅក្នុងបំណងព្រះហឫទ័យនៃព្រះដែលបានបង្ហាញក្នុងព្រះបន្ទូលទ្រង់ និងស្តាប់បង្គាប់ចំពោះព្រះបន្ទូលនោះ ហើយដោយចេញពីការដឹងប្រាកដច្បាស់ អំពីការត្រាស់ហៅដ៏មានប្រសិទ្ធភាពចំពោះពួកគេ នោះគេអាចនឹងមានការធានាថាពួកគេត្រូវបានជ្រើសរើស តាំងពីអស់កល្បមក។ [19] ហេតុនោះហើយ គោលលទ្ធិនេះនឹងផ្តល់នូវការសរសើរតម្កើង សេចក្តីកោតខ្លាច និងសេចក្តីកោតសរសើរដល់ព្រះ [20] និងផ្តល់នូវការបន្ទាបខ្លួន ការព្យាយាម និងការល្អងលោមចិត្តយ៉ាងច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ ដល់អស់អ្នកដែលគោរពចំពោះដំណឹងល្អដោយស្មោះត្រង់។ [21]

[18] រ៉ូម៩០:២០; ១១:៣៣; ចេទិយកថា២៩:២៩

[19] ២ពេត្រុស១:១០;

[20] អេភេសូរ១:៦; រ៉ូម១១:៣៣

[21] រ៉ូម១១:៥-៦, ២០; ២ពេត្រុស១:១០; រ៉ូម៨:៣៣; លូកា១០:២០

ចំពូកទី៤. អំពីការបង្កើត

I. ព្រះវរបិតា ព្រះរាជបុត្រា និងព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ [1] ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យនឹងសំដែងឲ្យឃើញនូវសិរីល្អនៃព្រះចេស្ដា ប្រាជ្ញាញាណ និងការល្អដ៏នៅអស់កល្បរបស់ទ្រង់ [2] នោះកាលដើមដំបូងឡើយ ទ្រង់ក៏ប្រតិស្ថាន ឬបង្កើតចេញពីអ្វីដែលគ្មានសោះនូវពិភពលោក និងសព្វសារពើដែលនៅក្នុងនោះផង គឺទាំងរបស់ដែលមើលឃើញ និងដែលមើលមិនឃើញ ហើយទាំងអស់នោះគឺមានភាពល្អណាស់។ [3]

- [1] ហេព្រើរ១:២; យ៉ូហាន១:២-៣; លោកុប្បត្តិ១:២; យ៉ូប២៦:១៣; ៣៣:៤
- [2] រ៉ូម១:២០; យេរេមា១០:១២; ទំនុកតម្កើង១០៤:២៤; ៣៣:៥-៦
- [3] លោកុប្បត្តិ១; ហេព្រើរ១១:៣; កូល៉ុស១:១៦; កិច្ចការ១៧:២៤

II. បន្ទាប់ពីព្រះទ្រង់បានបង្កើតស្នាព្រះហស្ថ* ដទៃផ្សេងទៀតទាំងអស់ ហើយ នោះទ្រង់បានបង្កើតមនុស្សជាប្រុស និងជាស្រី [4] ឲ្យមានព្រលឹង ដែលអាចពិចារណា និងស្ថិតស្ថេរនៅអស់កល្បជានិច្ច [5] ទ្រង់ផ្តល់ឲ្យគេ នូវចំណេះដឹង សេចក្តីសុចរិត និងភាពបរិសុទ្ធដ៏ពិតតាមរូបអង្គទ្រង់ [6] ដោយមានក្រឹត្យវិន័យរបស់ព្រះបានកត់ទុកនៅក្នុងចិត្តរបស់ពួកគេ [7] និង មានអំណាចអាចនឹងបំពេញតាមក្រឹត្យវិន័យនោះ [8] ហើយក៏នៅក្រោម លទ្ធភាពដែលអាចប្រព្រឹត្តរំលងបាន ត្រូវបានទុកឲ្យមានសេរីភាពទៅតាម ឆន្ទៈរបស់ពួកគេផ្ទាល់ខ្លួន ដែលវាអាចនឹងប្រែប្រួលបាន។ [9] ក្រៅពីក្រឹត្យ វិន័យដែលកត់ទុកក្នុងចិត្តរបស់ពួកគេហើយនោះ ពួកគេបានទទួលនូវបញ្ញា ហាមមិនឲ្យបរិភោគផ្លែពីដើមដឹងខុសត្រូវឡើយ [10] ហើយនៅខណៈដែល គេរក្សាតាមបញ្ញានោះ គេរីករាយនៅក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយព្រះ ហើយ មានអំណាចគ្រប់គ្រងលើស្នាព្រះហស្ថ*ទ្រង់ទាំងឡាយបាន។ [11]

- [4] លោកុប្បត្តិ១:២៧
- [5] លោកុប្បត្តិ២:៧; សាស្តា១២:៧; លូកា២៣:៤៣; ម៉ាថាយ១០:២៨
- [6] លោកុប្បត្តិ១:២៦; កូល៉ុស៣:១០; អេភេសូរ៤:២៤
- [7] រ៉ូម២:១៤-១៥
- [8] សាស្តា៧:២៩
- [9] លោកុប្បត្តិ៣:៦; សាស្តា៧:២៩
- [10] លោកុប្បត្តិ២:១៧; ៣:៨-១១, ២៣
- [11] លោកុប្បត្តិ១:២៦, ២៨

ចំពូកទី៥. អំពីប្រវត្តិ*

I. ព្រះដែលជាព្រះអាទិករដ៏អស្ចារ្យនៃរបស់សព្វសារពើ ទ្រង់គាំពារ [1]
កំណត់ជោគវាសនាដោយផ្ទាល់ និងគ្រប់គ្រងលើស្នាព្រះហស្ថ* ទ្រង់ទាំង
អស់ សកម្មភាពទាំងអស់ និងរបស់សព្វសារពើទាំងអស់ [2] ចាប់តាំងពី
ព្រឹត្តិការណ៍ធំបំផុតដល់តូចបំផុត [3] ដោយប្រវិឌីន* ដ៏ប្រកបដោយប្រាជ្ញា
ញាណ និងបរិសុទ្ធបំផុតរបស់ទ្រង់ [4] ទៅតាមសេចក្តីជ្រាបដឹងជាមុន
ដែលគ្មានកំហុសសោះរបស់ទ្រង់ [5] ហើយនិងព្រះតម្រិះដ៏មានសេរីភាព
និងមិនចេះផ្លាស់ប្តូរនៃបំណងព្រះហឫទ័យផ្ទាល់របស់ទ្រង់ [6] ដើម្បីការ
សរសើរតម្កើងដល់សិរីល្អនៃប្រាជ្ញា ចេស្ដា សេចក្តីយុត្តិធម៌ ភាពល្អ និងក្តី
មេត្តាករុណានៃទ្រង់។ [7]

[1] ហេព្រើរ១:៣

[2] ដានីវិញ្ញល៤:៣៤-៣៥; ទំនុកតម្កើង១៣៥:៦; កិច្ចការ១៧:២៥-២៨;
យ៉ូប៣៨-៤១

[3] ម៉ាថាយ១០:២៩-៣១

[4] សុភាសិត១៥:៣; ទំនុកតម្កើង១០៤:២៤; ១៤៥:១៧

[5] កិច្ចការ១៥:១៨; ទំនុកតម្កើង៩៤:៨-១១

[6] អេភេសូរ១:១១; ទំនុកតម្កើង៣៣:១០-១១

[7] អេសាយ៦៣:១៤; អេភេសូរ៣:១០; រ៉ូម៩:១៧; លោកុប្បត្តិ៤៥:៧;
ទំនុកតម្កើង១៤៥:៧

II. ទោះបីក្នុងទំនាក់ទំនងទៅនឹងព្រះបុព្វញ្ញាណ* និងព្រះទ័យសម្រេចនៃ
ព្រះក្តី ក៏ហេតុទីមួយ*ដែលគ្រប់ការទាំងអស់កើតឡើងដោយមិនប្រែប្រួល
និងមិនមានកំហុសសោះ [8] ប៉ុន្តែដោយប្រវិឌីន*ដូចគ្នានោះ ទ្រង់បញ្ជាឲ្យ

ពួកវាធ្លាក់ចេញទៅតាមនិស្ស័យនៃហេតុទីពីរ*ទាំងដោយចាំបាច់ ដោយសេរី និងដោយយថាហេតុ។ [9]

[8] កិច្ចការ២:២៣

[9] លោកុប្បត្តិ៨:២២; យេរេមា៣១:៣៥; និក្ខមនំ២១:១៣; ចោទិយកថា១៩:៥; ១ពង្សាវតាក្សត្រ២២:២៨, ៣៤; អេសាយ១០:៦-៧

III. នៅក្នុងប្រវត្តិខ្លីនេះ* សាមញ្ញរបស់ទ្រង់ ព្រះបានប្រើនូវមធ្យោបាយទាំងឡាយ [10] ប៉ុន្តែទ្រង់មានសេរីភាពក្នុងការធ្វើការដោយគ្មានពួកវា[11] នៅលើពួកវា [12] និងប្រឆាំងនឹងពួកវា [13] បើទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ។

[10] កិច្ចការ២៧:៣១,៤៤; អេសាយ៥៥:១០-១១; ហូសេ២:២១-២២

[11] ហូសេ១:៧; ម៉ាថាយ៤:៤; យ៉ូហន១៤:១០

[12] រ៉ូម៤:១៩-២១

[13] ២ពង្សាវតាក្សត្រ៦:៦; ដានីយ៉ែល៣:២៧

IV. ព្រះចេស្ដាដ៏លើសលុប ព្រះប្រាជ្ញាញាណដ៏មិនអាចស្ទង់បាន និងសេចក្តីល្អដ៏គ្មានកំណត់របស់ព្រះបង្ហាញឲ្យឃើញតាមរយៈប្រវត្តិខ្លីនេះ* ដែលវាលាតសន្ធឹងខ្លួនវាសូម្បីតែទៅលើការធ្លាក់ទៅក្នុងអំពើបាបដើមដំបូង និងអំពើបាបផ្សេងទៀតទាំងអស់របស់មនុស្ស និងទេវតាផង [14] ហើយនោះមិនមែនគ្រាន់តែជាការអនុញ្ញាតទេៗនោះទេ[15]ប៉ុន្តែបានចូលរួមជាមួយវាដោយការកំណត់ព្រំដែនដ៏មានប្រាជ្ញាញាណបំផុត និងមានព្រះចេស្ដាបំផុត [16] ហើយក្រៅពីនេះ ទ្រង់បញ្ជា និងគ្រប់គ្រងលើពួកវា នៅក្នុងកាលវេលាជាច្រើន សម្រាប់គោលបំណងដ៏បរិសុទ្ធរបស់ទ្រង់ផ្ទាល់ [17] ប៉ុន្តែភាពមានបាបរបស់ពួកវា នោះគឺចេញមកតែពីស្មារតីព្រះហស្ថ*ទេ មិនមែនមកពីព្រះឡើយ ដែលទ្រង់បរិសុទ្ធនិងសុចរិតបំផុត ក៏មិនអាចជាអ្នកបង្កើត ឬអ្នកឯកភាពនឹងអំពើបាបឡើយ។ [18]

[14] រ៉ូម១១:៣២-៣៤; ២សាំយ៉ូអែល២៤:១; ១រ៉ូមាញូត្រ២១:១; ១ពង្សាវតារូមាញូត្រ ២២:២២-២៣; ១រ៉ូមាញូត្រ១០:៤; ២សាំយ៉ូអែល១៦:១០; កិច្ចការ២:២៣; កិច្ចការ៤:២៧-២៨

[15] កិច្ចការ១៤:១៦

[16] ទំនុកតម្កើង៧៦:១០; ២ពង្សាវតារូមាញូត្រ១៩:២៨

[17] លោកុប្បត្តិ៥០:២០; អេសាយ១០:៦-៧, ១២

[18] យ៉ាកុប១:១៣-១៤, ១៧; ១យ៉ូហាន២:១៦; ទំនុកតម្កើង៥០:២១

V. ព្រះដ៏មានប្រាជ្ញាញាណ សេចក្តីសុចរិត និងព្រះគុណដ៏ច្រើនបំផុត ជារឿយៗ ទ្រង់ទុកឲ្យបុត្រធីតារបស់ទ្រង់ជួបនឹងសេចក្តីល្អ និងភាពពុករលួយនៃចិត្តរបស់ពួកគេជាច្រើនក្នុងមួយរយៈពេល ដើម្បីនឹងបន្សុទ្ធពួកគេពីអំពើបាបពីមុនរបស់ពួកគេ ឬក៏ដើម្បីនឹងបើកបង្ហាញឲ្យឃើញនូវកម្លាំងនៃភាពពុករលួយនិងការបោកបញ្ឆោតនៃចិត្តរបស់ពួកគេដែលលាក់កំបាំងនោះគេអាចនឹងចេះបន្ទាបខ្លួន [19] និងដើម្បីនឹងលើកតម្កើងពួកគេឲ្យកាន់តែជិត និងខ្ជាប់ខ្ជួនឡើងចំពោះការពឹងផ្អែកលើជំនួយរបស់ទ្រង់ និងធ្វើឲ្យពួកគេកាន់តែប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះឱកាសនៃអំពើបាប នាពេលអនាគតរបស់ពួកគេ និងសម្រាប់គោលដៅដ៏មានភាពយុត្តិធម៌ និងបរិសុទ្ធផ្សេងៗទៀត។ [20]

[19] ២រ៉ូមាញូត្រ៣២:២៥-២៦, ៣១; ២សាំយ៉ូអែល២៤:១

[20] ២កូរិនថូស១២:៧-៩; ទំនុកតម្កើង៧៧:១, ១០, ១២; ម៉ាកុស១៤:៦៦-៧២; យ៉ូហាន២១:១៥-១៧

VI. ចំពោះអស់ទាំងមនុស្សអាក្រក់ និងមិនជឿព្រះវិញ ព្រះដ៏ជាចៅក្រមសុចរិត ទ្រង់ធ្វើឲ្យភ្នែកពួកគេងងឹតនិងមានចិត្តរឹងទទឹង [21] ព្រោះដ្បិតអំពើបាបពីមុនរបស់ពួកគេ។ ទ្រង់មិនត្រឹមតែមិនប្រទានព្រះគុណដល់ពួក

គេ ឲ្យពួកគេអាចនឹងត្រូវបានបំភ្លឺក្នុងការយល់ដឹងរបស់ពួកគេ ហើយធ្វើការដោយចិត្តរបស់ពួកគេប៉ុណ្ណោះទេ [22] ប៉ុន្តែជួនកាលថែមទាំងដកចេញពីពួកគេនូវអំណោយទានដែលពួកគេមាន[23] ហើយទ្រង់ដាក់បង្ហាញពួកគេចំពោះការទាំងឡាយបែបនោះ ដែលភាពពុករលួយរបស់ពួកគេបង្កើតឱកាសនៃអំពើបាប [24] ជាមួយនោះ ទ្រង់ប្រគល់ពួកគេទៅតាមចំណង់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ សេចក្តីល្អរបស់លោកិយ និងអំណាចរបស់សាតាំង[25] ដោយហេតុនោះវាកើតឡើងជាការដែលពួកគេរឹងទទឹងដោយខ្លួនឯង តែដោយមធ្យោបាយទាំងនោះ ព្រះទ្រង់ប្រើសម្រាប់បន្ទន់ចិត្តអ្នកផ្សេងទៀត។ [26]

[21] រ៉ូម១:២៤, ២៦, ២៨; ១១:៧-៨

[22] ចេទិយកថា២៩:៤

[23] ម៉ាថាយ១៣:១២; ២៥:២៩

[24] ចេទិយកថា២:៣០; ២ពង្សាវតាក្សត្រ៨:១២-១៣

[25] ទំនុកតម្កើង៨១:១១-១២; ២ថែស្សាឡូនិច២:១០-១២

[26] និក្ខមនំ៧:៣; ៨:១៥, ៣២; ២កូរិនថូស២:១៥-១៦; អេសាយ៨:១៤; អេសាយ៦:៩-១០; ១ពេត្រុស២:៧-៨, ១០; កិច្ចការ២៨:២៦-២៧

VII. ប្រវិឌ្ឍន៍* នៃព្រះធ្វើការជាទូទៅទៅលើគ្រប់ស្នាព្រះហស្ថ* ទាំងអស់ដូច្នេះហើយបន្ទាប់ពីលក្ខណៈពិសេសបំផុតហើយនោះ វាត្រូវថែរក្សាក្រុមជំនុំរបស់ទ្រង់និងដាក់គ្រប់ការទាំងអស់ដើម្បីឲ្យបានល្អដល់ក្រុមជំនុំ។[27]

[27] ១ពីម៉ូថេ៤:១០; អេម៉ុស៩:៨-៩; រ៉ូម៨:២៨; អេសាយ៤៣:៣-៥, ១៤

ចំពូកទី៦. អំពីការធ្លាក់ចុះក្នុងអំពើបាបរបស់មនុស្ស **អំពីអំពើបាប និងអំពីការជំនុំចំរើរលើវា**

I. ឪពុកម្តាយដើមដំបូងរបស់យើង បានត្រូវប្រលោមទាក់ចិត្តដោយភាព
 ប៊ិនប្រសប់ និងការល្បងរបស់អារក្សសាតាំង ក៏ធ្វើអំពើបាបដោយបរិភោគ
 ផ្លែឈើដែលព្រះបានហាមឃាត់។ [1] ចំពោះអំពើបាបនេះ ព្រះទ្រង់សព្វ
 ព្រះហឫទ័យនឹងអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេ ដោយយោងទៅតាមព្រះរាជតម្រិះដ៏
 ប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណ និងបរិសុទ្ធរបស់ទ្រង់ ហើយដោយមានគោល
 បំណងបញ្ជាវាសម្រាប់សិរីរុងរឿងផ្ទាល់របស់ទ្រង់។ [2]

[1] លោកុប្បត្តិ៣:១៣; ២កូរិនថូស១១:៣

[2] រ៉ូម១១:៣២

II. ដោយសារអំពើបាបនេះ ពួកគេត្រូវធ្លាក់ចេញពីភាពបរិសុទ្ធដើមរបស់
 ពួកគេ និងពីទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងព្រះ [3] ដូច្នេះហើយពួកគេត្រូវស្លាប់
 ក្នុងអំពើបាប [4] ហើយត្រូវខូចអាក្រក់ទាំងស្រុងខាងឯលទ្ធភាពទាំងអស់
 និងផ្នែកទាំងអស់នៃរូបកាយ និងវិញ្ញាណ។ [5]

[3] លោកុប្បត្តិ៣:៦-៨; សាស្តា៧:២៩; រ៉ូម៣:២៣

[4] លោកុប្បត្តិ២:១៧; អេភេសូរ២:១

[5] ទីតុស១:១៥; លោកុប្បត្តិ៦:៥; យេរេមា១៧:៩; រ៉ូម៣:១០-១៨

III. ពួកគេគឺជាបុគ្គលនៃមនុស្សជាតិទាំងអស់ ដូច្នេះហើយកំហុសនៃ
 អំពើបាបនេះត្រូវបានទំលាក់បន្ត[6] ក៏ដូចជាសេចក្តីស្លាប់ក្នុងអំពើបាប និង
 និស្ស័យពុករលួយត្រូវបញ្ជូនបន្ត ទៅមនុស្សជំនាន់ក្រោយរបស់ពួកគេ
 ដែលកើតពីពួកគេមកតាមរយៈកំណើតជាធម្មតា។ [7]

[6] លោកុប្បត្តិ១:២៧-២៨; ២:១៦-១៧; កិច្ចការ១៧:២៦; រ៉ូម៥:១២, ១៥-១៩;
១កូរិនថូស១៥:២១-២២, ៤៥, ៤៩

[7] ទំនុកតម្កើង៥១:៥; លោកុប្បត្តិ៥:៣; យ៉ូហ១៤:៤; ១៥:១៤

IV. ចេញពីភាពពុករលួយដើមនេះ ធ្វើឲ្យយើងមិនពេញចិត្តទាល់តែសោះ
មិនអាច ក៏ប្រឆាំងទាស់នឹងភាពល្អទាំងអស់ [8] ហើយយើងមានទំនោរ
ទាំងស្រុងទៅរកភាពអាក្រក់ទាំងអស់ [9] ហើយធ្វើតែការរំលងជាក់ស្តែង
ទាំងអស់។ [10]

[8] រ៉ូម៥:៦; រ៉ូម៨:៧; រ៉ូម៧:១៨; កូលុស១:២១

[9] លោកុប្បត្តិ៦:៥; ៨:២១; រ៉ូម៣:១០-១២

[10] យ៉ាកុប១:១៤-១៥; អេភេសូរ២:២-៣; ម៉ាថាយ១៥:១៩

V. ភាពពុករលួយនៃនិស្ស័យនេះ គឺនៅតែមានក្នុងកំឡុងជីវិតលើផែនដី
នេះរបស់អស់អ្នកដែលបានកើតជាថ្មីដែរ [11] ហើយទោះបីវាត្រូវបានអត់
ទោសនិងលុបចេញតាមរយៈព្រះគ្រីស្ទក្តី ក៏ទាំងខ្លួនវា និងអំពើរបស់វាទាំង
អស់ គឺជាអំពើបាបដោយពិតប្រាកដ និងដោយសមស្រប។ [12]

[11] ១យ៉ូហាន១:៨, ១០; រ៉ូម៧:១៤, ១៧, ១៨, ២៣; យ៉ាកុប៣:២;
សូភាសិត២០:៩; សាស្តា៧:២០

[12] រ៉ូម៧:៥, ៧, ៨, ២៥; កាឡាទី៥:១៧

VI. ទាំងអំពើបាបដើម និងអំពើបាបផ្ទាល់ខ្លួន ដែលសុទ្ធតែជាការរំលង
ចំពោះក្រឹត្យវិន័យដ៏សុចរិតរបស់ព្រះ ហើយប្រឆាំងទាស់នឹងវាផង[13] នោះ
នាំយកនូវកំហុសទៅលើមនុស្សមានបាប ដោយនិស្ស័យផ្ទាល់របស់វា[14]
ដែលពួកគេត្រូវទទួលនូវសេចក្តីក្រោធនៃព្រះ[15] និងបណ្តាសារបស់ក្រឹត្យ
វិន័យ[16] ហើយហេតុនោះពួកគេត្រូវទទួលសេចក្តីស្លាប់[17] ជាមួយភាព

ឈឺចាប់គ្រប់យ៉ាងខាងវិញ្ញាណ [18] ទាំងក្នុងលោកិយនេះ [19] និងអស់
កល្យានិច្ច។ [20]

[13] ១ឃ្លីហាន ៣:៤

[14] រ៉ូម២:១៥; រ៉ូម៣:៩,១៩

[15] អេភេសូរ២:៣

[16] កាឡាទី៣:១០

[17] រ៉ូម៦:២៣

[18] អេភេសូរ៤:១៨

[19] រ៉ូម៨:២០; បរិទេវ៣:៣៩

[20] ម៉ាថាយ២៥:៤១; ២ថែស្សាឡូឡីច១:៩

ចំពូកទី៧. អំពីសម្ព័ន្ធមេត្រីរបស់ព្រះជាមួយនឹងមនុស្ស

I. គម្លាតរវាងព្រះ និងស្នាព្រះហស្ថ* នោះឆ្ងាយពីគ្នាខ្លាំងណាស់ ដែល
ទោះបីស្នាព្រះហស្ថដែលមានហេតុផល ធ្វើការស្តាប់បង្គាប់ចំពោះទ្រង់ជា
ព្រះអាទិករបស់ពួកគេក្តី ក៏ពួកគេមិនអាចនឹងទទួលផលអ្វីពីទ្រង់ ដូចជា
ព្រះពរ និងរង្វាន់របស់ពួកគេបានដែរ លើកតែដោយសារការយល់ព្រម
ដោយស្ម័គ្រពីខាងព្រះវិញ ដែលទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យនឹងសំដែងចេញ
តាមរយៈវិធីចងសម្ព័ន្ធមេត្រី។ [1]

[1] អេសាយ៤០:១៣-១៧; យ៉ូប៩:៣២-៣៣; ១សាំយ៉ូអែល២:២៥;

ទំនុកតម្កើង១១៣:៥-៦; ទំនុកតម្កើង១០០:២-៣; យ៉ូប២២:២-៣;

យ៉ូប៣៥:៧-៨; លូកា១៧:១០; កិច្ចការ១៧:២៤, ២៥

II. សម្ព័ន្ធមេត្រីទីមួយដែលបានធ្វើឡើងជាមួយនឹងមនុស្សគឺជាសម្ព័ន្ធមេត្រី
នៃការប្រព្រឹត្ត [2] ដែលក្នុងនោះ ជីវិតត្រូវបានសន្យាថានឹងប្រទានឲ្យដល់

អំជាម ហើយក៏ប្រទានដល់កូនចៅជំនាន់ក្រោយរបស់គាត់ទាំងអស់នៅ ក្នុងគាត់ដែរ [3] ដោយអាស្រ័យទៅលើលក្ខខណ្ឌនៃការស្តាប់បង្គាប់ដ៏ឥត ខ្លោះ និងដោយផ្ទាល់ខ្លួន។ [4]

[2] កាឡាទី៣:១២

[3] រ៉ូម១០:៥; រ៉ូម៥:១២-២០

[4] លោកុប្បត្តិ២:១៧; កាឡាទី៣:១០

III. ចំពោះមនុស្ស ដោយសារតែការធ្លាក់ទៅក្នុងអំពើបាបរបស់គាត់ នោះ បានធ្វើឲ្យគាត់មិនអាចទទួលជីវិតនោះ តាមរយៈសម្ព័ន្ធមេត្រីនេះបានទេ តែព្រះអម្ចាស់ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យនឹងធ្វើសម្ព័ន្ធមេត្រីទីពីរទៀត[5] ដែល ជាទូទៅត្រូវគេហៅថាសម្ព័ន្ធមេត្រីនៃព្រះគុណ ដែលក្នុងសម្ព័ន្ធមេត្រីនោះ ទ្រង់ប្រទានជីវិតនិង សេចក្តីសង្គ្រោះដល់មនុស្សមានបាបដោយឥតគិតថ្លៃ តាមរយៈព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ ដោយទាមទារឲ្យពួកគេមានសេចក្តីជំនឿលើ ទ្រង់ នោះគេនឹងត្រូវបានសង្គ្រោះ [6] ហើយទ្រង់សន្យាថានឹងប្រទាននូវ ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធរបស់ទ្រង់ ដល់អស់អ្នកដែលត្រូវបានតម្រូវទុកជាមុន ឲ្យទទួលបានជីវិតនោះ ដើម្បីជួយឲ្យពួកគេមានឆន្ទៈ ហើយនិងអាច ទទួលជឿបាន។ [7]

[5] កាឡាទី៣:២១; រ៉ូម៨:៣; រ៉ូម៣:២០-២១; លោកុប្បត្តិ៣:១៥;

អេសាយ៤២:៦

[6] ម៉ាកុស១៦:១៥, ១៦; យ៉ូហាន៣:១៦; រ៉ូម១០:៦, ៩; កាឡាទី៣:១១

[7] អេសេគាល៣៦:២៦-២៧; យ៉ូហាន៦:៤៤-៤៥

IV. សម្ព័ន្ធមេត្រីនៃព្រះគុណនេះ ជាញឹកញយត្រូវបានសរសេរនៅក្នុងព្រះ គម្ពីរថាជាសេចក្តីសញ្ញា (ការចែកមរតក) ដោយសំដៅទៅលើការសុគត

របស់ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទដែលជាអ្នកផ្តល់មរតក និងទៅលើមរតកអស់កល្ប
ជានិច្ច រួមនឹងអ្វីៗគ្រប់យ៉ាងនៅក្នុងនោះនឹងត្រូវបានប្រទានឲ្យជាមរតក។[8]

[8] ហេព្រើរ៩:១៥-១៧; ហេព្រើរ៧:២២; លូកា២២:២០; ១កូរិនថូស១១:២៥

V. សម្ព័ន្ធមេត្រីនេះត្រូវបានអនុវត្តដោយខុសគ្នា រវាងសម័យក្រីក្រវិន័យ
និងសម័យដំណឹងល្អ។ [9] ស្ថិតក្រោមសម័យក្រីក្រវិន័យ វាត្រូវបានអនុវត្ត
ដោយសេចក្តីសន្យា ទំនាយ ការថ្វាយយញ្ញបូជា ការកាត់ស្បែក កូនចៀម
បុណ្យរំលង និងគំរូ ព្រមទាំងពិធីផ្សេងៗទៀតដែលត្រូវបានផ្តល់ទៅឲ្យ
ប្រជាជនយូដា ដែលទាំងអស់នោះគឺជាការប្រាប់ឲ្យដឹងជាមុន អំពីព្រះ
គ្រីស្ទដែលនឹងយាងមក [10] ហើយទាំងអស់នោះមានប្រសិទ្ធភាព និង
មានភាពគ្រប់គ្រាន់ ដោយកិច្ចការនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ដើម្បីនឹងបង្រៀន
និងស្តង់ពួកវេសតាំងឡើង* ឲ្យជឿដល់ព្រះម៉ែស៊ី ដែលបានសន្យាទុក
ហើយ [11] ដែលតាមរយៈទ្រង់ពួកគេអាចទទួលនូវការលើកលែងទោស
យ៉ាងពេញលេញ និងសេចក្តីសង្គ្រោះអស់កល្បជានិច្ច ហើយនោះគេហៅ
ថាសញ្ញាចាស់។ [12]

[9] ២កូរិនថូស៣:៦-៩

[10] សូមមើលហេព្រើរ៨-១០; រ៉ូម៤:១១; កូល៉ុស២:១១-១២; ១កូរិនថូស៥:៧

[11] ១កូរិនថូស១០:១-៤; ហេព្រើរ១១:១៣; យ៉ូហាន៨:៥៦

[12] កាឡាទី៣:៧-៩, ១៤

VI. នៅសម័យដំណឹងល្អ គឺនៅពេលដែលរូបពិតរបស់ព្រះគ្រីស្ទ [13] ត្រូវ
បានបង្ហាញឲ្យឃើញនោះ ពិធីដែលក្នុងនោះសម្ព័ន្ធមេត្រីនេះត្រូវបានចែក
ចាយ គឺជាការអធិប្បាយព្រះបន្ទូល ហើយនិងការអនុវត្តពិធីជ្រមុជទឹក និង
ពិធីលៀងព្រះអម្ចាស់ [14] ដែលទោះបីជាពួកវាមានចំនួនតិចជាងមុន

ហើយត្រូវបានអនុវត្តដោយមានភាពសាមញ្ញ និងមិនសូវមានភាពរុងរឿង នៅខាងក្រៅក៏ដោយ ក៏នៅក្នុងពួកវា សម្ព័ន្ធមេត្រីនេះត្រូវបានអនុវត្តឡើង ដោយមានភាពពេញលេញជាង ប្រក្សក្សប្បាសជាង និងមានប្រសិទ្ធភាព ខាងវិញ្ញាណជាង[15]ហើយសម្រាប់គ្រប់សាសន៍ទាំងអស់ ទាំងសាសន៍ យូដា និងសាសន៍ដទៃ [16] វាត្រូវគេហៅថា សញ្ញាថ្មី។ [17] ដូច្នេះហើយ មិនមែនមានសម្ព័ន្ធមេត្រីនៃព្រះគុណចំនួនពីរ ដែលខុសគ្នាខាងឌីមីស្កា នោះទេ តែគឺមានតែមួយ ហើយដូចគ្នានៅក្នុងសម័យខុសគ្នា។ [18]

[13] កូល៉ូស២:១៧

[14] ម៉ាថាយ២៨:១៩-២០; ១កូរិនថូស១១:២៣-២៥

[15] ហេព្រើរ១២:២២-២៧; យេរេមា១:៣៣-៣៤

[16] ម៉ាថាយ២៨:១៩; អេភេសូរ២:១៥-១៩

[17] លូកា២២:២០

[18] កាឡាទី៣:១៤,១៦; កិច្ចការ១៥:១១; រ៉ូម៣:២១-២៣,៣០; ទំនុកតម្កើង ៣២:១; រ៉ូម៤:៣, ៦, ១៦, ១៧, ២៣, ២៤, ហេព្រើរ១៣:៨

ចំពូកទី៨. អំពីព្រះគ្រីស្ទជាសន្និដ្ឋានការី

១. ព្រះទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ នៅក្នុងគោលបំណងអស់កល្បជានិច្ច របស់ ទ្រង់ ដើម្បីនឹងជ្រើសរើស និងតាំងព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ ជាព្រះរាជបុត្រាទ្រង់ តែមួយឲ្យធ្វើជាសន្និដ្ឋានការី*រវាងព្រះហើយនិងមនុស្ស [1] ជាហោរា [2] ជាសង្ឃ [3] និងជាស្តេច [4] ជាសិរសា និងព្រះអង្គសង្គ្រោះនៃក្រុមជំនុំ របស់ទ្រង់ [5] ជាទាយាទនៃអ្វីៗទាំងអស់ [6] និងជាចៅក្រមនៃលោកិយ នេះ [7] ហើយចំពោះព្រះអង្គនោះ ព្រះទ្រង់បានប្រទាន តាំងពីអស់កល្ប មក នូវមនុស្សមួយក្រុម ឲ្យបានធ្វើជាពូជរបស់ទ្រង់ [8] ហើយឲ្យបាន

ប្រោសលោះដោយសារព្រះអង្គនោះ និងត្រូវបានត្រាស់ហៅ រាប់ជា
សុចរិត ញែកចេញជាបរិសុទ្ធ និងផ្តល់សិរីល្អ។ [9]

[1] អេសាយ៤២:១; ១ពេត្រុស១:១៩-២០; យ៉ូហាន៣:១៦; ១ធីម៉ូថេ២:៥

[2] កិច្ចការ៣:២២

[3] ហេប្រើរ៥:៥-៦

[4] ទំនុកតម្កើង២:៦; លូកា១:៣៣

[5] អេភេសូរ៥:២៣

[6] ហេប្រើរ១:២

[7] កិច្ចការ១៧:៣១

[8] យ៉ូហាន១៧:៦; ទំនុកតម្កើង២២:៣០; អេសាយ៥៣:១០

[9] ១ធីម៉ូថេ២:៦; អេសាយ៥៥:៤-៥; ១កូរិនថូស១:៣០

II. ព្រះរាជបុត្រានៃព្រះ ជាអង្គទីពីរនៅក្នុងព្រះត្រៃឯក គឺជាព្រះដ៏ពិត និង
អស់កល្បជានិច្ច ទ្រង់មានសារធាតុតែមួយជាមួយនឹងព្រះវរបិតា ក៏ស្មើគ្នា
នឹងព្រះវរបិតាដែរ នៅពេលវេលាពេញកំណត់បានមកដល់ ទ្រង់បានយក
និស្ស័យជាមនុស្ស [10] ដោយមានគ្រប់ទាំងលក្ខណៈសម្បត្តិសំខាន់ៗ
និងកំសោយជាទូទៅរបស់មនុស្ស ប៉ុន្តែទ្រង់គ្មានបាបសោះ [11] ទ្រង់ចាប់
បដិសន្ធិដោយព្រះចេស្ដានៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ក្នុងផ្ទៃនាងម៉ារីជាស្រ្តី
ព្រហ្មចារីយ៍ ដោយមានសារធាតុរបស់នាង។ [12] ដូច្នេះ និស្ស័យពីរ ទាំង
មូល គ្រប់សព្វ និងផ្សេងគ្នា ពោលគឺនិស្ស័យជាព្រះ និងជាមនុស្ស ត្រូវ
បានរួមគ្នាក្នុងបុគ្គលតែមួយដោយមិនអាចបំបែកពីគ្នាបាន ដោយគ្មានការ
ផ្លាស់ប្តូរ គ្មានការផ្សំចូលគ្នា ឬការច្របល់គ្នាឡើយ។ [13] ដែលបុគ្គល
នោះគឺជាព្រះដ៏ពិត និងមនុស្សពិត តែជាព្រះត្រីសូតែមួយព្រះអង្គនោះឯង
ជាសន្លានការីរវាងព្រះនិងមនុស្ស។ [14]

- [10] យ៉ូហាន១:១, ១៤; ១យ៉ូហាន៥:២០; ភីលីព២:៦; កាឡូទី៤:៤
- [11] ហេព្រើរ២:១៤, ១៦, ១៧; ៤:៥
- [12] លូកា១:២៧, ៣១, ៣៥; កាឡូទី៤:៤
- [13] លូកា១:៣៥; កូល៉ុស២:៩; រ៉ូម៩:៥; ១ពេត្រុស៣:១៨; ១ធីម៉ូថេព២:១៦
- [14] រ៉ូម១:៣; ១:៤; ១ធីម៉ូថេ២:៥

III. ព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវស្ថិតក្នុងនិស្ស័យជាមនុស្សរបស់ទ្រង់ ហើយដែលរូបរាងជាមួយនឹងនិស្ស័យជាព្រះនោះ ត្រូវបានញែកជាបរិសុទ្ធ និងចាក់ប្រេងតាំងដោយព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធឲ្យហួសពីកម្រិត [15] ដោយមានគ្រប់ទាំងសម្បត្តិខាងប្រាជ្ញា និងចំណេះ [16] ហើយព្រះវរបិតាសព្វព្រះហឫទ័យឲ្យគ្រប់ទាំងភាពពោរពេញស្ថិតនៅក្នុងទ្រង់។ [17] ទ្រង់ត្រូវមានភាពបរិសុទ្ធគ្មានសេចក្តីអាក្រក់ គ្មានភាពកខ្វក់ និងមានពេញដោយព្រះគុណនិងសេចក្តីពិត [18] ទ្រង់មិនត្រូវមានចំនុចខ្វះចន្លោះអ្វីឡើយ ដើម្បីនឹងអនុវត្តការងារជាសន្ទានការី* និងជាអ្នកធានា។ [19] ការងារនោះមិនមែនទ្រង់ធ្វើឡើងដោយអង្គឯងនោះទេ តែគឺព្រះវរបិតាត្រាស់ហៅទ្រង់ឲ្យបំពេញការងារនោះ[20]ព្រះវរបិតាដាក់គ្រប់ទាំងអំណាច និងការជំនុំជំរះក្នុងព្រះហស្តទ្រង់ ក៏បានធ្វើការបញ្ជា ដើម្បីឲ្យទ្រង់អាចអនុវត្តការងារនោះបាន។ [21]

- [15] ទំនុកតម្កើង៤៥:៧; យ៉ូហាន៣:៣៤
- [16] កូល៉ុស២:៣
- [17] កូល៉ុស១:១៩
- [18] ហេព្រើរ៧:២៦; យ៉ូហាន១:១៤
- [19] កិច្ចការ១០:៣៨; ហេព្រើរ១២:២៤; ហេព្រើរ៧:២២
- [20] ហេព្រើរ៥:៤-៥
- [21] យ៉ូហាន៥:២២, ២៧; ម៉ាថាយ២៨:១៨; កិច្ចការ២:៣៦

IV. ការងារនេះព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវទ្រង់ទទួលរ៉ាប់រង ដោយស្ម័គ្រពីព្រះទ័យ ទ្រង់បំផុត ទ្រង់អាចនឹងបំពេញការងារនោះ [22] ទ្រង់ត្រូវបានដាក់ឲ្យនៅ ក្រោមក្រឹត្យវិន័យ [23] ហើយបំពេញតាមក្រឹត្យវិន័យនោះយ៉ាងឥតខ្ចោះ [24] ទ្រង់ស្ម័គ្រចំពោះការឈឺផ្សារខាងព្រលឹងវិញ្ញាណ [25] និងរងការ ឈឺចាប់បំផុតខាងឈ្មួញកាយដែរ [26] ទ្រង់ត្រូវគេផ្តាង ហើយសុគត [27] ត្រូវបញ្ចុះក្នុងផ្នូរ និងត្រូវស្ថិតក្រោមអំណាចនៃសេចក្តីស្លាប់ តែទ្រង់មិន ទទួលភាពពុករលួយទេ។ [28] នៅថ្ងៃទីបីទ្រង់មានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ [29] ដោយមានរូបកាយដដែល ដែលបានរងទុក្ខនោះ [30] ហើយក៏យាង ទៅស្ថានសួគ៌ជាមួយនឹងរូបកាយនោះដែរ ទ្រង់គង់នៅខាងព្រះហស្តស្តាំ នៃព្រះវរបិតានៅឯស្ថានសួគ៌ [31] កំពុងតែធ្វើការទូលអង្វរសម្រាប់រាស្ត្រ ទ្រង់ [32] ហើយទ្រង់នឹងយាងត្រលប់មកវិញដើម្បីជំនុំជំរះមនុស្សនិង ទេវតា នៅថ្ងៃចុងបំផុតនៃពិភពលោកនេះ។ [33]

[22] ទំនុកតម្កើង៤០:៧-៨; ហេព្រើរ១០:៥-១០; យ៉ូហាន១០:១៨; ភីលីព២:៨

[23] កាឡាទី៤:៤

[24] ម៉ាថាយ៣:១៥; ៥:១៧

[25] ម៉ាថាយ២៦:៣៧-៣៨; លូកា២២:៤៤; ម៉ាថាយ២៧:៤៦

[26] សូមមើលម៉ាថាយ២៦-២៧

[27] ភីលីព២:៨

[28] កិច្ចការ២:២៣, ២៤, ២៧; ១៣:៣៧; រ៉ូម៦:៩

[29] ១កូរិនថូស១៥:៣-៥

[30] យ៉ូហាន២០:២៥, ២៧

[31] ម៉ាកុស១៦:១៩

[32] រ៉ូម៨:៣៤; ហេព្រើរ៩:២៤-២៥

[33] រ៉ូម១៤:៩-១០, កិច្ចការ១:១១; ១០:៤២; ម៉ាថាយ១៣:៤០-៤២; យូដាស៦; ២ពេត្រុស២:៤

V. ព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវ ដោយការស្តាប់បង្គាប់ដ៏ឥតខ្ចោះ និងការថ្វាយយញ្ញ បូជាអង្គទ្រង់ ទៅព្រះវរបិតាម្តងតាមរយៈព្រះវិញ្ញាណដ៏អស់កល្ប នោះ បានបំពេញតាមភាពយុត្តិធម៌របស់ព្រះវរបិតាយ៉ាងពេញលេញ[34] ហើយ បានទិញយកមិនត្រឹមតែការផ្សះផ្សាគ្នាប៉ុណ្ណោះ តែថែមទាំងការទទួល មរតកដ៏អស់កល្បជានិច្ចក្នុងនគរស្ថានសួគ៌ សម្រាប់អស់អ្នកដែលព្រះវរបិតាបានប្រទានមកទ្រង់។ [35]

[34] រ៉ូម៥:១៩; ហេព្រើរ៩:១៤, ១៦; ១០:១៤; អេភេសូរ៥:២; រ៉ូម៣:២៥-២៦

[35] ដានីយ៉ែល៩:២៤, ២៦; កូល៉ុស១:១៩-២០; អេភេសូរ១:១១, ១៤; យ៉ូហាន១៧:២; ហេព្រើរ៩:១២, ១៥

VI. ទោះបីជាការងារនៃការប្រោសលោះមិនត្រូវបានព្រះគ្រីស្ទធ្វើ រហូតមក ទល់នឹងពេលក្រោយពីទ្រង់យកកំណើតជាមនុស្សក្តី ក៏គុណតម្លៃ ប្រសិទ្ធភាព និងផលប្រយោជន៍របស់វាត្រូវបានផ្តល់ទៅឲ្យពួកវេសតាំង* ក្នុងគ្រប់ សម័យកាលតាមច្បាប់តាំងពីដើមដំបូងនៃពិភពលោកមក នៅក្នុង និង តាមរយៈ សេចក្តីសន្យា គំរូ និងយញ្ញបូជាទាំងឡាយដែលបង្ហាញនិង ប្រាប់ឲ្យដឹងពីព្រះគ្រីស្ទថាជាពូជស្រី ដែលនឹងកិនក្បាលរបស់សត្វពស់ ជា កូនចៀមដែលត្រូវគេសម្លាប់ ចាប់តាំងពីដើមដំបូងនៃពិភពលោក ដែល ទ្រង់នៅតែដដែល ពីម្សិលមិញ ថ្ងៃនេះ និងរហូតអស់កល្បជានិច្ច។ [36]

[36] កាឡាទី៤:៤-៥; លោកុប្បត្តិ៣:១៥; វិវរណៈ១៣:៨; ហេព្រើរ១៣:៨

VII. ព្រះគ្រីស្ទ នៅក្នុងការងារជាសន្ទានការី* ទ្រង់ធ្វើការដោយយោងទៅ តាមនិស្ស័យទាំងពីរ ហើយដោយនិស្ស័យនីមួយៗ ទ្រង់ធ្វើការដោយស្រប ទៅតាមនិស្ស័យនោះ: [37] ប៉ុន្តែដោយហេតុផលថានិស្ស័យទាំងពីររួមគ្នា

ក្នុងបុគ្គលតែមួយ បានជាពេលខ្លះ ព្រះគម្ពីរថ្វាយលក្ខណៈចំពោះបុគ្គល ដោយហៅឈ្មោះតាមនិស្ស័យមួយទៀត។ [38]

[37] ហេព្រើរ៩:១៤; ១ពេត្រុស៣:១៨

[38] កិច្ចការ២០:២៨; យ៉ូហាន៣:១៣; ១យ៉ូហាន៣:១៦

VIII. ចំពោះអស់អ្នកដែលព្រះគ្រីស្ទបានប្រោសលោះ ដោយទិញមក នោះ ទ្រង់ដាក់ទៅលើពួកគេ និងប្រទានឲ្យពួកគេ នូវការប្រោសលោះនោះ ដោយពិតប្រាកដ និងដោយប្រសិទ្ធភាព [39] ទ្រង់ធ្វើការទូលអង្វរ សម្រាប់ពួកគេ [40] ទ្រង់បើកសំដែងអាថ៌កំបាំងនៃសេចក្តីសង្គ្រោះដល់ ពួកគេ តាមរយៈព្រះបន្ទូល [41] ទ្រង់ជំរុញចិត្តពួកគេដោយព្រះវិញ្ញាណ ទ្រង់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពឲ្យជឿ និងស្តាប់បង្គាប់ ហើយគ្រប់គ្រងចិត្ត របស់ពួកគេដោយព្រះបន្ទូលនិងព្រះវិញ្ញាណ [42] ទ្រង់យកឈ្នះលើអស់ ទាំងឡាយសត្រូវរបស់ពួកគេដោយព្រះចេស្ដានិងប្រាជ្ញាញាណដ៏លើសលុប របស់ទ្រង់ តាមរបៀប និងវិធីដែលស្របទៅតាមការកំណត់បញ្ជាដ៏អស្ចារ្យ និងមិនអាចស្ទង់បានរបស់ទ្រង់។ [43]

[39] យ៉ូហាន៦:៣៧, ៣៩; ១០:១៥-១៦

[40] ១យ៉ូហាន២:១-២; រ៉ូម៨:៣៤

[41] យ៉ូហាន១៥:១៣, ១៥; អេភេសូរ១:៧-៩; យ៉ូហាន១៧:៦

[42] យ៉ូហាន១៤:១៦; ហេព្រើរ១២:២; ២កូរិនថូស៤:១៣; រ៉ូម៨:៩, ១៤; ១៥:១៨-១៩; យ៉ូហាន១៧:១៧

[43] ទំនុកតម្កើង១១០:១; ១កូរិនថូស១៥:២៥-២៦; ម៉ាឡាគី៤:២-៣; កូល៉ុស២:១៥

ចំពូកទី៩. អំពីឆន្ទៈសេរី*

I. ព្រះទ្រង់បានប្រទាននូវសេរីភាពពីធម្មជាតិទៅឲ្យឆន្ទៈមនុស្ស ដែលមិនត្រូវបានបង្ខិតបង្ខំឲ្យមាននិស្ស័យចាំបាច់ទាំងស្រុងណាមួយដែលកំណត់ទៅរកការល្អឬអាក្រក់ឡើយ។ [1]

[1] ម៉ាថាយ១៧:១២; យ៉ាកុប១:១៤; ចេទិយកថា៣០:១៩

II. ក្នុងកាលដែលមនុស្សស្ថិតក្នុងស្ថានភាពបរិសុទ្ធ នោះពួកគេមានសេរីភាព និងអំណាចក្នុងការមានឆន្ទៈនឹងធ្វើការដែលល្អ និងគាប់ព្រះហឫទ័យ ព្រះបាន [2] ប៉ុន្តែវាអាចនឹងប្រែប្រួលដោយងាយ បានជាពួកគេក៏អាចនឹងធ្លាក់ចេញពីនោះបានដែរ។ [3]

[2] សាស្តា៧:២៩; លោកុប្បត្តិ១:២៦

[3] លោកុប្បត្តិ២:១៦-១៧; ៣:៦

III. ក្រោយពីមនុស្សធ្លាក់ក្នុងស្ថានភាពនៃអំពើបាបហើយ ពួកគេបានបាត់បង់ទាំងស្រុងនូវសមត្ថភាពក្នុងការមានឆន្ទៈនឹងធ្វើការល្អខាងវិញ្ញាណណាក្តី ដែលសមនឹងទទួលសេចក្តីសង្គ្រោះ[4] ដូច្នេះហើយក្នុងភាពជាមនុស្សពីធម្មជាតិ នោះពួកគេមានភាពប្រឆាំងទៅនឹងការដែលល្អ [5] ពួកគេត្រូវស្លាប់ក្នុងអំពើបាប [6] ហើយតាមរយៈកម្លាំងរបស់ពួកគេនោះពួកគេគ្មានសមត្ថភាពនឹងផ្លាស់ប្តូរខ្លួនឯងបានទេ ក៏មិនអាចរៀបចំខ្លួនសម្រាប់ការនោះបានដែរ។ [7]

[4] រ៉ូម៥:៦; ៨:៧; យ៉ូហាន១៥:៥

[5] រ៉ូម៣:១០,១២

[6] អេភេសូរ២:១; កូល៉ុស២:១៣

[7] យ៉ូហាន៦:៤៤, ៦៥; អេភេសូរ២:២-៥; ១កូរិនថូស២:១៤; ទីតុស៣:៣-៥

IV. នៅពេលដែលព្រះទ្រង់បំផ្លាស់ប្តូរប្រែមនុស្សមានបាប និងផ្លាស់ប្តូរគាត់ ទៅក្នុងស្ថានភាពនៃព្រះគុណ* នោះទ្រង់រំដោះគាត់ចេញពីទាសភាពនៃ អំពើបាបពីធម្មជាតិ [8] ហើយដោយសារតែព្រះគុណប៉ុណ្ណោះដែលព្រះ ទ្រង់ជួយដោយសេរីឲ្យគាត់អាចនឹងមានឆន្ទៈ និងអាចធ្វើការល្អខាងឯ វិញ្ញាណ [9] ប៉ុន្តែដោយហេតុតែគាត់នៅមានភាពពុករលួយនៅសល់នៅ ឡើយ បានជាគាត់មិនអាចនឹងធ្វើដោយឥតខ្ចោះបានទេ ឬក៏មានឆន្ទៈក្នុង ការធ្វើតែការល្អប៉ុណ្ណោះនោះឡើយ គឺគាត់មានទាំងឆន្ទៈក្នុងការធ្វើការ អាក្រក់ផងដែរ។ [10]

[8] កូល៉ុស១:១៣; យ៉ូហាន៨:៣៤, ៣៦

[9] ភីលីព២:១៣; រ៉ូម៦:១៨, ២២

[10] កាឡាទី៥:១៧; រ៉ូម៧:១៥, ១៨-១៩, ២១, ២៣

V. មានតែនៅក្នុងស្ថានភាព ដែលមនុស្សទទួលសិរីល្អហើយប៉ុណ្ណោះ ដែលឆន្ទៈរបស់គាត់ត្រូវបានធ្វើឲ្យមានភាពសេរី ដែលគាត់ធ្វើតែការល្អ ដោយឥតខ្ចោះ និងមិនផ្លាស់ប្តូរ ។ [11]

[11] អេភេសូរ៤:១៣; ហេព្រើរ១២:២៣; ១យ៉ូហាន៣:២; យូដាស២៤

ចំពូកទី១០. អំពីការត្រាស់ហៅដោយមានប្រសិទ្ធភាព

I. អស់អ្នកដែលព្រះទ្រង់បានតម្រូវទុកជាមុន ឲ្យទទួលជីវិត ហើយគឺ សម្រាប់តែអ្នកទាំងនោះប៉ុណ្ណោះ ដែលព្រះទ្រង់នឹងត្រាស់ហៅពួកគេ ដោយប្រសិទ្ធភាពនៅពេលវេលាដែលបានកំណត់ទុក និងជាពេលដែល ទ្រង់ទទួល [1] ដោយសារព្រះបន្ទូល និងព្រះវិញ្ញាណ [2] ឲ្យចេញពីស្ថាន

ភាពនៃអំពើបាប និងសេចក្តីស្លាប់ដែលពួកគេមានពីធម្មជាតិ ទៅកាន់ព្រះគុណ និងសេចក្តីសង្គ្រោះរបស់ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ [3] ទ្រង់បំភ្លឺគំនិតរបស់ពួកគេខាងវិញ្ញាណ និងខាងសេចក្តីសង្គ្រោះឲ្យយល់ការនៃព្រះ [4] ទ្រង់ដកចិត្តដែលរឹងរូសដូចថ្មចេញពីពួកគេ ហើយប្រទានឲ្យពួកគេនូវចិត្តជាសាច់វិញ [5] ទ្រង់កែជាថ្មីឡើងនូវឆន្ទៈរបស់ពួកគេ ហើយដោយព្រះចេស្ដាដ៏លើសលុបរបស់ទ្រង់ នោះទ្រង់កំណត់ការតាំងចិត្តរបស់ពួកគេទៅកាន់ការដែលល្អ [6] ហើយទ្រង់ទាញនាំពួកគេដោយប្រសិទ្ធភាព ទៅរកព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ [7] ប៉ុន្តែទោះយ៉ាងនោះក្តីក៏ពួកគេមកដោយមានសេរីភាពព្រោះព្រះទ្រង់ធ្វើឲ្យពួកគេមានឆន្ទៈនោះ ដោយសារព្រះគុណទ្រង់។ [8]

[1] រ៉ូម៨:៣០; ១១:៧; អេភេសូរ១:១០-១១

[2] ២ថៃស្យាឡូនិច២:១៣-១៤; ២កូរិនថូស៣:៣, ៦

[3] រ៉ូម៨:២; អេភេសូរ២:១-៥; ២ពីម៉ូថេ១:៩-១០

[4] កិច្ចការ២៦:១៨; ១កូរិនថូស២:១០,១២; អេភេសូរ១:១៧-១៨

[5] អេសេគាល៣៦:២៦

[6] អេសេគាល១១:១៩; ភីលីពី២:១៣; ចោទិយកថា៣០:៦; អេសេគាល ៣៦: ២៧

[7] អេភេសូរ១:១៩; យ៉ូហាន៦:៤៤-៤៥

[8] បទចម្រៀងសាឡូម៉ូន១:៤; ទំនុក.១១០:៣; យ៉ូហាន៦:៣៧; រ៉ូម៦:១៦-១៨

II. ការត្រាស់ហៅដោយប្រសិទ្ធភាពនេះ គឺចេញពីព្រះគុណដ៏ឥតគិតថ្លៃ និងពិសេសរបស់ទ្រង់ប៉ុណ្ណោះ មិនមែនចេញពីអ្វីណាមួយដែលទ្រង់បានទតឃើញជាមុននៅក្នុងមនុស្សសោះ។ [9] មនុស្សទាំងអស់គ្នាគឺមានភាពជាអកម្មប៉ុណ្ណោះនៅទីនេះ រហូតដល់ពួកគេត្រូវបានដាស់អារម្មណ៍ និងកែជាថ្មីឡើងដោយព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ [10] ដោយហេតុនោះគេត្រូវបានជំរុញឲ្យឆ្លើយតបចំពោះការត្រាស់ហៅនេះ ហើយឲ្យឱបក្រសោបយកព្រះគុណដែលត្រូវបានផ្តល់និងផ្ទេរនៅក្នុងនោះ។ [11]

[9] ២ធីប៉ូថេ១:៩; ទីតុស៣:៤, ៥; អេភេសូរ២:៤, ៥, ៨, ៩; រ៉ូម៩:១១

[10] ១កូរិនថូស២:១៤; រ៉ូម៨:៧; អេភេសូរ២:៥

[11] យ៉ូហាន៦:៣៧; អេសេគាល៣៦:៣៧; យ៉ូហាន៥:២៥

III. ចំពោះទារកដែលត្រូវបានរើសតាំង ហើយត្រូវស្លាប់នៅក្នុងកាលនៅជា
ទារកនៅឡើយ នោះត្រូវបានកើតជាថ្មី និងទទួលសេចក្តីសង្គ្រោះដោយ
សារព្រះគ្រីស្ទតាមរយៈព្រះវិញ្ញាណ [12] ដែលធ្វើការនៅពេលវេលា និងទី
កន្លែង ព្រមទាំងរបៀបដែលទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ។ [13] ក៏ដូចជាអស់អ្នក
រើសតាំងឯទៀត ដែលមិនអាចទទួលការត្រាស់ហៅខាងក្រៅ ដោយ
ព័ន្ធកិច្ចនៃព្រះបន្ទូលផងដែរ។ [14]

[12] លូកា១៨:១៥-១៦; កិច្ចការ២:៣៨-៣៩; យ៉ូហាន៣:៣, ៥;

១យ៉ូហាន៥:១២; រ៉ូម៨:៩

[13] យ៉ូហាន៣:៨

[14] ១យ៉ូហាន៥:១២; កិច្ចការ៤:១២

IV. ចំពោះអ្នកដទៃទៀតដែលមិនត្រូវបានរើសតាំង បើទោះបីជាពួកគេត្រូវ
បានត្រាស់ហៅដោយព័ន្ធកិច្ចនៃព្រះបន្ទូល [15] និងទទួលបទពិសោធន៍
នៃព័ន្ធកិច្ចជាទូទៅខ្លះៗរបស់ព្រះវិញ្ញាណក្តី [16] ក៏ពួកគេមិនដែលមកឯ
ព្រះគ្រីស្ទដោយពិតប្រាកដដែរ ដូច្នេះហើយពួកគេមិនត្រូវបានសង្គ្រោះ
នោះទេ [17] ហើយមនុស្សដែលគ្មានជំនឿលើសាសនាគ្រីស្ទ នោះនឹងមិន
បានសង្គ្រោះ តាមរបៀបណាផ្សេងឡើយ ទោះបីពួកគេខិតខំរៀបរយខ្សែ
ជីវិតរបស់ពួកគេទៅតាមពន្លឺនៃនិស្ស័យ* និងក្រឹត្យវិន័យនៃសាសនាដែល
ពួកគេកាន់ក្តី [18] ហើយការអះអាង និងការរក្សាគំនិតថាពួកគេប្រហែល
ជាអាចនឹងទទួលសេចក្តីសង្គ្រោះនោះ ពិតជាមានភាពគ្រោះថ្នាក់ និងគួរ
ឲ្យស្អប់ខ្ពើមខ្លាំងណាស់។ [19]

[15] ម៉ាថាយ២២:១៤

[16] ម៉ាថាយ៧:២២; ១៣:២០-២១; ហេព្រើរ៦:៤-៥

[17] យ៉ូហាន៦:៦៤-៦៦; ៨:២៤

[18] កិច្ចការ៤:១២; យ៉ូហាន១៤:៦; អេភេសូរ២:១២; យ៉ូហាន៤:២២; ១៧:៣

[19] ២យ៉ូហាន១:៩-១១; ១កូរិនថូស១៦:២២; កាឡាទី១:៦-៨

ចំណុចទី១១. អំពីការរាប់ជាសុចរិត

១. អស់អ្នកដែលព្រះទ្រង់បានត្រាស់ហៅដោយប្រសិទ្ធភាពហើយនោះ នឹងត្រូវបានរាប់ជាសុចរិតដោយឥតគិតថ្លៃផងដែរ [1] មិនមែនដោយការដាក់បញ្ចូលនូវសេចក្តីសុចរិតទៅឲ្យពួកគេនោះទេ ប៉ុន្តែដោយការអត់ទោសចំពោះអំពើបាបរបស់ពួកគេ និងដោយការរាប់ និងទទួលបុគ្គលរបស់ពួកគេថាជាសុចរិត មិនមែនដោយសារការណាមួយដែលត្រូវបានធ្វើនៅក្នុងពួកគេ ឬការណាមួយដែលពួកគេបានធ្វើនោះដែរ តែគឺដោយសារតែព្រះគ្រីស្ទតែមួយប៉ុណ្ណោះ ក៏មិនមែនដោយសារជំនឿដែលត្រូវបានដាក់ក្នុងពួកគេ ឬសកម្មភាពនៃការជឿ ឬក៏ការស្តាប់បង្គាប់ចំពោះការផ្សាយដំណឹងល្អណាមួយ ដែលបានធ្វើចំពោះពួកគេ ជាសេចក្តីសុចរិតរបស់ពួកគេនោះទេ ប៉ុន្តែដោយការដាក់នូវការស្តាប់បង្គាប់និងការលាងជំរះបាបដែលព្រះគ្រីស្ទបានធ្វើទៅលើពួកគេ [2] ពួកគេទទួល និងពឹងផ្អែកលើទ្រង់ និងសេចក្តីសុចរិតរបស់ទ្រង់ ដោយសេចក្តីជំនឿ ដែលជំនឿនោះមិនមែនពួកគេមានដោយខ្លួនឯងនោះទេ តែជាអំណោយទាននៃព្រះវិញ។ [3]

[1] រ៉ូម៨:៣០; រ៉ូម៣:២៤

[2] រ៉ូម៤:៥-៨; ២កូរិន.៥:១៩, ២១; រ៉ូម៣:២២, ២៤-២៥, ២៧-២៨; ទីតុស៣: ៥, ៧; អេភេសូរ១:៧; យេរេមា២៣:៦; ១កូរិន.១:៣០-៣១; រ៉ូម៥:១៧-១៩

[3] កិច្ចការ១០:៤៤; កាឡាទី២:១៦; ភីលីព៣:៩; កិច្ចការ១៣:៣៨-៣៩;
អេភេសូរ២:៧-៨

II. សេចក្តីជំនឿដែលទទួល និងពឹងផ្អែកទៅលើព្រះគ្រីស្ទនិងសេចក្តីសុចរិត
របស់ទ្រង់ តែមួយគត់គឺជាឧបករណ៍នៃការរាប់ជាសុចរិត [4] តែមិនមែន
មានតែវាមួយប៉ុណ្ណោះនៅក្នុងបុគ្គល ដែលត្រូវបានរាប់សុចរិតនោះទេ គឺ
ត្រូវរួមជាមួយនឹងព្រះគុណ នៃសេចក្តីសង្គ្រោះទាំងអស់ផ្សេងទៀត។
ហើយវាក៏មិនត្រូវជាសេចក្តីជំនឿស្លាប់នោះដែរ តែជាសេចក្តីជំនឿដែលធ្វើ
ការដោយសេចក្តីស្រលាញ់វិញ។ [5]

[4] យ៉ូហាន១:១២; រ៉ូម៣:២៨; រ៉ូម៥:១

[5] យ៉ាកុប២:១៧, ២២, ២៦; កាឡាទី៥:៦

III. ដោយការស្តាប់បង្គាប់ និងការសុគតរបស់ទ្រង់ ព្រះគ្រីស្ទទ្រង់បាន
លោះបំណុលទាំងអស់របស់អ្នកដែលត្រូវបានរាប់ជាសុចរិត ហើយទ្រង់ក៏
បំពេញនូវសេចក្តីយុត្តិធម៌របស់ព្រះវរបិតាទ្រង់ជំនួសពួកគេ [6] ដោយសម
ស្រប ពិតប្រាកដ និងពេញលេញផងដែរ។ ប៉ុន្តែ ដោយព្រោះតែទ្រង់ត្រូវ
បានព្រះវរបិតាប្រទានដល់ពួកគេ [7] ហើយព្រះវរបិតាទទួលយកការស្តាប់
បង្គាប់ និងការលាងជំរះបាបដែលទ្រង់បានធ្វើជំនួសឲ្យពួកគេ [8] ដែល
ទាំងពីរយ៉ាងនោះគឺដោយឥតគិតថ្លៃ មិនមែនដោយសារអ្វីណាមួយនៅក្នុង
ពួកគេនោះទេ បានជាការរាប់ជាសុចរិតដល់ពួកគេនោះ គឺជាព្រះគុណ
ដែលឥតគិតថ្លៃ។ [9] តាមរយៈការរាប់មនុស្សមានបាបជាសុចរិត នោះ
ទាំងភាពយុត្តិធម៌ត្រឹមត្រូវ និងព្រះគុណដ៏បរិបូណ៌នៃព្រះ ត្រូវបានថ្វាយ
សិរីរុងរឿង។ [10]

[6] រ៉ូម៥:៨-១០, ១៩; ១ធម្ម៉ុច២:៥-៦; ហេប្រើរ១០:១០, ១៤; ដានីយ៉ែល៩: ២៤, ២៦; អេសាយ៥៣:៤-៦, ១០-១២

[7] រ៉ូម៨:៣២

[8] ២កូរិនថូស៥:២១; ម៉ាថាយ៣:១៧; អេភេសូរ៥:២

[9] រ៉ូម៣:២៤; អេភេសូរ១:៧

[10] រ៉ូម៣:២៦; អេភេសូរ២:៧

IV. ព្រះទ្រង់បានកំណត់ជាមុនតាំងពីអស់កល្បជានិច្ចមក ក្នុងការរាប់ជា សុចរិតដល់ពួកវិសតាំង [11] ហើយដល់ពេលវេលាពេញកំណត់ នោះ ព្រះគ្រីស្ទទ្រង់បានសុគត និងមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ សម្រាប់ការរាប់ជា សុចរិត ដល់ពួកគេ [12] តែទោះជាយ៉ាងនោះក្តី ពួកគេមិនត្រូវបានរាប់ជា សុចរិតទេ រហូតដល់ពេលវេលាសមស្របដែលព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធដាក់ ព្រះគ្រីស្ទទៅលើពួកគេ។ [13]

[11] កាឡាទី៣:៨; ១ពេត្រុស១:២, ១៩-២០; រ៉ូម៨:៣០

[12] កាឡាទី៤:៤; ១ធម្ម៉ុច២:៦

[13] កូល៉ុស១:២១-២២; កាឡាទី២:១៦; ទីតុស៣:៤-៧

V. ព្រះទ្រង់នៅតែបន្តអត់ទោសបាប ដល់អស់អ្នកដែលត្រូវបានរាប់ជា សុចរិត [14] ហើយទោះបីពួកគេនឹងមិនអាចធ្លាក់ចេញពីស្ថានភាពនៃការ រាប់ជាសុចរិតហើយនោះក៏ដោយ [15] ក៏ពួកគេអាចនឹងធ្លាក់ទៅក្រោមការ មិនសព្វព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះវរបិតា ដោយសារអំពើបាបរបស់ពួកគេ ហើយមិនមានរស្មីនៃព្រះភក្ត្រទ្រង់ស្ដារឡើងនៅក្នុងពួកគេទេ លុះត្រាតែ ពួកគេបន្ទាបខ្លួន លន់តូនូរអំពើបាបរបស់ពួកគេ ទូលសូមការលើកលែង ទោស និងកែជាថ្មីឡើងនូវជំនឿ និងការកែប្រែចិត្តរបស់ពួកគេ។ [16]

[14] ម៉ាថាយ៦:១២; ១យ៉ូហាន១:៧, ៩; ១យ៉ូហាន២:១-២

[15] លូកា ២២:៣២; យ៉ូហាន ១០:២៨; ហេប្រើ ១០:១៤

[16] ទំនុកតម្កើង ៨៩:៣១-៣៣; ទំនុកតម្កើង ៥១:៧-១២; ទំនុកតម្កើង ៣២:៥;
ម៉ាថាយ ២៦:៧៥; ១កូរិនថូស ១១:៣០, ៣២; លូកា ១:២០

VI. ការរាប់ជាសុចរិតដល់អ្នកជឿក្នុងសម័យសញ្ញាចាស់ និងការរាប់ជា
សុចរិតដល់អ្នកជឿនៅសម័យសញ្ញាថ្មីគឺមានលក្ខណៈតែមួយ និងដូចគ្នា
ក្នុងគ្រប់ប្រការទាំងអស់ខាងលើនេះ។ [17]

[17] កាឡាទី ៣:៩, ១៣-១៤; រ៉ូម ៤:២២-២៤; ហេប្រើ ១៣:៨

ចំពូកទី១២. អំពីការទទួលទុកជាកូនចិញ្ចឹម

អស់អ្នកដែលត្រូវបានរាប់ជាសុចរិតហើយ នោះព្រះទ្រង់ទទួលដោយគាប់
ព្រះទ័យនៅក្នុង និងដោយសារព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទដែលជាព្រះរាជបុត្រាទ្រង់
តែមួយ ឲ្យក្លាយជាអ្នករួមចំណែកក្នុងព្រះគុណនៃការរាប់ជាកូនចិញ្ចឹម
របស់ទ្រង់ [1] ដែលតាមរយៈនោះពួកគេត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងចំនួន
និងរីករាយក្នុងសេរីភាព ហើយនិងឯកសិទ្ធិជាបុត្រធីតានៃព្រះ [2] មាន
ព្រះនាមទ្រង់ដាក់នៅលើពួកគេ [3] ទទួលព្រះវិញ្ញាណនៃការទទួលជាកូន
ចិញ្ចឹម [4] អាចនឹងចូលទៅដល់បល្ល័ង្កនៃព្រះគុណដោយក្លាហាន [5] ត្រូវ
បានជួយឲ្យអាចនឹងស្រែកឡើងថា អំប្បា ព្រះវរបិតាអើយ [6] ត្រូវបាន
អាណិតអាសូរ [7] ការពារ [8] ផ្គត់ផ្គង់ [9] និងធ្វើឲ្យបរិសុទ្ធ ដោយសារ
ទ្រង់ក្នុងឋានៈជាឪពុកម្នាក់ [10] ពួកគេមិនដែលត្រូវបានបោះបង់ចោល
នោះទេ [11] ប៉ុន្តែត្រូវបានបោះត្រាចំណាំសម្រាប់ដល់ថ្ងៃនៃការប្រោស
លោះ [12] ហើយគ្រងមរតកនៃសេចក្តីសន្យា [13] ក្នុងឋានៈជាអ្នកគ្រង
មរតកនៃសេចក្តីសង្គ្រោះអស់កល្បជានិច្ច។ [14]

- [1] អេភេសូរ១:៥; កាឡាទី៤:៤-៥
- [2] រ៉ូម៨:១៧; យ៉ូហាន១:១២
- [3] យេរេមា១៤:៩; ២កូរិនថូស៦:១៨
- [4] រ៉ូម៨:១៥
- [5] អេភេសូរ៣:១២; រ៉ូម៥:២
- [6] កាឡាទី៤:៦
- [7] ទំនុកតម្កើង១០៣:១៣
- [8] សុភាសិត១៤:២៦
- [9] ម៉ាថាយ៦:៣០, ៣២; ១ពេត្រុស៥:៧
- [10] ហេប្រើរ១២:៦
- [11] បរិទេវ៣:៣១
- [12] អេភេសូរ៤:៣០
- [13] ហេប្រើរ៦:១២
- [14] ១ពេត្រុស១:៣, ៤; ហេប្រើរ១:១៤

ចំពូកទី១៣. អំពីការញែកចេញជាបរិសុទ្ធ

១. អស់អ្នកដែលត្រូវបានត្រាស់ហៅដោយមានប្រសិទ្ធភាព និងបានកើតជាថ្មី ពួកគេមានចិត្តថ្មី និងវិញ្ញាណថ្មីមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងពួកគេនោះពួកគេត្រូវបានធ្វើឲ្យបរិសុទ្ធឡើងបន្ថែមទៀត ដោយពិតប្រាកដ និងដោយផ្ទាល់ខ្លួន តាមរយៈគុណតម្លៃនៃការសុគត និងការមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញរបស់ព្រះគ្រីស្ទ [1] ដោយសារព្រះបន្ទូល និងព្រះវិញ្ញាណ ដែលសណ្តិតលើពួកគេ។ [2] ការគ្រប់គ្រងរបស់អំពើបាបនៅលើរូបកាយពួកគេទាំងមូល ត្រូវបានបំផ្លាញ [3] ហើយសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាជាច្រើនរបស់វាត្រូវបានធ្វើឲ្យកាន់តែខ្សោយទៅៗ និងថយទៅៗ [4] ហើយពួកគេកាន់តែគាប់ប្រសើរឡើង និងចម្រើនកម្លាំងខ្លាំងឡើងខាងឯ ព្រះគុណនៃសេចក្តី

សង្គ្រោះទាំងអស់ [5] ដើម្បីនឹងអនុវត្តភាពបរិសុទ្ធពិតប្រាកដ ដែលបើគ្មាន វាទេនោះ គ្មានមនុស្សណាម្នាក់នឹងឃើញព្រះអម្ចាស់បានឡើយ។ [6]

[1] ១កូរិនថូស៦:១១; កិច្ចការ២០:៣២; ភីលីព៣:១០; រ៉ូម៦:៥,៦

[2] យ៉ូហាន១៧:១៧; អេភេសូរ៥:២៦; ២ថែស្លាឡូនិច២:១៣

[3] រ៉ូម៦:៦, ១៤

[4] កាឡាទី៥:២៤; រ៉ូម៨:១៣

[5] កូល៉ុស១:១១; អេភេសូរ៣:១៦-១៩

[6] ២កូរិនថូស៧:១; ហេប្រើរ១២:១៤

II. ការញែកចេញជាបរិសុទ្ធគឺត្រូវធ្វើឡើងពេញតួមនុស្សទាំងមូល[7] តែមិន អាចគ្រប់លក្ខណ៍ក្នុងជីវិតនេះទេ ពួកគេនៅតែជាប់មានសល់នូវភាពពុក រលួយក្នុងគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ [8] ដូចនោះហើយធ្វើឲ្យកើតមាននូវសង្គ្រាម ដែលចេះតែបន្ត និងមិនអាចព្រមព្រៀងគ្នាបាន គឺសាច់ឈាមទាស់នឹង ព្រះវិញ្ញាណ ហើយព្រះវិញ្ញាណទាស់នឹងសាច់ឈាមវិញ។ [9]

[7] ១ថែស្លាឡូនិច៥:២៣

[8] ១យ៉ូហាន១:១០; រ៉ូម៧:១៨, ២៣; ភីលីព៣:១២

[9] កាឡាទី៥:១៧; ១ពេត្រុស២:១១

III. ក្នុងសង្គ្រាមនោះ ទោះបីជាភាពពុករលួយដែលសល់នៅ មានពេលខ្លះ មានប្រៀបជាងក៏ដោយ [10] ក៏តាមរយៈការប្រទានកម្លាំងជាបន្តបន្ទាប់ពី ព្រះវិញ្ញាណនៃការញែកជាបរិសុទ្ធរបស់ព្រះគ្រីស្ទ នោះផ្នែកដែលបានកើត ជាថ្មីនឹងបានឈ្នះ[11] ហើយដោយហេតុនោះ ពួកបរិសុទ្ធនឹងរីកចម្រើនឡើង ខាងឯព្រះគុណ[12] សម្រេចភាពបរិសុទ្ធពិតប្រាកដខាងសេចក្តីកោតខ្លាច ព្រះ។ [13]

[10] រ៉ូម ៧:២៣

[11] រ៉ូម ៦:១៤; ១ យ៉ូហាន ៥:៤; អេភេសូរ ៤:១៥-១៦

[12] ២ ពេត្រុស ៣:១៨; ២ កូរិនថូស ៣:១៨

[13] ២ កូរិនថូស ៧:១

ចំណុចទី១៤. អំពីចំនើនដែលសង្គ្រោះ

I. ព្រះគុណនៃសេចក្តីជំនឿដែលពួកវេសតាំង* ត្រូវបានជួយឲ្យអាចនឹងជឿចំពោះសេចក្តីសង្គ្រោះដល់ព្រលឹងរបស់ពួកគេ [1] គឺជាការងារនៃព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះគ្រីស្ទដែលធ្វើការនៅក្នុងចិត្តរបស់ពួកគេ [2] ហើយដែលទ្រង់ធ្វើការដោយព័ន្ធកិច្ចនៃព្រះបន្ទូល [3] ដោយការអនុវត្តពិធីបរិសុទ្ធ* និងដោយការអធិស្ឋានផងដែរ ឲ្យមានការរីកចម្រើនឡើង និងមានកម្លាំងខ្លាំងឡើង។ [4]

[1] ហេប្រើរ ១០:៣៩

[2] ២ កូរិនថូស ៤:១៣; អេភេសូរ ១:១៧-១៩; ២:៨

[3] រ៉ូម ១០:១៤, ១៧

[4] ១ ពេត្រុស ២:២; កិច្ចការ ២០:៣២; រ៉ូម ៤:១១; លូកា ១៧:៥; រ៉ូម ១:១៦-១៧

II. ដោយសេចក្តីជំនឿនេះ គ្រីស្ទបរិសុទ្ធជឿថាអ្វីៗដែលសម្តែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលគឺជាការពិត ដ្បិតអំណាចរបស់ព្រះផ្ទាល់អង្គទ្រង់មានបន្ទូលនៅក្នុងនោះហើយ [5] ហើយពួកគេប្រព្រឹត្តតាមខ្លឹមសារ ដែលមាននៅក្នុងខនីមួយៗនៅក្នុងព្រះបន្ទូល ស្តាប់បង្គាប់ចំពោះព្រះរាជបញ្ជាក្នុងព្រះបន្ទូល [6] ញាប់ញ័រចំពោះការព្រមាន [7] និងឱបក្រសោបសេចក្តីសន្យានៃព្រះសម្រាប់ជីវិតនេះ និងសម្រាប់ជីវិតដែលនឹងមក។ [8] ប៉ុន្តែការប្រព្រឹត្តជាមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីជំនឿដែលសង្គ្រោះនោះគឺការទទួល ការព្រមយក និង

ការពឹងផ្អែកតែទៅលើព្រះគ្រីស្ទតែមួយព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះ សម្រាប់ការរាប់ជា
សុចរិត ការញែកចេញជាបរិសុទ្ធ និងជីវិតអស់កល្បជានិច្ច ដោយគុណ
តម្លៃ នៃសម្ព័ន្ធមេត្រីនៃព្រះគុណ។ [9]

[5] យ៉ូហាន៤:៤២; ១ថែស្សាឡូនិច២:១៣; ១យ៉ូហាន៥:១០; កិច្ចការ២៤:១៤

[6] រ៉ូម១៦:២៦

[7] អេសាយ៦៦:២

[8] ហេព្រើរ១១:១៣; ១ធីម៉ូថេ៤:៨

[9] យ៉ូហាន១:១២; កិច្ចការ១៦:៣១; កាឡាទី២:២០; កិច្ចការ១៥:១១

III. សេចក្តីជំនឿនេះមានកម្រិតខុសៗគ្នា ពោលគឺខ្សោយ ឬខ្លាំង [10]
ប្រហែលជាជាញឹកញយ និងតាមរបៀបជាច្រើន វាត្រូវបានវាយប្រហារ
និងធ្វើឲ្យខ្សោយចុះ ប៉ុន្តែទទួលបានជ័យជំនះ [11] ដោយរីកចម្រើនឡើង
ជាច្រើនរហូតសម្រេចការធានាដ៏ពេញលេញមួយតាមរយៈព្រះគ្រីស្ទ [12]
ដែលជាអ្នកបង្កើត និងអ្នកបញ្ចប់សេចក្តីជំនឿរបស់យើង។ [13]

[10] ហេព្រើរ៥:១៣,១៤; រ៉ូម៤:១៩-២០; ម៉ាថាយ៦:៣០; ម៉ាថាយ៨:១០

[11] លូកា២២:៣១-៣២; អេភេសូរ៦:១៦; ១យ៉ូហាន៥:៤-៥

[12] ហេព្រើរ៦:១១-១២; ហេព្រើរ១០:២២

[13] ហេព្រើរ១២:២

ចំពូកទី១៥. អំពីការកែប្រែចិត្តទៅកាន់ជីវិត

I. ការកែប្រែចិត្តទៅកាន់ជីវិត គឺជាព្រះគុណនៃការផ្សាយដំណឹងល្អ [1]
ហើយគោលលទ្ធិស្តីពីវាគួរត្រូវបានអធិប្បាយ ដោយគ្រប់ទាំងអ្នកបំរើព័ន្ធ
កិច្ចនៃដំណឹងល្អ ដូចជាគោលលទ្ធិអំពីសេចក្តីជំនឿលើព្រះគ្រីស្ទដែរ។ [2]

[1] សាការី១២:១០; កិច្ចការ១១:១៨

[2] លូកា២៤:៤៧; ម៉ាកុស១:១៥; កិច្ចការ២០:២១

II. ដោយសារវា នោះមនុស្សមានបាបសោកស្តាយ និងឈឺចាប់ ព្រមទាំង
ស្អប់ខ្ពើមចំពោះអំពើបាបរបស់ខ្លួន ដោយចេញពីការមើលឃើញ និងការ
ដឹងឮ មិនត្រឹមតែអំពីគ្រោះថ្នាក់ប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏អំពីភាពអាប់ខ្លួន និងភាព
គួរស្អប់ខ្ពើមរបស់បាប ដែលវាផ្ទុយពីនិស្ស័យបរិសុទ្ធ និងក្រីក្រវិន័យដ៏
សុចរិតនៃព្រះ ហើយដោយមានការយល់ដឹងអំពីក្តីមេត្តាករុណានៃព្រះនៅ
ក្នុងព្រះគ្រីស្ទ នោះពួកគេបែរចេញពីពួកវាទាំងអស់ទៅរកព្រះ [3] មាន
បំណង និងខិតខំប្រឹងប្រែងដើរជាមួយនឹងទ្រង់តាមផ្លូវនៃបញ្ញត្តិទ្រង់ទាំង
អស់។ [4]

[3] អេសេគាល១៨:៣០-៣១; ៣៦:៣១; អេសាយ៣០:២២; ទំនុកតម្កើង៥១:
៤; យេរេមា៣១:១៨-១៩; យ៉ូអែល២:១២-១៣; អេម៉ិស៥:១៥;
ទំនុកតម្កើង ១១៩:១២៨; ២កូរិនថូស៧:១១

[4] ទំនុកតម្កើង១១៩:៦, ៥៩, ១០៦; លូកា១:៦; ២ពង្សាវតាក្សត្រ២៣:២៥

III. ការកែប្រែចិត្តនេះមិនបានរំដោះមនុស្សឲ្យរួចពីបាប ឬជាមូលហេតុនៃ
ការអត់ទោសបាបនោះទេ។[5] ការអត់ទោសបាបជាកិច្ចការនៃព្រះគុណដ៏
ឥតគិតថ្លៃរបស់ព្រះនៅក្នុងព្រះគ្រីស្ទ[6] ប៉ុន្តែការប្រែចិត្តមានភាពចាំបាច់
ខ្លាំងណាស់សម្រាប់មនុស្សមានបាប ដែលបើគ្មានវាទេ នោះគ្មានអ្នកមាន
បាបណាម្នាក់មានវិធីថានឹងទទួលបានការអត់ទោសបាបបានឡើយ។ [7]

[5] អេសេគាល៣៦:៣១-៣២; អេសេគាល១៦:៦១-៦៣

[6] ហូសេ១៤:២, ៤; រ៉ូម៣:២៤; អេភេសូរ១:៧

[7] លូកា១៣:៣; កិច្ចការ១៧:៣០-៣១

IV. ដូចដែលអំពើបាបតូចតាចណាមួយក្តី ក៏សាកសមនឹងទទួលការដាក់ទោសដែរ [8] បានជាកីគ្មានអំពើបាបដ៏ធំណាមួយ ដែលអាចនឹងនាំមកនូវការដាក់ទោសលើអ្នកណាដែលកែប្រែចិត្តហើយនោះដែរ។ [9]

[8] រ៉ូម៦:២៣; រ៉ូម៥:១២; ម៉ាថាយ១២:៣៦

[9] អេសាយ៥៥:៧; រ៉ូម៨:១; អេសាយ១:១៦, ១៨

V. មនុស្សមិនត្រូវពេញចិត្តនឹងខ្លួនពួកគេ ដោយការកែប្រែចិត្តជាទូទៅមួយនោះទេ ប៉ុន្តែវាគឺជាការកិច្ចរបស់មនុស្សគ្រប់គ្នាក្នុងការខ្វះខាតធ្វើការកែប្រែចិត្តចំពោះអំពើបាបដោយឡែកនីមួយៗ។ [10]

[10] ទំនុកតម្កើង១៩:១៣; លូកា១៩:៨; ១ពីម៉ូថេ១:១៣, ១៥

VI. ដោយសារតែ មនុស្សគ្រប់គ្នាត្រូវតែធ្វើការលន់តូចរបស់ពួកគេជាឯកជនទៅកាន់ព្រះជាម្ចាស់ អធិស្ឋានសម្រាប់ការលន់តូច [11] អាស្រ័យទៅលើការនោះនិងលើការបោះបង់ចោលពួកវា នោះគេអាចរកឃើញនូវក្តីមេត្តាករុណា [12] ដូច្នេះអ្នកណាដែលបានប្រព្រឹត្តខុសនឹងបងប្អូន ឬនឹងក្រុមជំនុំនៃព្រះគ្រីស្ទ ត្រូវតែមានឆន្ទៈ (ដោយការលន់តូច និងសោកស្តាយចំពោះអំពើបាបនោះ ជាឯកជន ឬជាសាធារណៈ) ក្នុងការប្រកាសការកែប្រែចិត្តរបស់គាត់ចំពោះអស់អ្នកដែលគាត់បានបង្អួចឲ្យឈឺចាប់ [13] ដែលពេលនោះនឹងត្រូវបានផ្សះផ្សាជាមួយគាត់ និងទទួលគាត់ក្នុងសេចក្តីស្រលាញ់វិញ។ [14]

[11] ទំនុកតម្កើង៥១:៤, ៥, ៧, ៩, ១៤; ទំនុកតម្កើង៣២:៥-៦

[12] សុភាសិត២៨:១៣; ១យ៉ូហាន១:៩

[13] យ៉ាកុប៥:១៦; លូកា១៧:៣-៤; យ៉ូស្វេ៧:១៩; ទំនុកតម្កើង៥១

[14] ២កូរិនថូស២:៨

ចំពូកទី១៦. អំពីការប្រព្រឹត្តល្អ

I. ការប្រព្រឹត្តល្អគឺជាការទាំងឡាយណាដែលដូចទៅនឹងអ្វី ដែលព្រះទ្រង់បានបញ្ជានៅក្នុងព្រះបន្ទូល ដ៏បរិសុទ្ធរបស់ទ្រង់ [1] វាមិនមែនជាការអ្វីដែលមនុស្សធ្វើឡើងដោយគ្មានការបញ្ជាក់អះអាងនៅក្នុងព្រះបន្ទូល ហើយចេញពីចិត្តប្រាថ្នាផ្ទាល់ឯង ឬទៅតាមការធ្វើពុតនៃចេតនាល្អណាមួយនោះឡើយ។ [2]

[1] មីកា៦:៨; រ៉ូម១២:២; ហេប្រើរ១៣:២១

[2] ម៉ាថាយ១៥:៩; អេសាយ២៩:១៣; ១ពេត្រុស១:១៨; រ៉ូម១០:២;
យ៉ូហាន១៦:២; ១សាំយ៉ូអែល១៥:២១-២៣

II. ការប្រព្រឹត្តល្អដែលធ្វើឡើង ដោយស្តាប់បង្គាប់តាមព្រះរាជបញ្ជានៃព្រះគឺជាផលផ្លែ និងភស្តុតាងនៃសេចក្តីជំនឿដែលពិត និងរស់ [3] ហើយតាមរយៈពួកវា នោះអ្នកជឿអាចសំដែងនូវការដឹងគុណ [4] ពង្រឹងនូវការធានារបស់ពួកគេ [5] ស្តង់បងប្អូនរបស់ពួកគេឡើង [6] ស្ថិតស្ថានការធ្វើបន្ទាល់ដំណឹងល្អ[7] បិទមាត់របស់ខ្មាំងសត្រូវ [8] និងថ្វាយសិរីរុងរឿងដល់ព្រះជាម្ចាស់ [9] ដែលដោយទឹកព្រះហស្ថរបស់ទ្រង់ ទ្រង់បង្កើតពួកគេក្នុងព្រះគ្រីស្ទយេស៊ូវ [10] ដោយមានផលផ្លែរបស់ពួកគេឆ្ពោះទៅកាន់ភាពបរិសុទ្ធ ហើយនៅចុងបំផុតពួកគេអាចមានជីវិតអស់កល្បជានិច្ចបាន។[11]

[3] យ៉កុប២:១៨, ២២

[4] ទំនុកតម្កើង១១៦:១២, ១៣; ១ពេត្រុស២:៩

[5] ១យ៉ូហាន២:៣, ៥; ២ពេត្រុស១:៥-១០

[6] ២កូរិនថូស៩:២; ម៉ាថាយ៥:១៦

[7] ទីតុស២:៥, ៩-១២; ១ធីម៉ូថេ៦:១

[8] ១ពេត្រុស២:១៥

[9] ១ពេត្រុស២:១២; ភីលីព១:១១; យ៉ូហាន១៥:៨

[10] អេភេសូរ២:១០

[11] រ៉ូម៦:២២

III. សមត្ថភាពក្នុងការប្រព្រឹត្តល្អរបស់ពួកគេ គឺមិនមែនមកពីពួកគេនោះទេ តែគឺមកពីព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះគ្រីស្ទទាំងស្រុង។ [12] ហើយពួកគេអាចត្រូវបានជួយឲ្យអាចធ្វើបាន ក្រៅពីព្រះគុណដែលពួកគេបានទទួលហើយ នៅមានតម្រូវការនូវឥទ្ធិពលពីព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ដើម្បីនឹងធ្វើការក្នុងពួកគេឲ្យពួកគេអាចនឹងមានឆន្ទៈ ហើយនិងអាចធ្វើការដែលគាត់ព្រះហឫទ័យទ្រង់បាន [13] តែទាក់ទងទៅនឹងការនេះ ពួកគេមិនអាចនឹងរីកចម្រើនឡើងដោយគ្មានការខិតខំប្រឹងប្រែងពេលវេលាដូចជាពួកគេគ្មានបំណងនឹងបំពេញភារកិច្ចណាមួយសោះ នោះបានទេ លើកលែងតែព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធទ្រង់ធ្វើការជាពិសេស។ ដូច្នេះពួកគេត្រូវតែខិតខំដាស់ព្រះគុណដែលនៅក្នុងពួកគេឲ្យកម្រើកឡើង។ [14]

[12] យ៉ូហាន១៥:៤-៦; អេសេគាល៣៦:២៦-២៧

[13] ភីលីព២:១៣; ៤:១៣; ២កូរិនថូស៣:៥

[14] ភីលីព២:១២; ហេប្រើរ៦:១១-១២; ២ពេត្រុស១:៣, ៥, ១០-១១; អេសាយ៦៤:៧; ២ធីម៉ូថេ១:៦; កិច្ចការ២៦:៦-៧; យូដាស២០-២១

IV. ទោះពួកអ្នកដែលបានស្តាប់បង្គាប់ដល់កម្រិតខ្ពស់បំផុត ដែលអាចធ្វើបាននៅក្នុងជីវិតនេះក្តី ក៏ពួកគេមិនអាចនឹងធ្វើឲ្យហួស ឬលើសពីកម្រិតដែលព្រះទ្រង់ទាមទារបានដែរ ដ្បិតពួកគេខ្វះមិនដល់យ៉ាងច្រើន ទៅចំពោះភារកិច្ចដែលពួកគេត្រូវធ្វើនោះ។ [15]

[15] លូកា១៧:១០; នេហេមា១៣:២២; យ៉ូប៩:២-៣; កាឡាទី៥:១៧

V. យើងមិនសាកសមនឹងទទួល ការអត់ទោសបាប ឬជីវិតអស់កល្ប ជានិច្ចពីព្រះហស្ថព្រះដោយសារការប្រព្រឹត្តល្មុំបំផុតរបស់យើងនោះឡើយ ពីព្រោះថាមានភាពមិនសមគ្នាយ៉ាងខ្លាំងរវាងការល្អទាំងនោះ និងសិរីល្អ ដែលនឹងមក ហើយនិងគម្លាតដ៏គ្មានកំណត់រវាងយើងនិងព្រះ ដែលតាម រយៈការប្រព្រឹត្តល្អ នោះយើងមិនអាចនឹងទទួលបានកម្រៃ ឬសងបំណុល អំពីបាបពីមុនរបស់យើងបាននោះទេ [16] ប៉ុន្តែនៅពេលដែលយើងបាន ធ្វើការល្អអស់ពីលទ្ធភាពដែលយើងអាចធ្វើបានហើយនោះ មានន័យថា យើងបានត្រឹមតែបំពេញភារកិច្ចរបស់យើងប៉ុណ្ណោះ ម្យ៉ាងទៀតយើងគ្រាន់ តែជាបាវបំរើ ដែលមិនត្រូវទទួលបានកម្រៃប៉ុណ្ណោះ។ [17] ការប្រព្រឹត្ត ទាំងនោះវាល្អ គឺដោយសារតែវាចេញមកពីព្រះវិញ្ញាណទ្រង់ [18] ហើយ ដោយសារតែយើងជាអ្នកប្រព្រឹត្តការល្អទាំងនោះ បានជាការល្អនោះត្រូវ ខូច និងត្រូវលាយឡំជាមួយនឹងកំសោយ និងភាពមិនគ្រប់លក្ខណ៍ជា ច្រើន ដែលមិនអាចឲ្យវាឆន់នៅបានទេ នៅចំពោះភាពតឹងរ៉ឹងនៃការជំនុំ ជំរះរបស់ព្រះ។ [19]

[16] រ៉ូម៣:២០; រ៉ូម៤:២, ៤, ៦; អេភេសូរ២:៨-៩; ទីតុស៣:៥-៧; រ៉ូម៨:១៨; ទំនុកតម្កើង១៦:២; យ៉ូហ២២:២-៣; ៣៥:៧-៨

[17] លូកា១៧:១០

[18] កាឡាទី៥:២២-២៣

[19] អេសាយ៦៤:៦; កាឡាទី៥:១៧; រ៉ូម៧:១៥, ១៨; ទំនុកតម្កើង១៤៣:២; ទំនុកតម្កើង១៣០:៣

VI. បុគ្គលរបស់អ្នកជឿត្រូវបានទទួលតាមរយៈព្រះគ្រីស្ទ ហើយការប្រព្រឹត្ត ល្អរបស់ពួកគេក៏ត្រូវបានទទួលនៅក្នុងទ្រង់ដែរ [20] មិនមែនពួកគេមិន អាចរកចាប់ទោសបាន ឬមិនអាចនឹងរកបន្ទោសបាននៅចំពោះព្រះនេត្រ ព្រះនោះទេ[21] តែទ្រង់ទុកទៅពួកគេក្នុងព្រះរាជបុត្រានៃទ្រង់ ហើយទ្រង់

សព្វព្រះហឫទ័យនឹងទទួលថាពួកគេស្មោះត្រង់ ព្រមទាំងប្រទានរង្វាន់ ដល់ពួកគេ ទោះបីពួកគេនៅមានកំសោយ និងភាពមិនគ្រប់លក្ខណ៍ក៏ ដោយ។[22]

[20] អេភេសូរ១:៦; ១ពេត្រុស២:៥; និក្ខ.២៨:៣៨; លោកុ.៤:៤; ហេព្រើរ១១:៤

[21] យ៉ូហនៈ២០; ទំនុកតម្កើង១៤៣:២

[22] ហេព្រើរ១៣:២០-២១; ២កូរិន.៨:១២; ហេព្រើរ៦:១០; ម៉ាថាយ២៥:២១,២៣

VII. ការប្រព្រឹត្តល្អ ដែលធ្វើឡើងដោយមនុស្ស ដែលមិនបានកើតជាថ្មី ទោះបីជាការទាំងនោះ អាចជាការដែលព្រះបញ្ជា ហើយវាមានផល ប្រយោជន៍ទាំងចំពោះខ្លួនគាត់ និងអ្នកដទៃក្តី [23] តែដោយព្រោះវាមិន បានចេញមកពីចិត្តដែលត្រូវបានបន្សុទ្ធដោយសេចក្តីជំនឿ [24] ក៏មិនត្រូវ បានប្រព្រឹត្តតាមរបៀបត្រឹមត្រូវទៅតាមព្រះបន្ទូល [25] ហើយក៏មិនឆ្ពោះ ទៅរកគោលដៅត្រឹមត្រូវដែលសម្រាប់សិរីល្អរបស់ព្រះទេ [26] ដូច្នេះ ហើយការប្រព្រឹត្តល្អទាំងនោះគឺជាអំពើបាប និងមិនអាចគាប់ដល់ព្រះ ហឫទ័យព្រះ ឬធ្វើឲ្យមនុស្សអាចទទួលព្រះគុណពីព្រះបានឡើយ [27] ប៉ុន្តែការព្រងើយកន្តើយមិនប្រព្រឹត្តល្អ នោះកាន់តែមានបាប និងមិនគាប់ ព្រះហឫទ័យព្រះខ្លាំងជាងទៅទៀត។ [28]

[23] ២ពង្សាវតាក្សត្រ១០:៣០-៣១; ១ពង្សាវតាក្សត្រ២១:២៧, ២៩; ភីលីព ១:១៥, ១៦, ១៨

[24] លោកុប្បត្តិ៤:៥; ហេព្រើរ១១:៤, ៦

[25] ១កូរិនថូស១៣:៣; អេសាយ១:១២

[26] ម៉ាថាយ៦:២, ៥, ១៦

[27] ហាកាយ២:១៤; ទីកុស១:១៥; អេម៉ុស៥:២១-២២; ហូសេ១:៤; រ៉ូម៩:១៦; ទីកុស៣:១៥

[28] ទំនុកតម្កើង១៤:៤; ៣៦:៣; យ៉ូហ្គេ២១:១៤, ១៥; ម៉ាថាយ២៥:៤១-៤៣, ៤៥; ម៉ាថាយ២៣:២៣

ចំណុចទី១៧. អំពីការរក្សាទុកពួកបរិសុទ្ធ

I. អស់អ្នកដែលព្រះទ្រង់បានទទួល នៅក្នុងព្រះរាជបុត្រាស្នូនភ្ញារ របស់ទ្រង់ហើយ ត្រូវបានត្រាស់ហៅដោយប្រសិទ្ធភាព និងញែក ចេញជាបរិសុទ្ធដោយសារព្រះវិញ្ញាណទ្រង់ នោះនឹងមិនធ្លាក់ចេញពី ស្ថានភាពនៃព្រះគុណ* សោះឡើយ ហើយចុងក្រោយក៏ដូច្នោះ។ ពួកគេនឹងត្រូវបានរក្សាទុក នៅក្នុងនោះយ៉ាងពិតប្រាកដ រហូតដល់ ចុងបញ្ចប់ ហើយនឹងត្រូវបានសង្គ្រោះអស់កល្បជានិច្ច។ [1]

[1] គីលីព១:៦; ២ពេត្រុស១:១០; យ៉ូហាន១០:២៨-២៩; ១យ៉ូហាន៣:៩; ១ពេត្រុស១:៥, ៩

II. ការរក្សាទុកពួកបរិសុទ្ធនេះ មិនមែនពឹងផ្អែកទៅលើឆន្ទៈសេរីរបស់ពួក គេនោះទេ តែនៅលើព្រះហឫទ័យសម្រេចដ៏មិនផ្លាស់ប្តូរនៃព្រះ ដែលទាក់ ទងនឹងការជ្រើសរើស ដោយហូរចេញពីសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏ឥតគិតថ្លៃ និង មិនផ្លាស់ប្តូរនៃព្រះវរបិតា [2] អាស្រ័យទៅលើប្រសិទ្ធភាពនៃគុណបការៈ* និងការទូលអង្វររបស់ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ [3] សេចក្តីអត់ធ្មត់នៃព្រះវិញ្ញាណ និងពូជរបស់ព្រះនៅក្នុងពួកគេ [4] ហើយនិងនិស្ស័យនៃសម្ព័ន្ធមេត្រីនៃ ព្រះគុណ [5] ចេញពីទាំងអស់នោះហើយដែលភាពប្រាកដប្រជា និងភាព គ្មានកំហុសសោះរបស់វាបានកើតឡើងមក។ [6]

[2] ២ធីម៉ូថេ២:១៨-១៩; យេរេមា៣១:៣

- [3] ហេព្រើរ១០:១០, ១៤, ២០-២១; ហេព្រើរ៩:១២-១៥; រ៉ូម៨:៣៣-៣៩;
យ៉ូហាន១៧:១១, ២៤; លូកា២២:៣២; ហេព្រើរ៧:២៥
- [4] យ៉ូហាន១៤:១៦-១៧; ១យ៉ូហាន២:២៧; ៣:៩
- [5] យេរេមា៣២:៤០
- [6] យ៉ូហាន១០:២៨; ២ថៃស្សាឡូនីច៣:៣; ១យ៉ូហាន២:១៩

III. ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ដោយសារតែសេចក្តីល្អឯងពីសាតាំង និងពី
លោកិយ ការមានប្រៀបជាងនៃនិស្ស័យពុករលួយដែលនៅសល់ក្នុងពួក
គេ ហើយនិងការមិនយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះមធ្យោបាយនៃការរក្សាទុកពួក
គេ អាចធ្វើឲ្យពួកគេធ្លាក់ចូលទៅក្នុងអំពើបាបដ៏ធ្ងន់ធ្ងរបានដែរ [7] ហើយបន្ត
នៅក្នុងនោះមួយរយៈពេល [8] ដែលធ្វើឲ្យពួកគេទទួលរងនូវការមិនសព្វ
ព្រះហឫទ័យនៃព្រះ [9] ហើយនិងដំងូរនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធរបស់ទ្រង់
[10] ពួកគេត្រូវបានដកហូតចេញនូវព្រះគុណ និងសេចក្តីកម្សាន្តចិត្តក្នុង
កម្រិតខ្លះ [11] ចិត្តរបស់ពួកគេត្រូវបានធ្វើឲ្យរឹង [12] បញ្ញាចិត្តរបស់ពួក
គេត្រូវរងរបួស [13] ពួកគេបង្កការឈឺចាប់ ឬការប៉ះទង្គិចចិត្តដល់អ្នកដទៃ
[14] និងនាំការជំនុំជំរះមកលើខ្លួនឯងនៅលើផែនដីនេះ។ [15]

- [7] ម៉ាថាយ២៦:៧០, ៧២, ៧៤
- [8] ទំនុកតម្កើង៥១(ចំណងជើង); ៥១:១៤
- [9] អេសាយ៦៤:៥, ៧, ៩; ២សាំយ៉ូអែល១១:២៧
- [10] អេភេសូរ៤:៣០
- [11] ទំនុកតម្កើង៥១:៨, ១០, ១២; វិវរណៈ២:៤; សាឡូម៉ូន៥:២, ៣, ៤, ៦
- [12] អេសាយ៦៣:១៧; ម៉ាកុស៦:៥២; ១៦:១៤
- [13] ទំនុកតម្កើង៣២:៣; ៥១:៨
- [14] ២សាំយ៉ូអែល១២:១៤
- [15] ទំនុកតម្កើង៨៩:៣១, ៣២, ១កូរិនថូស១១:៣២

ចំណុចទី១៨. អំពីការធានានៃព្រះគុណ និងសេចក្តីសង្គ្រោះ

I. ទោះបីជាមនុស្សមានពុតនិងអ្នកដែលមិនបានកើតជាថ្មីផ្សេងទៀត អាចនឹងបញ្ឆោតខ្លួនគេជាអសារឥតការ ដោយសេចក្តីសង្ឃឹមក្លែងក្លាយ និងការសន្មត់ដោយសាច់ឈាម ថាកំពង់ស្ថិតនៅក្នុងការសព្វព្រះហឫទ័យនៃព្រះ និងក្នុងស្ថានភាពនៃសេចក្តីសង្គ្រោះ [1] ដែលសេចក្តីសង្ឃឹមរបស់ពួកគេនោះនឹងត្រូវអន្តរាយទៅក៏ដោយ [2] ក៏អស់អ្នកដែលជឿ យ៉ាងពិតប្រាកដ លើព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវ ហើយស្រលាញ់ទ្រង់ដោយស្មោះត្រង់ ដោយប្រឹងប្រែងក្នុងការដើរចំពោះព្រះដោយគ្រប់ទាំងបញ្ញាចិត្តល្អ អាចត្រូវបានធានាអះអាងនៅក្នុងជីវិតនេះយ៉ាងប្រាកដថា ពួកគេនៅក្នុងស្ថានភាពនៃព្រះគុណ*ហើយ[3] ក៏អាចនឹងរីករាយក្នុងក្តីសង្ឃឹមចំពោះសិរីរុងរឿងនៃព្រះ ដែលសេចក្តីសង្ឃឹមនោះនឹងមិនដែលធ្វើឲ្យពួកគេខ្មាសឡើយ។ [4]

[1] យ៉ូហនៈ១៣-១៤; មីកា៣:១១; ចេទិយកថា២៩:១៩; យ៉ូហាន៨:៤១

[2] ម៉ាថាយ៧:២២, ២៣

[3] ១យ៉ូហាន២:៣; ៣:១៤, ១៨-១៩, ២១, ២៤; ១យ៉ូហាន៥:១៣

[4] រ៉ូម៥:២, ៥

II. ភាពប្រាកដប្រជានេះមិនមែនគ្រាន់តែជាការប៉ាន់ស្មានទេទេ ឬក៏ការបញ្ឆោតព្រាវៗ ដោយផ្អែកលើសេចក្តីសង្ឃឹមភាន់ច្រលំនោះទេ [5] តែជាការធានាអះអាងដ៏គ្មានកំហុសសោះនៃសេចក្តីជំនឿ ដែលសង់ឡើងនៅលើសេចក្តីពិតនៃព្រះ ដែលសន្យាអំពីសេចក្តីសង្គ្រោះ [6] និងនៅលើភស្តុតាងខាងក្នុង អំពីព្រះគុណទាំងនោះ ដែលសេចក្តីសន្យាទាំងនេះត្រូវបានធ្វើឡើង [7] ព្រមទាំងទីបន្ទាល់នៃព្រះវិញ្ញាណអំពីការទទួលជាកូនចិញ្ចឹមធ្វើបន្ទាល់នឹងវិញ្ញាណយើងថា យើងជាកូនព្រះ។ [8] ព្រះវិញ្ញាណ

ទ្រង់សន្យាអំពីមរតករបស់យើង និងថាយើងត្រូវបានបោះត្រាចំណាំ
សម្រាប់ថ្ងៃនៃការប្រោសលោះហើយ។ [9]

[5] ហេព្រើរ៦:១១, ១៩

[6] ហេព្រើរ៦:១៧-១៨

[7] ២ពេត្រុស១:៤, ៥, ១០-១១; ១យ៉ូហាន២:៣; ៣:១៤; ២កូរិនថូស១:១២

[8] រ៉ូម៨:១៥-១៦

[9] អេភេសូរ១:១៣-១៤, ៤:៣០; ២កូរិនថូស១:២១-២២

III. ការធានាដ៏គ្មានកំហុសសោះនេះ មិនមែនជាធាតុសំខាន់របស់សេចក្តី
ជំនឿទេ តែអ្នកជឿពិតអាចនឹងរង់ចាំយូរ និងពុះពារការលំបាកជាច្រើនមុន
នឹងអាចក្លាយទៅជាអ្នកចូលរួមក្នុងការធានានោះបាន[10] ប៉ុន្តែដោយសារ
តែពួកគេត្រូវបានព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធជួយឲ្យដឹងពីអ្វីៗ ដែលព្រះទ្រង់
ប្រទានឲ្យដោយឥតគិតថ្លៃ ហេតុនោះពួកគេអាចនឹងឈានដល់ចំណុចនោះ
បាន ដោយប្រើមធ្យោបាយទូទៅបានត្រឹមត្រូវ គឺមិនចាំបាច់មានការបើក
សំដែងជាពិសេសនោះទេ ។ [11] ដូច្នេះហើយ វាជាភារកិច្ចរបស់គ្រប់គ្នា
ក្នុងការប្រឹងប្រែងឲ្យអស់ពីលទ្ធភាពដើម្បីធ្វើឲ្យការត្រាស់ហៅ និងការ
ជ្រើសរើសរបស់ខ្លួនមានភាពប្រាកដច្បាស់ [12] នោះចិត្តរបស់ពួកគេនឹង
ហូរហៀរដោយសេចក្តីសុខសាន្ត និងអំណរក្នុងព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ហើយ
ហូរហៀរដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ និងការដឹងគុណ ចំពោះព្រះ ព្រមទាំង
មានកម្លាំង និងសេចក្តីរីករាយក្នុងការស្តាប់បង្គាប់។ [13] ទាំងនេះហើយ
ជាផលផ្លែសមស្របនៃការធានានេះ។ ដូច្នេះបើមានការធានានេះមនុស្ស
នឹងមិនរស់ក្នុងជីវិតពាយងាយ*ឡើយ។ [14]

[10] ១យ៉ូហាន៥:១៣; អេសាយ១:១០; ម៉ាកុស៩:២៤; ទំនុក.៨៨; ទំនុក.៧៧

[11] ១កូរិន.២:១២; ១យ៉ូហាន៤:១៣; ហេព្រើរ៦:១១, ១២; អេភេសូរ៣:១៧-១៩

[12] ២ពេត្រុស១:១០

[13] រ៉ូម៥:១, ២, ៥; ១៤:១៧; ១៥:១៣; អេភេសូរ១:៣, ៤; ទំនុកតម្កើង៤:៦, ៧; ១១៩:៣២

[14] ១យ៉ូហាន២:១-២; រ៉ូម៦:១-២; ទីតុស២:១១, ១២, ១៤; ១កូរិនថូស៧:១; រ៉ូម៨:១, ១២; ១យ៉ូហាន៣:២, ៣; ទំនុកតម្កើង១៣០:៤; ១យ៉ូហាន១:៦-៧

IV. អ្នកជឿពិត មានការធានាពីសេចក្តីសង្គ្រោះបែបផ្សេងៗជាច្រើន ដូចជា រង្គោះរង្គើរ ចម្រុះ ឬត្រូវផ្អាក ដោយសារតែការធ្វេសប្រហែសក្នុងការថែរក្សាវា ឬដោយការធ្លាក់ចុះទៅក្នុងអំពើបាបពិសេសមួយចំនួន ដែលធ្វើឲ្យបូសដល់បញ្ញាចិត្ត និងនាំឲ្យព្រះវិញ្ញាណព្រួយព្រះទ័យ ឬដោយសេចក្តីល្អៗដែលស្មានមិនដល់ ឬសេចក្តីល្អៗដ៏ខ្លាំងក្លា ឬដោយព្រះទ្រង់ដករស្មីនៃព្រះភ័ក្ត្រទ្រង់ចេញ ហើយទទួលរងនូវសេចក្តីភ័យខ្លាចចំពោះទ្រង់ ក៏ដើរក្នុងសេចក្តីងងឹត គ្មានពន្លឺ [15] ប៉ុន្តែពួកគេនឹងមិនដែលបាត់បង់ពូជនៃព្រះ និងជីវិតនៃសេចក្តីជំនឿ ដែលស្រលាញ់ព្រះគ្រីស្ទ និងបងប្អូនដែលស្មោះត្រង់ក្នុងចិត្ត និងបញ្ញាចិត្តចំពោះភារកិច្ចអស់រលីងនោះទេ ហើយដោយកិច្ចការនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ការធានានេះនឹងត្រូវបានប្រោសឲ្យមានឡើងវិញ[16] ហើយក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ ពួកគេអាចនឹងត្រូវបានជួយជ្រោមជ្រែងឲ្យរួចពីក្តីអស់សង្ឃឹមទាំងស្រុងផងដែរ។ [17]

[15] បទចម្រៀងស្តេចសាឡាម៉ូន៥:២, ៣, ៦; ទំនុកតម្កើង៥១:៨, ១២, ១៤; អេភេសូរ៤:៣០, ៣១, ទំនុកតម្កើង៧៧:១-១០; ម៉ាថាយ២៦:៦៩-៧២; ទំនុកតម្កើង៣១:២២; ទំនុកតម្កើង៨៨; អេសាយ៥០:១០

[16] ១យ៉ូហាន៣:៩; លូកា២២:៣២; យ៉ូហាន១៣:១៥; ទំនុកតម្កើង៧៣:១៥; ទំនុកតម្កើង៥១:៨, ១២; អេសាយ៥០:១០

[17] មីកា៧:៧-៩; យេរេមា៣២:៤០; អេសាយ៥៤:៧-១០; ទំនុកតម្កើង២២:១; ទំនុកតម្កើង៨៨

ចំពូកទី១៩. អំពីក្រឹត្យវិន័យនៃព្រះ

I. ព្រះទ្រង់បានប្រទានក្រឹត្យវិន័យ ឲ្យទៅអំជាម ជាសម្ព័ន្ធមេត្រីនៃការប្រព្រឹត្ត ដែលដោយក្រឹត្យវិន័យនោះ ព្រះទ្រង់តម្រូវឲ្យអំជាម និងកូនចៅជំនាន់ក្រោយរបស់គាត់ទាំងអស់ស្តាប់បង្គាប់ជាលក្ខណៈបុគ្គល ទាំងស្រុង ជាក់លាក់ និងជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដោយទ្រង់សន្យានឹងប្រទានជីវិតឲ្យពួកគេ ក្នុងករណីមានការបំពេញតាមសម្ព័ន្ធមេត្រីនោះ ហើយដោយការព្រមានថា នឹងត្រូវស្លាប់ ក្នុងករណីមានការបំបាក់បំបែកសម្ព័ន្ធមេត្រីនោះ។ ទ្រង់ក៏ប្រទានឲ្យគាត់មានកម្លាំង និងសមត្ថភាពក្នុងការរក្សាវាផងដែរ។ [1]

[1] លោកុប្បត្តិ១:២៦-២៧; ២:១៧; រ៉ូម២:១៤-១៥; ១០:៥; រ៉ូម៥:១២, ១៩; កាឡាទី៣:១០, ១២; សាស្តា៧:២៩; យ៉ូហ២៨:២៨

II. បន្ទាប់ពីមនុស្សធ្លាក់ទៅក្នុងអំពើបាបហើយ ក្រឹត្យវិន័យនេះនៅតែបន្តជាច្បាប់ដ៏គ្រប់លក្ខណ៍សម្រាប់សេចក្តីសុចរិតដដែល ហើយក្រឹត្យវិន័យបែបនោះដែលត្រូវបានព្រះទ្រង់ប្រទានឲ្យនៅលើភ្នំស៊ីណាយ ជាក្រឹត្យវិន័យដប់ប្រការ ដែលបានធ្លាក់នៅលើបន្ទះថ្មពីរផ្ទាំង [2] ក្រឹត្យវិន័យបួនដំបូងមានចែងពីភារកិច្ចរបស់យើងទៅចំពោះព្រះ ហើយប្រាំមួយផ្សេងទៀតមានភារកិច្ចរបស់យើងទៅចំពោះមនុស្ស។ [3]

[2] យ៉ាកុប១:២៥; ២:៨, ១០-១២; រ៉ូម១៣:៨-៩; ចោទិយកថា៥:៣២; ១០:៤; និក្ខមនំ២៤:១

[3] ម៉ាថាយ២២:៣៧-៤០

III. ក្រៅពីក្រឹត្យវិន័យដែលគេហៅថាក្រឹត្យវិន័យខាងឯសីលធម៌នេះ ព្រះទ្រង់ក៏សព្វព្រះហឫទ័យនឹងប្រទានដល់ប្រជារាស្ត្រអ៊ីស្រាអែល ដែលជា

ក្រុមជំនុំនៅសម័យនោះ នូវក្រឹត្យវិន័យខាងឯកជីវកម្ម ដែលរួមបញ្ចូលនូវ ពិធីជាតំរូវ ផ្នែកខ្លះពីការថ្វាយបង្គំ ហើយដែលវាបង្ហាញជាមុនពីព្រះគ្រីស្ទ ព្រះគុណទ្រង់ សកម្មភាពរបស់ទ្រង់ ការរងទុក្ខរបស់ទ្រង់ និងប្រយោជន៍ ដែលទ្រង់ប្រទានឲ្យ[4] ហើយផ្នែកខ្លះទៀត ក៏មានការណែនាំនានា អំពី ភារកិច្ចខាងសីលធម៌ផងដែរ។[5] ឥឡូវនេះអស់ទាំងក្រឹត្យវិន័យខាងឯកជីវ កម្មទាំងអស់ ត្រូវបានទុកជាមោឃៈហើយ នៅក្នុងសម័យសញ្ញាថ្មី។ [6]

[4] ហេព្រើរ៩; ហេព្រើរ១០:១; កាឡាទី៤:១, ២, ៣; កូលុស២:១៧

[5] ១កូរិនថូស៥:៧; ២កូរិនថូស៦:១៧; យូដាស២៣

[6] កូលុស២:១៤, ១៦, ១៧; ដានីយ៉ែល៩:២៧; អេភេសូរ២:១៥-១៦

IV. ដោយពួកគេ (ប្រជាជនអ៊ីស្រាអែល)ជាអង្គនយោបាយមួយ បានជា ព្រះទ្រង់ក៏ប្រទាននូវក្រឹត្យវិន័យខាងឯការកាត់សេចក្តី ដល់ពួកគេផងដែរ ដែលក្រឹត្យវិន័យនោះក៏ត្រូវបានឈប់ ជាមួយនឹងស្ថានភាពនៃប្រជាជន ទាំងនោះផងដែរ ហើយឥឡូវនេះពួកវាមិនមែនជាកាតព្វកិច្ចដល់អ្នកណា ផ្សេងបន្តទៀតទេ លើកលែងតែសមធម៌ជាទូទៅរបស់វា នោះគេអាចនឹង ត្រូវការ។ [7]

[7] និក្ខមនំ២១-២២; លោកុយ្យត្តិ៤៩:១០; ១ពេត្រុស២:១៣-១៤; ម៉ាថាយ៥: ១៧, ៣៨, ៣៩; ១កូរិនថូស៩:៨-១០

V. ចំពោះក្រឹត្យវិន័យខាងសីលធម៌ គឺនៅតែតម្រូវឲ្យមនុស្សទាំងអស់ ស្តាប់បង្គាប់តាម គឺទាំងអ្នកដែលបានរាប់ជាសុចរិតហើយ និងអ្នកមិនបាន រាប់ជាសុចរិត [8] ហើយមិនមែនស្តាប់បង្គាប់តាមដោយសារខ្លឹមសារដែល មានចែងក្នុងវាតែប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏ដោយសារសិទ្ធិអំណាចនៃព្រះជាអាទិ ករដែលប្រទានវាមកផងដែរ។ [9] ហើយព្រះគ្រីស្ទទ្រង់មិនបានរំលាយវា

ចោលក្នុងដំណឹងល្អតាមវិធីណាមួយនោះទេ តែទ្រង់បានពង្រឹងឲ្យមាំមួន ឡើងនូវកាតព្វកិច្ចនេះវិញ។ [10]

[8] រ៉ូម១៣:៨-១០; អេភេសូរ៦:២; ១យ៉ូហាន២:៣, ៤, ៧, ៨

[9] យ៉ាកុប២:១០, ១១

[10] ម៉ាថាយ៥:១៧-១៩; យ៉ាកុប២:៨; រ៉ូម៣:៣១

VI. ទោះបីជាអ្នកជឿពិតមិនស្ថិតនៅក្រោមក្រឹត្យវិន័យ ដូចជាសម្ព័ន្ធមេត្រី នៃការប្រព្រឹត្ត ដែលប្រើក្រឹត្យវិន័យសម្រាប់កាត់សេចក្តីថាសុចរិត ឬជា មានទោសក៏ដោយ [11] ក៏វាមានប្រយោជន៍សម្រាប់មណ្ឌលចំពោះពួកគេ ក៏ដូចជា អ្នកផ្សេងទៀត នៅក្នុងនោះ។ វាជាច្បាប់នៃជីវិត វាប្រាប់ពួកគេ អំពីបំណងព្រះហឫទ័យនៃព្រះ និងភារកិច្ចរបស់ពួកគេ វាណែនាំ និងតម្រូវ ឲ្យពួកគេដើរទៅតាមនោះ [12] វាជួយក្នុងការលាតត្រដាងឲ្យឃើញនូវ ភាពពុករលួយនៃអំពើបាបនៅក្នុងនិស្ស័យ ក្នុងចិត្ត និងក្នុងជីវិតពួកគេ[13] ដូច្នេះពួកគេពិនិត្យមើលខ្លួនពួកគេទៅតាមនោះ ហើយពួកគេអាចនឹងជឿ ជាក់កាន់តែខ្លាំង ហើយបន្ទាបខ្លួន និងស្អប់អំពើបាប [14] ជាមួយគ្នានោះ ផងដែរ ពួកគេនឹងមើលឃើញកាន់តែច្បាស់ថាពួកគេត្រូវការព្រះគ្រីស្ទ និង ភាពគ្រប់លក្ខណ៍នៃការស្តាប់បង្គាប់របស់ទ្រង់។ [15] បន្ថែមពីលើនោះ ទៀត វាមានប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកដែលបានកើតជាថ្មីហើយ ក្នុងការទប់ ស្កាត់ភាពពុករលួយរបស់ពួកគេ ក្នុងនោះវាហាមឃាត់បាប [16] ហើយ ការគំរាមកំហែងរបស់វាបំរើនាទីក្នុងការបង្ហាញឲ្យឃើញថាតើបាបសមនឹង ទទួលលទ្ធផលអ្វី និងថាតើការឈឺចាប់អ្វីដែលពួកគេត្រូវរំពឹងទុកថានឹង ទទួលនៅក្នុងជីវិតនេះ ទោះបីជាពួកគេបានរំដោះឲ្យរួចពីបណ្តាសារបស់វា ដែលគំរាមនៅក្នុងក្រឹត្យវិន័យហើយក្តី។ [17] សេចក្តីសន្យារបស់វា ក្នុង របៀបដូចគ្នានោះដែរ បង្ហាញពួកគេនូវការទទួលយល់ព្រមរបស់ព្រះចំពោះ

ការស្តាប់បង្គាប់ ហើយនិងព្រះពរ ដែលពួកគេអាចរំពឹងទុកថានឹងទទួលបានពីការបំពេញតាមវានោះ[18] ទោះបីជាពួកគេមិនសមនឹងទទួលតាមរយៈសម្ព័ន្ធមេត្រីនៃការប្រព្រឹត្តក្តី [19] ដូច្នេះហើយការដែលមនុស្សម្នាក់ធ្វើការល្អ ហើយចៀសវាងពីការអាក្រក់ ដោយសារតែក្រឹត្យវិន័យលើកទឹកចិត្តឲ្យធ្វើល្អ ហើយជំទាស់នឹងការធ្វើអាក្រក់នោះ គឺមិនមែនជាកសុតាងបញ្ជាក់ថាគាត់ស្ថិតនៅក្រោមក្រឹត្យវិន័យ ហើយមិននៅក្រោមព្រះគុណនោះទេ។ [20]

[11] រ៉ូម៦:១៤; កាឡាទី២:១៦; ៣:១៣; ៤:៤-៥; កិច្ចការ១៣:៣៩; រ៉ូម៨:១

[12] រ៉ូម៧:១២, ២២, ២៥; ទំនុកតម្កើង១១៩:៤-៦; ១កូរិនថូស៧:១៩; កាឡាទី៥:១៤, ១៦, ១៨-២៣

[13] រ៉ូម៧:៧; រ៉ូម៣:២០

[14] យ៉ាកុប១:២៣-២៥; រ៉ូម៧:៩, ១៤, ២៤

[15] កាឡាទី៣:២៤; រ៉ូម៧:២៤-២៥; ៨:៣; រ៉ូម៨:៤

[16] យ៉ាកុប២:១១; ទំនុកតម្កើង១១៩:១០១, ១០៤, ១២៨

[17] អែស៉ា៩:១៣-១៤; ទំនុកតម្កើង៨៩:៣០-៣៤

[18] លេវីវិន័យ២៦; ២កូរិនថូស៦:១៦; អេភេសូរ៦:២-៣; ទំនុកតម្កើង៣៧:១១; ម៉ាថាយ៥:៥; ទំនុកតម្កើង១៩:១១

[19] កាឡាទី២:១៦; លូកា១៧:១០

[20] រ៉ូម៦:១២, ១៤; ១ពេត្រុស៣:៨-១២; ទំនុកតម្កើង៣៤:១២-១៦; ហេប្រើរ១២:២៨-២៩

VII. ប្រយោជន៍នៃក្រឹត្យវិន័យដែលបានលើកឡើងខាងលើនោះ មិនប្រឆាំងទាស់អ្វីទៅនឹងព្រះគុណនៃដំណឹងល្អនោះទេ ប៉ុន្តែគោរពតាមវាយ៉ាងផ្អែមល្អែមវិញ។ [21] ព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះគ្រីស្ទបង្ក្រាប និងជួយឲ្យឆន្ទៈរបស់មនុស្សអាចនឹងធ្វើការនោះបានដោយសេរី និងដោយរីករាយ ដែលព្រះ

ហឫទ័យទ្រង់ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងក្រឹត្យវិន័យដែលទាមទារឲ្យគេបំពេញតាម។ [22]

[21] កាឡាទី៣:២១

[22] អេសេគាល៣៦:២៧; ហេព្រើរ៨:១០; យេរេមា៣១:៣៣

ចំណុចទី២០. អំពីសេរីភាពគ្រីស្ទាន និង សេរីភាពនៃបញ្ញាចិត្ត

៤. សេរីភាពដែលព្រះគ្រីស្ទបានទិញ សម្រាប់អ្នកជឿដែលស្ថិតក្រោមដំណឹងល្អរួមមាននៅក្នុងសេរីភាពរបស់ពួកគេពីពិរុទ្ធភាព នៃអំពើបាបសេចក្តីក្រោធដ៏ផ្ដន្ទាទោសនៃព្រះ បណ្តាសានៃក្រឹត្យវិន័យខាងឯសីលធម៌

[1] ហើយពួកគេត្រូវបានរំដោះចេញពីពិភពលោកដ៏អាក្រក់បច្ចុប្បន្ននេះពីទាសភាពចំពោះសាតាំង និងពីការគ្រប់គ្រងដោយអំពើបាប [2] ពីការឈឺចាប់ដ៏អាក្រក់ ពីទ្រនិចនៃសេចក្តីស្លាប់ មានជ័យជំនះលើផ្លូវ និងពីការធ្លាក់នរកអស់កល្បជានិច្ច [3] ក៏ដូចជាការដែលពួកគេបានចូលទៅចំពោះព្រះដោយសេរី [4] និងការស្តាប់បង្គាប់ដែលពួកគេថ្វាយទៅទ្រង់ដោយមិនចេញពីការភ័យខ្លាច ក្នុងឋានៈជាទាសករនោះទេ តែចេញពីសេចក្តីស្រឡាញ់ និងចិត្តដែលស្ម័គ្រក្នុងឋានៈជាកូនវិញ។ [5] ទាំងអស់គឺដូចគ្នាចំពោះអ្នកជឿនៅសម័យក្រឹត្យវិន័យ [6] តែនៅក្នុងសញ្ញាថ្មី សេរីភាពរបស់គ្រីស្ទានគឺត្រូវបានពង្រីក ដោយពួកគេមានសេរីភាពពីនីមួយៗនៃក្រឹត្យវិន័យខាងឯពិធីកម្ម ដែលសាសន៍យូដាគេស្ថិតនៅក្រោមនោះ[7] និងក្នុងសេចក្តីក្លាហានធំជាងមុនក្នុងការចូលទៅកាន់បល្ល័ង្កនៃព្រះគុណ [8] ហើយក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះ បានពេញលេញជាងអ្នកជឿនៅក្រោមក្រឹត្យវិន័យដែរ។ [9]

[1] ទីតុស២:១៤; ១ថៃស្សាឡូនិច១:១០; កាឡាទី៣:១៣

- [2] កាឡាទី១:៤; កូល៉ុស១:១៣; កិច្ចការ២៦:១៨; រ៉ូម៦:១៤
- [3] រ៉ូម៨:២៨; ទំនុកតម្កើង១១៩:៧១; ១កូរិនថូស១៥:៥៤-៥៧; រ៉ូម៨:១
- [4] រ៉ូម៥:១-២
- [5] រ៉ូម៨:១៤-១៥; ១យ៉ូហាន៤:១៨
- [6] កាឡាទី៣:៩, ១៤
- [7] កាឡាទី៤:១-៣, ៦-៧, ៥:១; កិច្ចការ១៥:១០-១១
- [8] ហេប្រើរ៤:១៤, ១៦; ១០:១៩-២២
- [9] យ៉ូហាន៧:៣៨-៣៩; ២កូរិនថូស៣:១៣, ១៧, ១៨

II. ព្រះតែមួយអង្គគត់ដែលជាព្រះអម្ចាស់នៃបញ្ញាចិត្ត[10] ហើយទ្រង់បានទុកឲ្យមានសេរីភាពពីគោលលទ្ធិ និងបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលបស់មនុស្សដែលប្រឆាំងទាស់នឹងព្រះបន្ទូលទ្រង់ ឬក្រៅពីព្រះបន្ទូល ទាក់ទងនឹងរឿងរ៉ាវនៃសេចក្តីជំនឿ និងការថ្វាយបង្គំ។ [11] ដូច្នេះ ការដែលជឿលើគោលលទ្ធិយ៉ាងនោះ ឬការគោរពតាមបញ្ញត្តិយ៉ាងនោះដោយចេញពីបញ្ញាចិត្តមក នោះគឺជាការក្បត់ទៅនឹងសេរីភាពពិតនៃបញ្ញាចិត្តហើយ [12] ហើយការទាមទារនូវសេចក្តីជំនឿឥតខ្ចោះមួយ និងការស្តាប់បង្គាប់ទាំងស្រុង និងងងឹតងងុល នោះគឺជាការបំផ្លាញនូវសេរីភាពនៃបញ្ញាចិត្ត និងហេតុផលផងដែរ។ [13]

- [10] យ៉ាកុប៤:១២; រ៉ូម១៤:៤
- [11] កិច្ចការ៤:១៩; ៥:២៩; ១កូរិនថូស៧:២៣; ម៉ាថាយ២៣:៨-១០;
២កូរិនថូស១:២៤; ម៉ាថាយ១៥:៩
- [12] កូល៉ុស២:២០, ២២, ២៣; កាឡាទី១:១០; ២:៤-៥; ៥:១
- [13] រ៉ូម១០:១៧; ១៤:២៣; អេសាយ៨:២០; កិច្ចការ១៧:១១; យ៉ូហាន៤:២២;
ហូសេ៥:១១; វិវរណៈ១៣:១២, ១៦, ១៧; យេរេមា៨:៩

III. អ្នកណាដែលធ្វើអំពើបាប ឬស្រលាញ់នូវចំណង់សាច់ឈាមដោយធ្វើពុតថានោះជាសេរីភាពគ្រីស្ទាន គឺជាការបំផ្លាញនូវគោលបំណងនៃសេរីភាពគ្រីស្ទានហើយ ដែលសេរីភាពនោះរំដោះយើងចេញពីដែរបស់ខ្មាំងសត្រូវ ឲ្យយើងអាចនឹងបំរើព្រះអម្ចាស់ដោយគ្មានការភ័យខ្លាច នៅក្នុងភាពបរិសុទ្ធនិងសេចក្តីសុចរិតនៅចំពោះទ្រង់គ្រប់ទាំងថ្ងៃនៃជីវិតយើង។ [14]

[14] កាឡាទី៥:១៣; ១ពេត្រុស២:១៦; ២ពេត្រុស២:១៩; យ៉ូហាន៨:៣៤;
លូកា១:៧៤-៧៥

IV. ហើយដោយព្រះតែអំណាច ដែលព្រះទ្រង់បានតាំងឡើង និងសេរីភាពដែលព្រះគ្រីស្ទបានទិញមក មិនត្រូវបានព្រះទ្រង់ប៉ុនប៉ងនឹងបំផ្លាញនោះទេ តែជួយគាំពារ និងរក្សាទុកគ្នាទៅវិញទៅមក នោះអ្នកណាដែលប្រឆាំងនឹងអំណាចដែលត្រឹមត្រូវ ឬប្រឆាំងការអនុវត្តអំណាចដែលត្រឹមត្រូវ មិនថាជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬជាក្រុមជំនុំក្តី ដោយធ្វើពុតថាជាសេរីភាពគ្រីស្ទាន នោះគឺប្រឆាំងនឹងបញ្ញត្តិនៃព្រះហើយ។ [15] ហើយចំពោះការផ្សព្វផ្សាយនូវគំនិតយ៉ាងនោះ ឬការរក្សាការអនុវត្តយ៉ាងនោះ គឺជាការប្រឆាំងនឹងពន្លឺនៃនិស្ស័យ* ឬនឹងគោលការណ៍គ្រីស្ទានដែលគេបានដឹងមិនថាពាក់ព័ន្ធនឹងសេចក្តីជំនឿ ការថ្វាយបង្គំ ឬការសន្ទនានោះទេ ឬមួយការប្រឆាំងទៅនឹងអំណាចដែលគោរពប្រតិបត្តិដល់ព្រះ។ ចំពោះគំនិត ឬក៏ការអនុវត្តខុសឆ្គងយ៉ាងនោះ ទាំងក្នុងនិស្ស័យរបស់ពួកវាផ្ទាល់ ឬក្នុងរបៀបនៃការផ្សព្វផ្សាយ ឬការកាន់ពួកវានោះទេ គឺបំផ្លាញនូវសេចក្តីសុខសាន្ត និងរបៀបរៀបរយខាងក្រៅដែលព្រះគ្រីស្ទបានតាំងឡើងនៅក្នុងក្រុមជំនុំ ពួកគេទាំងនោះអាចនឹងត្រូវបានហៅមកចោទសួរ[16] និងត្រូវបានប្តឹងដោយក្រុមប្រឹក្សាកាត់ក្តីរបស់ក្រុមជំនុំ*និងដោយអំណាចរាជការ។[17]

- [15] ម៉ាថាយ១២:២៥; ១ពេត្រុស២:១៣, ១៤, ១៦; រ៉ូម១៣:១-៨; ហេប្រើ ១៣:១៧
- [16] រ៉ូម១:៣២; ១កូរិនថូស៥:១, ៥, ១១, ១៣; ២យ៉ូហាន១:១០, ១១; ២ថែស្លូឡូនីច ៣:១៤; ១ពីម៉ូថេ៦:៣-៥; ទីតុស១:១០, ១១, ១៣; ទីតុស៣:១០; ម៉ាថាយ១៨:១៥-១៧; ១ពីម៉ូថេ១:១៩-២០; វិវរណៈ២:២, ១៤, ១៥, ២០; ៣:៩
- [17] ថោទិយកថា១៣:៦-១១; រ៉ូម១៣:៣-៤; ២យ៉ូហាន១:១០-១១; អេស្កាវ៧: ២៣, ២៥-២៨; វិវរណៈ១៧:១២, ១៦, ១៧; នេហេមា១៣:១៥, ១៧, ២១-២២, ២៥, ៣០; ២ពង្សាវតាក្សត្រ២៣:៥, ៦, ៩, ២០, ២១; ២រាបាគ្សត្រ៣៤:៣៣; ២រាបាគ្សត្រ១៥:១២, ១៣, ១៦; ដានីយ៉ែល៣:២៩; ១ពីម៉ូថេ២:២; អេសាយ៤៩:២៣; សាការី១៣:២, ៣

ជំពូកទី២១. អំពីការថ្វាយបង្គំផ្នែកសាសនា និង ថ្ងៃឈប់សំរាក

I. ពន្លឺនៃនិស្ស័យ* បង្ហាញយើងថា មានព្រះ ដែលមានភាពជាអម្ចាស់ និង អធិបតេយ្យភាពលើទាំងអស់ ទ្រង់ល្អ ហើយទ្រង់ធ្វើល្អដល់ទាំងអស់ ដូច្នេះ ហើយទ្រង់គួរត្រូវបានកោតខ្លាច ស្រលាញ់ សរសើរតម្កើង អំពាវនាវរក ទុកចិត្តលើ និងបំរើដោយអស់ពីចិត្ត អស់ពីព្រលឹង និងអស់ពីកម្លាំង។ [1]

ប៉ុន្តែរបៀបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏ពិតដែលទ្រង់ទទួលយកនោះ គឺត្រូវបានតាំងឡើងដោយព្រះអង្គទ្រង់ផ្ទាល់ ហើយដោយហេតុនោះវាត្រូវបានកំណត់ដោយព្រះហឫទ័យ ដែលទ្រង់សំដែងដោយផ្ទាល់ នោះទ្រង់មិនត្រូវបានថ្វាយបង្គំទៅតាមការស្រមើស្រមៃ និងមធ្យោបាយរបស់មនុស្ស ឬការស្នើរបស់សាតាំង ក្រោមការសំដែងបង្ហាញដែលអាចមើលឃើញបាន ឬរបៀបណាផ្សេងទៀតក្តី ដែលមិនបានសំដែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរបរិសុទ្ធឡើយ។[2]

[1] រ៉ូម១:២០; កិច្ចការ១៧:២៤; ទំនុកតម្កើង១១៩:៦៨; យេរេមា១០:៧;
ទំនុកតម្កើង៣១:២៣; ១៨:៣; រ៉ូម១០:១២; ទំនុកតម្កើង៦២:៨; យ៉ូសេ
២៤:១៤; ម៉ាកុស១២:៣៣

[2] ចោទិយកថា១២:៣២; ម៉ាថាយ១៥:៩; កិច្ចការ១៧:២៥; ម៉ាថាយ៤:៩-១០;
ចោទិយកថា៤:១៥-២០; និក្ខមនំ២០:៤-៦

II. ការថ្វាយបង្គំផ្នែកសាសនាគឺត្រូវបានថ្វាយដល់ព្រះ គឺជាព្រះវរបិតា ព្រះ
រាជបុត្រា និងព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ហើយដល់ទ្រង់តែមួយព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះ

[3] មិនមែនទៅកាន់ទេវតា ពួកបរិសុទ្ធ ឬក៏ស្នាព្រះហស្តណាផ្សេងទៀត
នោះទេ [4] ហើយចាប់តាំងពីមនុស្សធ្លាក់ក្នុងអំពើបាបមក មនុស្សមិនអាច
ថ្វាយបង្គំដោយគ្មានសន្ទានការី*នោះទេ ក៏មិនមែនតាមរយៈសន្ទានការី*
ណាផ្សេងដែរ តែតាមរយៈព្រះគ្រីស្ទតែមួយព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះ។ [5]

[3] ម៉ាថាយ៤:១០; យ៉ូហាន៥:២៣; ២កូរិនថូស១៣:១៤

[4] កូល៉ុស២:១៨; វិវរណៈ១៩:១០; រ៉ូម១:២៥

[5] យ៉ូហាន១៤:៦; ១ធីម៉ូថេ២:៥; អេភេសូរ២:១៨; កូល៉ុស៣:១៧

III. ការអធិស្ឋានដោយអរព្រះគុណ គឺជាផ្នែកពិសេសមួយនៃការថ្វាយបង្គំ
ខាងសាសនា[6] វាត្រូវបានទាមទារដោយព្រះពីមនុស្សទាំងអស់[7] ហើយ
វាអាចនឹងត្រូវបានព្រះទទួលយក វាត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះនាមនៃព្រះរាជ
បុត្រា[8] ដោយជំនួយពីព្រះវិញ្ញាណទ្រង់[9] ទៅតាមបំណងព្រះហឫទ័យ
ទ្រង់[10] ដោយការយល់ដឹង ការកោតខ្លាច ការបន្ទាបខ្លួន ភាពឆេះឆ្ងល់
ជំនឿ សេចក្តីស្រឡាញ់ និងសេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួន[11] ហើយក្នុងករណីអធិស្ឋាន
ដោយបន្តិចបន្តួច នោះត្រូវធ្វើឡើងជាភាសាដែលគេចេះបាន។[12]

[6] គីលី៣៤:៦

[7] ទំនុកតម្កើង៦៥:៦

[8] យ៉ូហាន ១៤:១៣-១៤; ១ពេត្រូស ២:៥

[9] រ៉ូម ៨:២៦

[10] ១យ៉ូហាន ៥:១៤

[11] ទំនុកតម្កើង ៤៧:៧; សាស្តា ៥:១-២; ហេប្រើរ ១២:២៨; លោកុប្បត្តិ ១៧: ២៧; យ៉ាកុប ៥:១៦; យ៉ាកុប ១:៦-៧; ម៉ាកុស ១១:២៤; ម៉ាថាយ ៦:១២, ១៤, ១៥; កូល៉ុស ៤:២; អេភេសូរ ៦:១៨

[12] ១កូរិនថូស ១៤:១៤

IV. សេចក្តីអធិស្ឋានត្រូវធ្វើឡើងសម្រាប់អ្វីៗដែលត្រឹមត្រូវ [13] និងសម្រាប់ មនុស្សគ្រប់ប្រភេទដែលនៅរស់ ឬដែលនឹងរស់នៅពីពេលនេះតទៅអនាគត [14] តែមិនត្រូវធ្វើឡើងសម្រាប់អ្នកដែលស្លាប់ហើយនោះទេ [15] ក៏មិនសម្រាប់អ្នកណា ដែលគេដឹងថាបានធ្វើអំពើបាប ដែលមានទោសដល់ស្លាប់នោះដែរ។ [16]

[13] ១យ៉ូហាន ៥:១៤

[14] ១ពីម៉ូថេ ២:១-២; យ៉ូហាន ១៧:២០; ២សាំយ៉ូអែល ៧:២៩; នាងរស់ ៤:១២

[15] ២សាំយ៉ូអែល ១២:២១-២៣; លូកា ១៦:២៥-២៦; វិវរណៈ ១៤:១៣

[16] ១យ៉ូហាន ៥:១៦

V. ការអានព្រះគម្ពីរដោយសេចក្តីកោតខ្លាចព្រះ [17] ការអធិប្បាយដោយត្រឹមត្រូវ [18] និងការស្តាប់ព្រះបន្ទូលដោយពិចារណា ដោយការស្តាប់បង្គាប់ដល់ព្រះដោយយល់ដឹង ដោយជំនឿ និងដោយការកោតខ្លាច [19] ការច្រៀងទំនុកតម្កើងប្រកបដោយព្រះគុណនៅក្នុងចិត្ត [20] ព្រមទាំងការអនុវត្តនិងការទទួលដោយសមរម្យនូវពិធីបរិសុទ្ធ ដែលព្រះគ្រីស្ទបានតាំងឡើង គឺសុទ្ធតែជាផ្នែកនៃការថ្វាយបង្គំខាងសាសនាជាធម្មតានៃព្រះទាំងអស់ [21] ក្រៅពីសម្បថ [22] និងការសច្ចាខាងសាសនា [23] ការតបអាហារដោយមុតមាំ [24] និងការអរព្រះគុណដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងឱកាស

ពិសេសចេញ [25] នោះត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយបរិសុទ្ធ និងតាមរបៀប
ខាងសាសនា ជាច្រើនដងនិងច្រើនពេល។ [26]

[17] កិច្ចការ១៥:២១; វិវរណៈ១:៣

[18] ១ធីម៉ូថេ៤:២

[19] យ៉ាកុប១:២២; កិច្ចការ១០:៣៣; ម៉ាថាយ១៣:១៩; ហេព្រើរ៤:២;
អេសាយ៦៦:២

[20] កូល៉ុស៣:១៦; អេភេសូរ៥:១៩; យ៉ាកុប៥:១៣

[21] ម៉ាថាយ២៨:១៩; ១កូរិនថូស១១:២៣-២៨; កិច្ចការ២:៤២

[22] ចោទិយកថា៦:១៣; នេហេមា១០:២៩

[23] អេសាយ១៩:២១; សាស្តា៥:៤-៥

[24] យ៉ូអែល២:១២; អេសធើរ៤:១៦; ម៉ាថាយ៩:១៥; ១កូរិនថូស៧:៥

[25] ទំនុកតម្កើង១០៧; អេសធើរ៩:២២

[26] ហេព្រើរ១២:២៨

VI. មិនថាការអធិស្ឋាន ឬផ្នែកផ្សេងទៀតនៃការថ្វាយបង្គំខាងសាសនា នា
ពេលឥឡូវនេះ ដែលជាពេលស្ថិតក្នុងសម័យដំណឹងល្អ នោះមិនត្រូវបាន
កំណត់ថាត្រូវតែធ្វើឡើងនៅកន្លែងណាមួយ ឬឆ្ពោះទៅរកកន្លែងណាមួយ
នោះទេ ឬក៏ថាព្រះទ្រង់កាន់តែទទួលយក បើសិនជាធ្វើនៅកន្លែងនោះ
នោះដែរ [27] ប៉ុន្តែព្រះគួរត្រូវបានថ្វាយបង្គំនៅគ្រប់ទីកន្លែង [28] ដោយ
វិញ្ញាណនិងសេចក្តីពិត[29] មិនថានៅក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ[30] ជាប្រចាំថ្ងៃ
[31] និងម្នាក់ៗជាសម្ងាត់ដោយខ្លួនឯង[32] ក៏ដូចជាជាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ
ដែលឱឡារិកជាង ដែលមិនគួរត្រូវបានព្រងើយកន្តើយ ឬបោះបង់ចោល
ដោយធ្វេសប្រហែស ឬដោយចេតនាក្តី នៅពេលដែលព្រះទ្រង់ត្រាស់ហៅ
ដោយព្រះបន្ទូល ឬប្រវត្តិខ្លី*របស់ទ្រង់។ [33]

[27] យ៉ូហាន៤:២១

[28] ម៉ាឡាគី១:១១; ១ធីម៉ូថេ២:៨

[29] យ៉ូហាន៤:២៣-២៤

[30] យេរេមា១០:២៥; ចេទិយកថា៦:៦-៧; យ៉ូប១:៥; ២សាំយ៉ូអែល៦:១៨, ២០; ១ពេត្រុស៣:៧; កិច្ចការ១០:២

[31] ម៉ាថាយ៦:១១

[32] ម៉ាថាយ៦:៦; អេភេសូរ៦:១៨

[33] អេសាយ៥៦:៦-៧; ហេព្រើរ១០:២៥; សុភាសិត១:២០-២១, ២៤; ៨:៣៤; កិច្ចការ១៣:៤២; លូកា៤:១៦; កិច្ចការ២:៤២

VII. ជាច្បាប់នៃធម្មជាតិ ដែលជាទូទៅ ពេលវេលាសមស្របមួយត្រូវបាន ញែកដោយឡែកសម្រាប់ថ្វាយបង្គំព្រះ ដូច្នេះហើយ ក្នុងព្រះបន្ទូលទ្រង់ ដោយការបញ្ជាជាវិជ្ជមាន ប្រកបដោយសីលធម៌ និងជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដែល ទ្រង់តម្រូវសម្រាប់មនុស្សទាំងអស់នៅគ្រប់សម័យទាំងអស់ ទ្រង់បានតាំង ជាពិសេសមួយថ្ងៃក្នុងចំណោមប្រាំពីរថ្ងៃជាថ្ងៃឈប់សំរាក ឲ្យត្រូវបានរក្សា ជាបរិសុទ្ធចំពោះទ្រង់ [34] ដែលចាប់តាំងពីដើមដំបូងនៃពិភពលោក រហូតដល់ពេលព្រះគ្រីស្ទមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ នោះគឺជាថ្ងៃទីប្រាំពីរនៃ សប្តាហ៍ ហើយចាប់ពីថ្ងៃដែលព្រះគ្រីស្ទមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញមក នោះ ថ្ងៃនោះត្រូវបានប្តូរទៅជាថ្ងៃទីមួយនៃសប្តាហ៍វិញ [35] ដែលក្នុងព្រះគម្ពីរ ហៅថាថ្ងៃនៃព្រះអម្ចាស់[36] ហើយត្រូវបន្តជាថ្ងៃឈប់សំរាករបស់គ្រីស្ទាន រហូតដល់ចុងបំផុតនៃពិភពលោក។[37]

[34] និក្ខមនំ២០:៨, ១០-១១; អេសាយ៥៦:២, ៤, ៦-៧

[35] លោកុប្បត្តិ២:២-៣; ១កូរិនថូស១៦:១-២; កិច្ចការ២០:៧

[36] វិវរណៈ១:១០

[37] និក្ខមនំ២០:៨, ១០; ម៉ាថាយ៥:១៧, ១៨

VIII. ថ្ងៃឈប់សំរាកនេះត្រូវបានរក្សាជាបរិសុទ្ធនៅចំពោះព្រះដែលមនុស្ស ក្រោយពីបានរៀបចំចិត្តរបស់ពួកគេឲ្យបានសមរម្យ និងរៀបសណ្តាប់ធ្នាប់ នៃកិច្ចការជាទូទៅរបស់ពួកគេជាមុនហើយនោះ មិនត្រឹមតែត្រូវរក្សានូវការ សំរាកបរិសុទ្ធពេញមួយថ្ងៃពីការងារ ពាក្យសំដី និងគំនិតអំពីកិច្ចការ ឬការ សម្រាកកម្សាន្តខាងលោកិយរបស់ពួកគេប៉ុណ្ណោះទេ [38] ប៉ុន្តែថែមទាំង ត្រូវចំណាយពេលទាំងអស់សម្រាប់ការថ្វាយបង្គំទាំងជាសាធារណៈនិងជា ឯកជនក្តី ព្រមទាំងទៅលើភារកិច្ចដែលចាំបាច់ និងសម្រាប់ជាក្តីមេត្តា ករុណា។ [39]

[38] និក្ខមនំ២០:៨; និក្ខមនំ១៦:២៣, ២៥, ២៦, ២៩-៣០; ៣១:១៥-១៧; អេសាយ៥៨:១៣; នេហេមា១៣:១៥-១៩, ២១-២២

[39] អេសាយ៥៨:១៣

ចំពូកទី២២. អំពីសម្បទ័ និងការសច្ចាថែលត្រឹមត្រូវ

I. សម្បទ័ដែលត្រឹមត្រូវគឺជាផ្នែកនៃការថ្វាយបង្គំខាងសាសនា [1] ដែល ក្នុងនោះនៅពេលវេលាដែលចង់បាន មនុស្សដែលស្បថ គេអំពាវនាវជា ឱឡារិក ឲ្យព្រះទ្រង់ធ្វើជាសាក្សី ពីការដែលគាត់បានអះអាង ឬសន្យា ហើយកាត់ក្តីចំពោះអ្វីដែលគាត់បានស្បថទៅតាមការពិតឬក្លែងក្លាយ។[2]

[1] ចេទិយកថា១០:២០

[2] និក្ខមនំ២០:៧; លេវីនីយ១៩:១២; ២កូរិន.១:២៣; ២រូបាគូត្រង់២២-២៣

II. មនុស្សត្រូវស្បថដោយនូវព្រះនាមរបស់ព្រះតែមួយប៉ុណ្ណោះ ដែលព្រះ នាមនោះគួរត្រូវបានប្រើដោយក្តីកោតខ្លាច និងស្វែងខ្លាចដ៏បរិសុទ្ធ [3] ដូច្នេះការស្បថជាអសារ ឬដោយមិនពិចារណាដោយនូវព្រះនាមដ៏មាន

សិរីល្អ និងគួរស្វែងខ្លាចនេះ ឬក៏ការស្បថដោយនូវអ្វីផ្សេងទៀត គឺជាអំពើបាប ហើយគួរស្តាប់ខ្លឹម។ [4] តែទាក់ទងនឹងសារៈសំខាន់ និងពេលវេលានោះសម្បថគឺត្រូវបានធានាដោយព្រះបន្ទូល ក្នុងសម័យសញ្ញាថ្មី ក៏ដូចជាសញ្ញាចាស់ដែរ [5] ដូច្នេះសម្បថត្រឹមត្រូវគឺមានសិទ្ធិអំណាចត្រឹមត្រូវ ហើយនៅពេលមានការទាមទារឲ្យធ្វើសម្បថ នោះត្រូវតែធ្វើ។ [6]

[3] ចោទិយកថា៖១៣

[4] និក្ខមនំ២០:៧; យេរេមា៥:៧; ម៉ាថាយ៥:៣៤, ៣៧; យ៉ាកុប៥:១២

[5] ហេព្រើរ៦:១៦; ២កូរិនថូស១:២៣; អេសាយ៦៥:១៦

[6] ១ពង្សាវតាក្សត្រ៨:៣១; នេហេមា១៣:២៥; អែសាវ១០:៥

III. អ្នកណាក៏ដោយ ដែលធ្វើសម្បថត្រូវតែពិចារណាឲ្យបានល្អិតល្អន់ ថាវាជាសកម្មភាពដ៏សំខាន់ និងមធ្យំត ហើយមិនត្រូវធានាអះអាងអ្វីឡើយ ក្រៅពីអ្វីដែលគាត់ជឿជាក់ដោយប្រាកដចិត្តថាជាការពិត។ [7] មនុស្សមិនត្រូវស្បថពីអ្វីផ្សេងទេ ក្រៅពីអ្វីដែលល្អ អ្វីដែលយុត្តិធម៌ អ្វីដែលគាត់ជឿថាជាយ៉ាងនោះ និងអ្វីដែលគាត់អាចធ្វើបាន ឬតាំងចិត្តនឹងធ្វើ។ [8] នៅពេលមានការទាមទារដោយសិទ្ធិអំណាចត្រឹមត្រូវ ឲ្យស្បថពីអ្វីដែលល្អ និងអ្វីដែលយុត្តិធម៌ នោះការបដិសេធចំពោះវា គឺជាអំពើបាប។ [9]

[7] និក្ខមនំ២០:៧; យេរេមា៤:២

[8] លោកុប្បត្តិ២៤:២-២, ៥, ៦, ៨-៩

[9] ជនគណនា៥:១៩, ២១; នេហេមា៥:១២; និក្ខមនំ២២:៧-១១

IV. សម្បថត្រូវធ្វើឡើងដោយពាក្យដែលមិនស្រពេចស្រពិល ដោយពាក្យច្បាស់លាស់ និងសាមញ្ញ។ មិនត្រូវធ្វើអំពើបាបដោយសារសម្បថឡើយ។ [10] ក្នុងករណីសម្បថដែលមិននាំឲ្យមានបាប ទោះជាខ្លួនឯងត្រូវឈឺចាប់

ក៏ដោយ ក៏ត្រូវតែធ្វើដែរ។ [11] ទោះក្នុងករណីដែលធ្វើចំពោះពួកអ្នកមាន
លទ្ធិខុសឆ្គង ឬអ្នកមិនជឿក្តី ក៏មិនត្រូវបំផ្លាញសម្បត្តិដែរ។ [12]

[10] យេរេមា៤:២; ទំនុកតម្កើង២៤:៤

[11] ១សាំយ៉ូអែល២៥:២២, ៣២-៣៤; ទំនុកតម្កើង១៥:៤

[12] អេសេគាល១៧:១៦, ១៨-១៩; យ៉ូស្វេ១:១៨, ១៩; ២សាំយ៉ូអែល២១:១

V. ការសច្ចា គឺមានលក្ខណៈដូចគ្នានឹងសម្បត្តិសន្យាដែរ ហើយត្រូវធ្វើ
ឡើងដោយមានការពិនិត្យពិចារណាខាងសាសនាដូចគ្នា និងគួរត្រូវបាន
អនុវត្តដោយស្មោះត្រង់ដូចគ្នា។ [13]

[13] អេសាយ១៩:២១; សាស្តា៥:៤-៦; ទំនុកតម្កើង៦១:៨; ៦៦:១៣, ១៤

VI. វាមិនត្រូវធ្វើឡើងទៅកាន់ស្ថាព្រះហស្ថ*ណាមួយនោះទេ តែទៅកាន់
ព្រះតែប៉ុណ្ណោះ [14] នោះទើបវាអាចត្រូវបានទទួលយក។ វាត្រូវធ្វើឡើង
ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ចេញពីជំនឿ និងស្មារតីនៃការទទួលខុសត្រូវចំពោះ
ភារកិច្ច។ វាត្រូវធ្វើឡើងដោយការដឹងគុណចំពោះក្តីមេត្តាករុណាដែល
យើងទទួលបាន ឬចំពោះការដែលយើងទទួលបានអ្វីដែលយើងចង់
បាន។ យើងត្រូវតែទទួលខុសត្រូវយ៉ាងតឹងរឹងចំពោះភារកិច្ចដែលចាំបាច់
ឬចំពោះអ្វីផ្សេងទៀត ទាល់តែ និងត្រឹមកម្រិតដែលពួកវាអាចនឹងបង្កើត
ចេញជាលទ្ធផលតាមការសច្ចានោះបាន។ [15]

[14] ទំនុកតម្កើង៧៦:១១; យេរេមា៤៤:២៥-២៦

[15] ចោទិយកថា២៣:២១-២៣; ទំនុកតម្កើង៥០:១៤; លោកុប្បត្តិ២៨:២០-២២;
១សាំយ៉ូអែល១:១១; ទំនុកតម្កើង៦៦:១៣-១៤; ១៣២:២-៥

VII. មនុស្សមិនត្រូវសង្ខេបនឹងធ្វើការដែលព្រះបន្ទូលហាមឃាត់ ឬការដែល រារាំងដល់ការកិច្ចដែលព្រះបន្ទូលបញ្ជា ឬការដែលមិននៅក្នុងអំណាច ផ្ទាល់របស់គាត់ ឬសង្ខេបនឹងអនុវត្តកិច្ចការអ្វី ដែលមិនបានទទួលការសន្យា ឬសមត្ថភាពមកពីព្រះ បានឡើយ។ [16] ក្នុងនោះ ការសង្ខេបបុព្វជិត អំពីជីវិតនៅលើជាអចិន្ត្រៃយ៍ ការស្ម័គ្រចិត្តក្រ ក្រ និងការស្តាប់បង្គាប់ជាទៀង ទាត់ គឺមកទល់នឹងពេលនេះមិនអាចនឹងកាន់តាមទាំងស្រុងបានទេ ដែល វាអាចក្លាយជាជំនឿឆ្គង ឬអន្ទាក់របស់បាប ដូច្នេះគ្រីស្ទបរិស័ទមិនត្រូវ ធ្លាក់លិចលង់ទៅក្នុងនោះឡើយ។ [17]

[16] កិច្ចការ២៣:១២, ១៤; ម៉ាកុស៦:២៦; ជនគណនា៣០:៥, ៨, ១២, ១៣

[17] ម៉ាថាយ១៩:១១, ១២; ១កូរិនថូស៧:២, ៩; អេភេសូរ៤:២៨; ១ពេត្រុស ៤:២; ១កូរិនថូស៧:២៣

ចំណុចទី២៣. អំពីមន្ត្រីរាជការ*

I. ព្រះដ៏ជាព្រះអម្ចាស់ដ៏ខ្ពស់បំផុត និងជាស្តេចលើទាំងអស់នៃពិភពលោក ទ្រង់បានតាំងមន្ត្រីរាជការ* ឡើងឲ្យស្ថិតនៅក្រោមទ្រង់ ឲ្យគ្រប់គ្រងលើ ប្រជាជន សម្រាប់សិរីរុងរឿងផ្ទាល់របស់ទ្រង់ និងប្រយោជន៍សាធារណៈ ហើយដើម្បីសំរេចគោលដៅនេះ ទ្រង់បានបំពាក់អំណាចនៃដាវឲ្យពួកគេ សម្រាប់នឹងការពារ និងលើកទឹកចិត្តដល់មនុស្សដែលប្រព្រឹត្តល្អ និង សម្រាប់ដាក់ទោសលើអ្នកប្រព្រឹត្តអាក្រក់។ [1]

[1] រ៉ូម១៣:១-៤; ១ពេត្រុស២:១៣-១៤

II. វាជាការត្រឹមត្រូវ ដែលគ្រីស្ទបរិស័ទទទួល និងបំពេញការងារជាមន្ត្រី រាជការ* បើសិនជាមានការហៅឲ្យធ្វើការងារនោះ។ [2] ក្នុងការបំពេញ

ការងារនោះ ពួកគេត្រូវតែរក្សាជាពិសេសនូវក្តីគោរពប្រតិបត្តិដល់ព្រះ
សេចក្តីយុត្តិធម៌ និងមេត្រីភាព ទៅតាមច្បាប់ដ៏ត្រឹមត្រូវនៃរដ្ឋនីមួយៗ [3]
ដូច្នេះ សម្រាប់គោលដៅនោះ ក្នុងសម័យសញ្ញាថ្មីនេះ ពួកគេអាចនឹងធ្វើ
សង្គ្រាមបាន បើក្នុងករណីដែលសមស្រប និងចាំបាច់។ [4]

[2] សុភាសិត៨:១៥-១៦; រ៉ូម១៣:១-២; ៤

[3] ទំនុកតម្កើង២:១០, ១២; ១ធីម៉ូថេ២:២; ទំនុកតម្កើង៨២:៣, ៤;
២សាំយ៉ូអែល២៣:៣; ១ពេត្រូស២:១៣

[4] លូកា៣:១៤; រ៉ូម១៣:៤; ម៉ាថាយ៨:៩-១០; កិច្ចការ១០:១, ២;
វិវរណៈ១៧:១៤

III. មន្ត្រីរាជការមិនត្រូវទទួលបន្ទុកជាអ្នកអនុវត្តពិធីបរិសុទ្ធ និងព្រះបន្ទូល
ឬអំណាចនៃកូនសោនគរស្ថានសួគ៌ឡើយ [5] តែគាត់មានសិទ្ធិអំណាច
ហើយក៏ជាភារកិច្ចរបស់គាត់ដែរក្នុងការចេញបញ្ជា ដើម្បីឲ្យមានភាពរួបរួម
និងមានការរក្សាមេត្រីភាពនៅក្នុងក្រុមជំនុំ ឲ្យមានការរក្សាសេចក្តីពិតនៃ
ព្រះឲ្យបានបរិសុទ្ធ និងបានទាំងស្រុង ឲ្យអស់ទាំងពាក្យប្រមាថ និងលទ្ធិ
ខុសឆ្គងត្រូវបានលុបបំបាត់ចោល ឲ្យគ្រប់ទាំងភាពពុករលួយ និងការ
បំពានទាំងអស់ក្នុងការថ្វាយបង្គំ និងក្នុងវិន័យត្រូវបានបង្ការ ឬត្រូវបានធ្វើ
កំណែទម្រង់ ហើយគ្រប់ទាំងបញ្ញត្តិនៃព្រះនឹងត្រូវបានរក្សាទុក ត្រូវបាន
អនុវត្ត និងកាន់តាមបានត្រឹមត្រូវ។[6] ដើម្បីឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព
នោះគាត់មានអំណាចនឹងកោះហៅសភាទាំងឡាយឲ្យ បង្ហាញខ្លួន និង
រាយការណ៍ពីអ្វីៗដែលដំណើរការនៅក្នុងសភាទាំងនោះ ថាស្របតាមព្រះ
ហឫទ័យនៃព្រះ។ [7]

[5] ២រេបូលីប្រ២៦:១៨; ម៉ាថាយ១៨:១៧; ម៉ាថាយ១៦:១៩; ១កូរិនថូស១២:២៨-
២៩; អេភេសូរ៤:១១, ១២; ១កូរិនថូស៤:១, ២; រ៉ូម១០:១៥; ហេប្រើរ៥:៤

[6] អេសាយ៤៩:២៣; ទំនុកតម្កើង១២២:៩; អេសា៧:២៣, ២៥-២៨;
 លេវីនីយ២៤:១៦; ចេទិយកថា១៣:៥-៦, ១២; ២ពង្សាវតាក្សត្រ១៨:៤;
 ១រហាក្សត្រ១៣:១-៨; ២ពង្សាវតាក្សត្រ២៤:១-២៥; ២រហាក្សត្រ៣៤:៣៣;
 ២រហាក្សត្រ១៥:១២, ១៣

[7] ២រហាក្សត្រ១៩:៨-១១; ២រហាក្សត្រ២៩-៣០; ម៉ាថាយ២:៤-៥

IV. វាជាភារកិច្ចរបស់ប្រជាជនក្នុងការអធិស្ឋានសម្រាប់មន្ត្រីរាជការ[8] ក្នុង
 ការគោរពបុគ្គលរបស់ពួកគេ [9] បង់ពន្ធ និងអាករផ្សេងទៀតសម្រាប់ពួក
 គេ [10] គោរពតាមបញ្ជាស្របច្បាប់របស់ពួកគេ និងចុះចូលក្នុងអំណាច
 របស់ពួកគេ ដោយយល់ដឹងបញ្ញាចិត្ត។[11] ភាពមិនជឿព្រះ ឬការមាន
 សាសនាខុសគ្នា នោះមិនត្រូវធ្វើឲ្យទៅជាមោឃៈនូវភាពយុត្តិធម៌ និងសិទ្ធិ
 អំណាចស្របច្បាប់របស់មន្ត្រីរាជការឡើយ ក៏មិនធ្វើឲ្យមនុស្សមិនគោរព
 តាមគាត់ដែរ[12] ដែលមនុស្សក្នុងក្រុមជំនុំក៏មិនត្រូវរួចពីកាតព្វកិច្ចនេះដែរ
 [13]សម្តេចប៉ាបមិនមានអំណាចឬសិទ្ធិអំណាចលើពួកគេក្នុងការគ្រប់គ្រង
 ឬលើមនុស្សរបស់គេណាមួយឡើយ ជាពិសេសមិនអាចដកហូតអំណាច
 គ្រប់គ្រង ឬជីវិតរបស់ពួកគេឡើយ ក្នុងករណីដែលគាត់វិនិច្ឆ័យថាពួកគេ
 ជាពួកអ្នកមានលទ្ធិខុសឆ្គង ឬដោយការធ្វើពុតណាផ្សេងទៀតក្តី។ [14]

[8] ១ធីម៉ូថេ២:១, ២

[9] ១ពេត្រុស២:១៧

[10] រ៉ូម១៣:៦, ៧

[11] រ៉ូម១៣:៥; ទីតុស៣:១

[12] ១ពេត្រុស២:១៣, ១៤, ១៦

[13] រ៉ូម១៣:១; ១ពង្សាវតាក្សត្រ២:៣៥; កិច្ចការ២៥:៩-១១; ២ពេត្រុស២:១,
 ១០, ១១; យូដាស៨-១១

[14] ២ថែស្សាឡូនីថ២:៤; វិវរណៈ១៣:១៥-១៧

ចំពូកទី២៤. អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង ការលែងលះ

I. អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវធ្វើឡើងរវាងបុរសម្នាក់ និងស្រ្តីម្នាក់ ហើយក៏មិនមែន ជាការត្រឹមត្រូវឡើយដែលបុរសម្នាក់មានប្រពន្ធច្រើនជាងម្នាក់ ឬស្រ្តីម្នាក់ មានប្តីច្រើនជាងម្នាក់ក្នុងពេលតែមួយ។ [1]

[1] លោកុប្បត្តិ២:២៤; ម៉ាថាយ១៩:៥-៦; សូភាសិត២:១៧

II. អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានតាំងឡើងសម្រាប់ជាជំនួយដល់ប្តី និងប្រពន្ធ[1] ទៅវិញទៅមក សម្រាប់ការបង្កើនចំនួនមនុស្សជាតិ ដោយសមស្រប និង ក្រុមជំនុំដោយពូជបរិសុទ្ធ [2] និងសម្រាប់បង្ការភាពមិនស្អាតស្អំ។ [3]

[2] លោកុប្បត្តិ២:១៨

[3] ម៉ាទ្សាគី២:១៥

[4] ១កូរិនថូស៧:២, ៩

III. វាជាការស្របច្បាប់ ដែលមនុស្សគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់រៀបការ គឺអ្នក ទាំងឡាយ ដែលអាចផ្តល់ដោយការវិនិច្ឆ័យនូវការយល់ព្រមរបស់ពួកគេ។ [5] ហើយវាជាការកិច្ចរបស់គ្រីស្ទានក្នុងការរៀបការតែនៅក្នុងព្រះអម្ចាស់ តែមួយប៉ុណ្ណោះ។ [6] ដូច្នេះហើយ អ្នកដែលបានប្រកាសកាន់សាសនា កំណែទម្រង់ដ៏ពិតហើយ មិនគួររៀបការជាមួយនឹងអ្នកមិនជឿ ឬអ្នកជឿ លើនិកាយរ៉ូម៉ាំងកាតូលិក ឬអ្នកថ្វាយបង្គំប្រះផ្សេងទៀតនោះទេ ក៏មិន គួរឲ្យអ្នក ដែលគោរពប្រតិបត្តិដល់ព្រះ ទីមនីមស្រៀក ដោយរៀបការ ជាមួយនឹងអ្នក ដែលគេដឹងយ៉ាងច្បាស់ថាអាក្រក់នៅក្នុងជីវិតរបស់ពួកគេ ឬអ្នកដែលកាន់លទ្ធិខុសឆ្គងដ៏គួរនឹងត្រូវបណ្តាសានោះដែរ។ [7]

[5] ហេព្រើរ១៣:៤; ១ពីម៉ូថេ៤:៣; ១កូរិនថូស៧:៣៦-៣៨; លោកុប្បត្តិ២៤:៥៧

[6] ១កូរិនថូស៧:៣៩

[7] លោកុប្បត្តិ៣៤:១៤; និក្ខមនំ៣៤:១៦; ចោទិយកថា៧:៣-៤; ១ពង្សាវតាក្សត្រ
១៤:៤; នេហេមា១៣:២៥-២៧; ម៉ាទ្យាគី២:១១, ១២; ២កូរិនថូស៦:១៤

IV. អាពាហ៍ពិពាហ៍មិនត្រូវធ្វើឡើងរវាងអ្នកដែលរួមខ្សែលោហិតជាមួយគ្នា
ឬអ្នកដែលជាញាតិពន្ធនឹងគ្នា ក្នុងកម្រិតដែលព្រះបន្ទូលហាមឃាត់ឡើយ

[8] ក៏មិនត្រូវឲ្យអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងអ្នកដែលរួមខ្សែលោហិតជាមួយគ្នា ឬ
អ្នកដែលជាញាតិពន្ធនឹងគ្នាបែបយ៉ាងនោះ: ក្លាយទៅជាការស្របច្បាប់
ដោយច្បាប់ណាមួយរបស់មនុស្ស ឬឯកភាពជាមួយនឹងការអនុវត្តដែលនាំ
ឲ្យមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះរស់នៅជាមួយគ្នា ជាប្តីនិងប្រពន្ធនោះដែរ។[9]
បុរសមិនត្រូវរៀបការជាមួយនឹងសាច់ញាតិណាមួយរបស់ប្រពន្ធខ្លួន ក្នុង
កម្រិតជិតជិតជាងសាច់ញាតិរបស់ខ្លួនដែលមិនអាចរៀបការបាន ហើយ
ស្រ្តីក៏មិនត្រូវរៀបការជាមួយនឹងសាច់ញាតិរបស់ប្តីខ្លួន ក្នុងកម្រិតជិតជិត
ជាងសាច់ញាតិរបស់ខ្លួនដែលមិនអាចរៀបការបានដែរ។[10]

[8] លេវីវីនីយ១៨; ១កូរិនថូស៥:១; អេម៉ុស២:៧

[9] ម៉ាកុស៦:១៨; លេវីវីនីយ១៨:២៤-២៨

[10] លេវីវីនីយ២០:១៩-២១

V. ការកំណត់ដែលធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីការសន្យា (ភ្ជាប់ពាក្យ) ហើយដែលគេ
បានទាន់ឃើញមុនពេលរៀបការ នោះត្រូវផ្តល់ឱកាសយុត្តិធម៌ដល់ភាគី
ដែលគ្មានកំហុសក្នុងការរំលាយកិច្ចសន្យាបាន។ [11] ក្នុងករណីកំណត់ធ្វើ
ឡើងបន្ទាប់ពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ វាជាការស្របច្បាប់សម្រាប់ភាគីគ្មានកំហុស
ក្នុងការប្តឹងលែងលះ: [12] ហើយអាចរៀបការជាមួយម្នាក់ផ្សេងទៀតបាន
ទុកដូចជាភាគីដែលបង្ក បានស្លាប់ហើយដែរ។ [13]

[11] ម៉ាថាយ១:១៨-២០

[12] ម៉ាថាយ៥:៣១, ៣២

[13] ម៉ាថាយ១៩:៩; រ៉ូម៧:២-៣

VI. ទោះបីជា ដោយភាពពុករលួយរបស់មនុស្ស គេដូចជាមានទំនោរនឹងលើកយកហេតុផលថាការលែងលះ ដែលនឹងបំបែកអ្នកដែលព្រះបានផ្សំផ្គុំដោយអាពាហ៍ពិពាហ៍ចេញពីគ្នា គឺជាការមិនត្រឹមត្រូវក្តី ក៏ការកំផិត ឬក៏ការបោះបង់ចោលប្តីឬប្រពន្ធដោយចេតនាបែបនោះ មិនអាចត្រូវបានរាប់ជាការត្រឹមត្រូវដោយក្រុមជំនុំ ឬតុលាការដ្ឋ ទោះតាមវិធីណាក្តី។ វាជាហេតុផលគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការរំលាយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ [14] ដែលក្នុងពេលលែងលះនោះ ត្រូវធ្វើដំណើរការ (នីតិវិធី) ជាសាធារណៈ និងតាមច្បាប់ ហើយមនុស្សដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងរឿងនោះមិនត្រូវបានទុកឲ្យធ្វើទៅតាមបំណង និងអំពើចិត្តផ្ទាល់របស់ពួកគេក្នុងករណីបណ្តឹងរបស់ពួកគេឡើយ។ [15]

[14] ម៉ាថាយ១៩:៨, ៩; ១កូរិនថូស៧:១៥; ម៉ាថាយ១៩:៦

[15] ចេទិយកថា២៤:១-៤

ចំណុចទី២៥. អំពីក្រុមជំនុំ

I. ក្រុមជំនុំសកល ដែលជាក្រុមជំនុំមើលមិនឃើញ រួមមាននូវចំនួនទាំងអស់នៃពួកវេសតាំង* ដែលបាន ដែលកំពុង ហើយដែលនឹងត្រូវបានប្រមូលផ្តុំគ្នាតែមួយ នៅក្រោមព្រះគ្រីស្ទដែលជាសិរសា ហើយឲ្យធ្វើជាភរិយា ជារូបកាយ និងជាភាពពោរពេញនៃព្រះគ្រីស្ទដែលទ្រង់បំពេញទាំងអស់លើទាំងអស់។ [1]

[1] អេភេសូរ១:១០, ២២, ២៣; ៥:២៣, ២៧, ៣២; កូល៉ុស១:១៨

II. ក្រុមជំនុំមើលឃើញដែលជាក្រុមជំនុំសកលដែរនោះ ស្ថិតក្នុងសម័យ
ដំណឹងល្អ (មិនមែនកំណត់ព្រំដែនសម្រាប់តែជាតិសាសន៍មួយ ដូចជា
ក្រុមជំនុំនៅសម័យក្រីក្រវិន័យនោះទេ) រួមមានអស់អ្នកដែលប្រកាសកាន់
សាសនាពិតគ្រប់ទីកន្លែងលើពិភពលោក[2] និងកូនរបស់ពួកគេ[3] ហើយ
ក៏ជានគរនៃព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ [4] ជាដំណាក់ និងជាគ្រួសារនៃព្រះ [5]
ហើយដែលនៅក្រៅពីក្រុមជំនុំ នោះគ្មានលទ្ធភាពជាសមញ្ញណា ដើម្បីឲ្យ
បានទទួលសេចក្តីសង្គ្រោះឡើយ។ [6]

[2] ១កូរិនថូស ១:២, ១២:១២-១៣; ទំនុក.២:៨; វិវរណៈ ៧:៩; រ៉ូម ១៥:៩-១២

[3] ១កូរិនថូស ៧:១៤; កិច្ចការ ២:៣៩; អេសេគាល ១៦:២០-២១; រ៉ូម ១១:១៦;
លោកុប្បត្តិ ៣:១៥; ១៧:៧

[4] ម៉ាថាយ ១៣:៤៧; អេសាយ ៩:៧

[5] អេភេសូរ ២:១៩; ៣:១៥

[6] កិច្ចការ ២:៤៧

III. ព្រះគ្រីស្ទបានប្រទាននូវព័ន្ធកិច្ច ព្រះបន្ទូល និងពិធីបរិសុទ្ធនៃព្រះដល់
ក្រុមជំនុំសកល ឬក្រុមជំនុំមើលឃើញ សម្រាប់ការប្រមូលផ្តុំ និងការធ្វើឲ្យ
ពួកបរិសុទ្ធបានគ្រប់លក្ខណ៍ ក្នុងជីវិតនេះ ដល់ចុងបំផុតនៃពិភពលោក
ហើយទ្រង់ធ្វើឲ្យពួកគេ បានប្រមូលផ្តុំគ្នា និងបានគ្រប់លក្ខណ៍ដោយ
ប្រសិទ្ធភាព ដោយព្រះវត្តមាន និងព្រះវិញ្ញាណនៃទ្រង់ ទៅតាមដែលទ្រង់
បានសន្យា។ [7]

[7] ១កូរិនថូស ១២:២៨; អេភេសូរ ៤:១១-១៣; ម៉ាថាយ ២៨:១៩-២០;
អេសាយ ៥៩:២១

IV. ក្រុមជំនុំសកលនេះមានពេលខ្លះអាចមើលឃើញច្រើន ឬតិចជាង។
[8] ហើយចំពោះក្រុមជំនុំនោះ សមាជិករបស់វាអាចមានភាពបរិសុទ្ធច្រើន

ឬតិចជាង អាស្រ័យទៅតាមថាតើការបង្រៀន និងការកាន់គោលលទ្ធិនៃ
ដំណឹងល្អ ការអនុវត្តពិធី និងការអនុវត្តការថ្វាយបង្គំជាសាធារណៈ មាន
ភាពបរិសុទ្ធ ច្រើនឬតិចដែរ។ [9]

[8] រ៉ូម១១:៣, ៤; វិវរណៈ១២:៦, ១៤

[9] វិវរណៈ២-៣; ១កូរិនថូស៥:៦-៧

V. ក្រុមជំនុំដែលបរិសុទ្ធបំផុតនៅក្រោមមេឃនេះ គឺនៅតែមានការលាយ
ឡំគ្នា និងការឆ្លាំឆ្លងដែរ [10] ហើយក្រុមជំនុំខ្លះមានការធ្លាក់ចុះឱនចម្បង
រហូតដល់កម្រិតលែងជាក្រុមជំនុំនៃព្រះគ្រីស្ទទៀត តែជាសាលាប្រជុំរបស់
សាតាំងទៅវិញ។ [11] ថ្វីបើយ៉ាងនោះក្តី ក៏តែងតែនៅមានក្រុមជំនុំដែល
ថ្វាយបង្គំព្រះទៅតាមបំណងព្រះហឫទ័យទ្រង់ដែរ។ [12]

[10] ១កូរិនថូស១៣:១២; ម៉ាថាយ១៣:២៤-៣០, ៤៧

[11] វិវរណៈ១៨:២; រ៉ូម១១:១៨-២២

[12] ម៉ាថាយ១៦:១៨; ទំនុកតម្កើង៧២:១៧; ១០២:២៨; ម៉ាថាយ២៨:១៩-២០

VI. គ្មានសិរសានៃក្រុមជំនុំផ្សេងណា ក្រៅតែពីព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទឡើយ[13]
ហើយសម្តេចប៉ាបនៃក្រុមជំនុំរ៉ូម មិនអាចជាសិរសានៃក្រុមជំនុំតាមន័យ
ណាមួយនោះទេ ប៉ុន្តែនោះគឺជាអាទទីងនឹងព្រះគ្រីស្ទ ដែលជាមនុស្សនៃ
អំពើបាប និងជាមនុស្សដែលត្រូវហិនវិនាស ជាអ្នកលើកខ្លួនឡើងនៅក្នុង
ក្រុមជំនុំទាស់ប្រឆាំងនឹងព្រះគ្រីស្ទ និងអស់ទាំងអ្វីដែលហៅថាព្រះ។ [14]

[13] កូល៉ុស១:១៨; អេភេសូរ១:២២

[14] ម៉ាថាយ២៣:៨-១០; ២ថែស្សាលូនីច២:៣-៤, ៨, ៩; វិវរណៈ១៣:៦

ចំណុចទី២៦. អំពីការប្រកបគ្នានៃពួកបរិសុទ្ធ

I. ពួកបរិសុទ្ធទាំងអស់ ដែលរួបរួមគ្នាក្នុងព្រះគ្រីស្ទ ដែលជាសិរសារបស់ពួកគេ ដោយព្រះវិញ្ញាណទ្រង់ និងដោយសេចក្តីជំនឿ មានការប្រកបគ្នាជាមួយនឹងទ្រង់ក្នុងព្រះគុណ ការរងទុក្ខ ការសុគត ការមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ និងសិរីរុងរឿងនៃទ្រង់ [1] ហើយមានការរួបរួមជាមួយគ្នានឹងគ្នាដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ពួកគេមានការប្រកបជាមួយគ្នានឹងគ្នា ក្នុងអំណោយទាន និងព្រះគុណរបស់គ្នាទៅវិញទៅមក [2] ហើយត្រូវមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការអនុវត្តភារកិច្ចនោះ ទាំងជាសាធារណៈ និងឯកជនក្តី ជាការជួយគ្នាឲ្យបានល្អទៅវិញទៅមក ទាំងមនុស្សខាងក្នុង និងមនុស្សខាងក្រៅ។ [3]

[1] ១យ៉ូហាន១:៣; អេភេសូរ៣:១៦-១៩; យ៉ូហាន១:១៦; អេភេសូរ២:៥, ៦; ភីលីព៣:១០; រ៉ូម៦:៥-៦; ២ពីម៉ូថេ២:១២

[2] អេភេសូរ៤:១៥, ១៦; ១កូរិនថូស១២:៧; ៣:២១-២៣; កូល៉ុស២:១៩

[3] ១ថែស្សាឡូនីថ៥:១១, ១៤; រ៉ូម១:១១-១២, ១៤; ១យ៉ូហាន៣:១៦-១៨; កាឡាទី៦:១០

II. ដោយការប្រកាសកាន់សេចក្តីជំនឿ នោះពួកបរិសុទ្ធត្រូវបានតម្រូវឲ្យរក្សានូវសម្ព័ន្ធភាព និងការប្រកបគ្នាដែលបរិសុទ្ធក្នុងការថ្វាយបង្គំព្រះ និងក្នុងការអនុវត្តកិច្ចការបម្រើបរិញ្ញាណ សម្រាប់ការស្តង់ដារឡើងទៅវិញទៅមក[4] ក៏ដូចជាការជួយសម្រាលបន្ទុកគ្នាទៅវិញទៅមកដោយជំនួយជាសំភារៈ ទៅតាមសមត្ថភាព និងភាពចាំបាច់ តាមរបៀបផ្សេងៗរបស់ពួកគេ។ ការប្រកបគ្នានោះត្រូវធ្វើទៅកាន់អស់អ្នកដែលអំពាវនាវដល់ព្រះនាមព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវនៅគ្រប់ទិសទី តាមដែលព្រះប្រទានឱកាសឲ្យ។ [5]

- [4] ហេព្រើរ១០:២៤-២៥; កិច្ចការ២:៤២, ៤៦; អេសាយ២:៣; ១កូរិន.១១:២០
 [5] កិច្ចការ២:៤៤, ៤៥; ១យ៉ូហាន៣:១៧; ២កូរិន.៨-៩; កិច្ចការ១១:២៩-៣០

III. ការប្រកបគ្នាដែលពួកបរិសុទ្ធមានជាមួយព្រះគ្រីស្ទនេះ មិនបានធ្វើឲ្យ
 ពួកគេក្លាយទៅជាអ្នកចូលរួមក្នុងសារធាតុនៃអង្គព្រះ តាមរបៀបណាមួយ
 ឬក៏ឲ្យស្មើនឹងព្រះគ្រីស្ទដោយប្រការណាមួយក្តី ហើយការដែលអះអាង
 យ៉ាងនោះគឺជាការប្រមាថដល់សាសនា និងប្រមាថដល់ព្រះហើយ។ [6]
 ការប្រកបគ្នាដែលពួកបរិសុទ្ធមានជាមួយគ្នា មិនមែនធ្វើឲ្យបាត់បង់ ឬ
 រំលោភបំពានលើសិទ្ធិកាន់កាប់សំភារៈ ឬទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលមនុស្សម្នាក់ៗ
 មាននោះឡើយ។ [7]

- [6] កូល៉ុស១:១៨-១៩; ១កូរិនថូស៨:៦; អេសាយ៤២:៨; ១ពីម៉ូថេ៦:១៥-១៦;
 ទំនុកតម្កើង៤៥:៧; ហេព្រើរ១:៨-៩
 [7] និក្ខមនំ២០:១៥; អេភេសូរ៤:២៨; កិច្ចការ៥:៤

ចំពូកទី២៧. អំពីពិធីបរិសុទ្ធ

I. ពិធីបរិសុទ្ធគឺជាសញ្ញានិងស្នាមត្រាបរិសុទ្ធរបស់សម្ព័ន្ធមេត្រីនៃព្រះគុណ
 [1] ដែលត្រូវបានតាំងឡើងដោយព្រះ [2] ដើម្បីនឹងបង្ហាញនូវព្រះគ្រីស្ទ
 ហើយនិងកម្រៃរបស់ទ្រង់ និងដើម្បីបញ្ជាក់នូវផលប្រយោជន៍ដែលយើង
 មានក្នុងទ្រង់ [3] ក៏សម្រាប់ជាការដាក់នូវសញ្ញានៃភាពខុសគ្នាដែលអាច
 មើលឃើញបានរវាងអស់អ្នកដែលជារបស់ក្រុមជំនុំ និងអ្នកនៅសល់ដែល
 ជារបស់លោកិយ [4] ហើយនិងសម្រាប់ភ្ជាប់ពួកគេទៅនឹងការថ្វាយបង្គំ
 ព្រះនៅក្នុងព្រះគ្រីស្ទ តាមព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់។ [5]

- [1] រ៉ូម៤:១១; លោកុប្បត្តិ១៧:៧, ១០
 [2] ម៉ាថាយ២៨:១៩; ១កូរិនថូស១១:២៣

[3] ១កូរិនថូស១០:១៦; ១១:២៥-២៦; កាឡាទី៣:២៧; ៣:១៧

[4] រ៉ូម១៥:៨; និក្ខមនំ១២:៤៨; លោកុប្បត្តិ៣៤:១៤

[5] រ៉ូម៦:៣-៤; ១កូរិនថូស១០:១៦, ២១

II. នៅក្នុងគ្រប់ពិធីបរិសុទ្ធទាំងអស់ មានទំនាក់ទំនងខាងវិញ្ញាណ ឬភាព
រួបរួមគ្នាខាងពិធីបរិសុទ្ធ រវាងសញ្ញា និងវត្ថុដែលសំដែងពីសញ្ញានោះ
ដូច្នេះឈ្មោះ និងប្រសិទ្ធភាពរបស់សញ្ញានោះគឺត្រូវផ្តល់ឲ្យដល់វត្ថុដែល
សំដែងពីសញ្ញានោះដែរ។ [6]

[6] លោកុប្បត្តិ១៧:១០; ម៉ាថាយ២៦:២៧-២៨; ទីតុស៣:៥

III. ព្រះគុណដែលសម្តែងឲ្យឃើញនៅក្នុង ឬតាមរយៈពិធីបរិសុទ្ធ ដែល
ត្រូវបានប្រើដោយត្រឹមត្រូវ មិនបានផ្តល់ឲ្យដោយអំណាចចេស្តាណាមួយ
នៅក្នុងពួកវានោះទេ ហើយប្រសិទ្ធភាពនៃពិធីបរិសុទ្ធក៏មិនអាស្រ័យនៅ
លើការគោរពប្រតិបត្តិដល់ព្រះ ឬបំណងរបស់អ្នកដែលអនុវត្តវាដែរ
[7] ប៉ុន្តែអាស្រ័យនៅលើកិច្ចការនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ [8] និងព្រះបន្ទូល
នៃការអនុវត្ត ដែលរួមមាននូវសេចក្តីសន្យាពីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដែល
ទទួលវាដោយសមរម្យ រួមជាមួយនឹងបញ្ញត្តិដែលផ្តល់សិទ្ធិពីការប្រើប្រាស់
របស់វា។ [9]

[7] រ៉ូម២:២៨-២៩; ១ពេត្រុស៣:២១

[8] ម៉ាថាយ៣:១១; ១កូរិនថូស១២:១៣

[9] ម៉ាថាយ២៦:២៧, ២៨; ២៨:១៩-២០

IV. មានពិធីបរិសុទ្ធតែពីរប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានតាំងឡើងដោយព្រះគ្រីស្ទ
នៅក្នុងដំណឹងល្អ នោះគឺពិធីជ្រមុជទឹក និងពិធីលៀងព្រះអម្ចាស់។ អ្នក
ដែលអាចធ្វើពិធីទាំងនេះបាន គឺជាគ្រូគង្វាល ដែលជាអ្នកបំរើពិធីកិច្ចព្រះ

បន្ទូល ដែលបានទទួលការចាក់ប្រេងតាំងត្រឹមត្រូវ អ្នកក្រៅពីនោះធ្វើមិនបានទេ។ [10]

[10] ម៉ាថាយ២៨:១៩; ១កូរិនថូស១១:២០, ២៣; ៤:១; ហេប្រើរ៥:៤

V. ពិធីបរិសុទ្ធនៅក្នុងសម័យសញ្ញាចាស់ ចំពោះសារធាតុគីដូចគ្នាទៅនឹងពិធីបរិសុទ្ធក្នុងសញ្ញាថ្មីដែរ ទាក់ទងទៅនឹងការខាងវិញ្ញាណដែលបញ្ជាក់និងបង្ហាញឲ្យឃើញ។ [11]

[11] ១កូរិនថូស១០:១-៤

ចំពូកទី២៨. អំពីពិធីប្រមូលទឹក

I. ពិធីប្រមូលទឹកគឺជាពិធីបរិសុទ្ធនៃសញ្ញាថ្មី ដែលព្រះគ្រីស្ទបានតាំងឡើង
[1] មិនមែនសម្រាប់តែការឆ្លើយសារភាពយ៉ាងមុតមាំរបស់ភាគី ដែលត្រូវបានប្រមូលទឹក ចូលទៅក្នុងក្រុមជំនុំដែលអាចមើលឃើញ[2] ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែគឺចូលទៅកាន់ទ្រង់ ជាសញ្ញា និងស្នាមត្រានៃសម្ព័ន្ធមេត្រីនៃព្រះគុណ [3] និងនៃការផ្សំបំបៅគាត់ទៅនឹងព្រះគ្រីស្ទ[4] នៃការកើតជាថ្មី[5] នៃការអត់ទោសបាប[6] និងនៃការដែលគាត់ត្រូវបានថ្វាយទៅព្រះ តាមរយៈព្រះគ្រីស្ទ ដើម្បីនឹងដើរក្នុងជីវិតថ្មី។[7] ព្រះគ្រីស្ទបានធ្វើការសន្យាដោយផ្ទាល់ថាពិធីនេះត្រូវបន្តនៅក្នុងក្រុមជំនុំទ្រង់រហូតដល់ចុងបំផុតនៃលោកិយ។[8]

[1] ម៉ាថាយ២៨:១៩

[2] ១កូរិនថូស១២:១៣

[3] រ៉ូម៤:១១; កូល៉ុស២:១១, ១២

[4] កាឡាទី៣:២៧; រ៉ូម៦:៥

[5] ទីតុស៣:៥

[6] ម៉ាកុស១:៤

[7] រ៉ូម៦:៣, ៤

[8] ម៉ាថាយ២៨:១៩

II. ធាតុខាងក្រៅដែលត្រូវប្រើនៅក្នុងពិធីនោះគឺទឹក ដែលភាគីដែលត្រូវគេ ជ្រមុជទឹកត្រូវបានជ្រមុជដោយទឹកនោះ នៅក្នុងព្រះនាមព្រះវរបិតា ព្រះ រាជបុត្រា និងព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ដោយអ្នកបំពេញព័ន្ធកិច្ចនៃដំណឹងល្អ ម្នាក់ដែលត្រូវបានហៅដោយត្រឹមត្រូវសម្រាប់ការនោះ។ [9]

[9] ម៉ាថាយ៣:១១; យ៉ូហាន១:៣៣; ម៉ាថាយ២៨:១៩-២០

III. ការដែលជ្រមុជមនុស្សទៅក្នុងទឹកនោះមិនមែនជាការចាំបាច់នោះទេ។ ពិធីជ្រមុជទឹកអាចអនុវត្តដោយត្រឹមត្រូវដោយការចាក់ទឹក ឬបោះទឹកទៅ លើមនុស្ស។ [10]

[10] ហេព្រើរ៩:១០, ១៩-២២; កិច្ចការ២:៤១; ១៦:៣៣; ម៉ាកុស៧:៤

IV. មិនមែនចំពោះតែមនុស្ស ដែលប្រកាសសេចក្តីជំនឿដោយជាក់ស្តែង ទៅលើ និងស្តាប់បង្គាប់ព្រះគ្រីស្ទប៉ុណ្ណោះទេ [11] តែក៏ចំពោះទារកនៃ ឪពុក ឬម្តាយ ឬទាំងឪពុកនិងម្តាយដែលជាអ្នកជឿក៏ត្រូវបានជ្រមុជទឹកឲ្យ ផងដែរ។ [12]

[11] ម៉ាកុស១៦:១៥-១៦; កិច្ចការ៨:៣៧-៣៨

[12] លោកុប្បត្តិ១៧:៧, ៩; កាឡាទី៣:៩, ១៤; កូល៉ុស២:១១, ១២; កិច្ចការ២: ៣៨-៣៩; រ៉ូម៤:១១-១២; ១កូរិនថូស៧:១៤; ម៉ាថាយ២៨:១៩; ម៉ាកុស ១០:១៣-១៦; លូកា១៨:១៥

V. ទោះបីជាការប្រមាថ និងការមើលងាយចំពោះពិធីនេះគឺជាអំពើបាបដ៏ធំក្តី [13] ក៏ព្រះគុណ និងសេចក្តីសង្គ្រោះមិនមែនចង់ភ្ជាប់ជាមួយនឹងវាដោយមិនអាចកាត់ផ្តាច់ចេញពីគ្នាបាន ដល់ថ្នាក់ថាគ្មានមនុស្សណាម្នាក់នឹងបានកើតជាថ្មី ឬបានសង្គ្រោះដោយគ្មានវា [14] ឬក៏ថាអស់អ្នកដែលត្រូវបានជ្រមុជទឹកហើយសុទ្ធតែបានកើតជាថ្មីនោះទេ។ [15]

[13] លូកាសៈ៣០; និក្ខមន៍៤:២៤-២៦

[14] រ៉ូម៤:១១; កិច្ចការ១០:២, ៤, ២២, ៣១, ៤៥, ៤៧

[15] កិច្ចការ៨:១៣; ២៣

VI. ប្រសិទ្ធភាពនៃពិធីជ្រមុជទឹក មិនមែនចង់ភ្ជាប់ទៅនឹងពេលវេលានៃការអនុវត្តវានោះទេ[16] តែដោយការប្រើប្រាស់ត្រឹមត្រូវនៃពិធីនោះ ព្រះគុណដែលបានសន្យា មិនត្រឹមតែត្រូវបានផ្តល់ឲ្យប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវបានបង្ហាញ និងប្រទានឲ្យដោយព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធទៅដល់អស់អ្នកដែលមានព្រះគុណនៃព្រះ (មិនថាជាមនុស្សចាស់ ឬទារកនោះទេ) ដោយយោងតាមព្រះរាជតម្រិះនៃព្រះហឫទ័យផ្ទាល់របស់ទ្រង់ នៅពេលវេលាដែលទ្រង់បានរៀបចំទុក។ [17]

[16] យ៉ូហាន៣:៥, ៨

[17] កាឡាទី៣:២៧; ទីតុស៣:៥; អេភេសូរ៥:២៥, ២៦; កិច្ចការ២:៣៨, ៤១

VII. ពិធីជ្រមុជទឹក អាចផ្តល់ឲ្យបានតែម្តងគត់ សម្រាប់មនុស្សណាក៏ដោយ។[18]

[18] ទីតុស៣:៥

ចំពូកទី២៩. អំពីពិធីលៀងព្រះអម្ចាស់

I. ព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវ នៅយប់ដែលទ្រង់ត្រូវគេក្បត់ នោះទ្រង់បានតាំងពិធីនៃព្រះកាយ និងព្រះលោហិតរបស់ទ្រង់ ហៅថាពិធីលៀងព្រះអម្ចាស់ ដែលក្រុមជំនុំរបស់ទ្រង់ ត្រូវរក្សារហូតដល់ចុងបំផុតនៃលោកិយ សម្រាប់ជាការរំលឹកជាអចិន្ត្រៃយ៍ អំពីយញ្ញបូជានៃការសុគតរបស់ទ្រង់ និងសម្រាប់ជាស្នាមត្រានៃអត្ថប្រយោជន៍ពីការសុគតនោះដល់អ្នកជឿពិតទាំងអស់ ហើយសម្រាប់ជាការចិញ្ចឹម និងការរីកធំធាត់ខាងវិញ្ញាណរបស់ពួកគេនៅក្នុងទ្រង់ ក៏ដើម្បីឲ្យពួកគេអនុវត្តឲ្យបានតែស្មោះត្រង់ជាងមុននូវកាតព្វកិច្ច ដែលពួកគេត្រូវតែធ្វើទៅចំពោះទ្រង់ ហើយដើម្បីធ្វើជាចំណង និងជាទីបញ្ចាំនៃការប្រកបគ្នារបស់ពួកគេជាមួយនឹងទ្រង់ និងជាមួយគ្នានឹងគ្នា ដែលជារូបកាយអាថ៌កំបាំងរបស់ទ្រង់។ [1]

[1] ១កូរិនថូស១១:២៣-២៦; ១០:១៦-១៧, ២១; ១២:១៣

II. នៅក្នុងពិធីនោះ ព្រះគ្រីស្ទមិនត្រូវបានថ្វាយទៅកាន់ព្រះវរបិតាទ្រង់ទេ ក៏គ្មានយញ្ញបូជាពិតណាមួយ ត្រូវបានធ្វើឡើងសម្រាប់ជាការលុបលាងបាបនៃមនុស្សរស់ឬស្លាប់ក្តី[2] ប៉ុន្តែជាការរំលឹកដល់មួយអង្គដែលថ្វាយអង្គទ្រង់ ដោយអង្គទ្រង់នៅលើឈើឆ្កាង ម្តងសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា និងការថ្វាយខាងឯព្រលឹងវិញ្ញាណនូវការសរសើរតម្កើងដែលអាចធ្វើទៅបានទាំងអស់ទៅព្រះសម្រាប់ការដូចគ្នានោះ[3] ដូច្នេះយញ្ញបូជាបែបរ៉ូម៉ាំងកាតូលិកក្នុងពិធីដែលគេហៅថាម៉ាស់នោះ គឺជាការបង្ខូចដ៏គួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមដល់យញ្ញបូជាតែមួយរបស់ព្រះគ្រីស្ទ ដែលជាការផ្សះផ្សាតែមួយគត់ចំពោះអំពើបាបទាំងអស់របស់ពួកវើសតាំង*។[4]

[2] ហេព្រើរ៩:២២, ២៥, ២៦, ២៨

[3] ១កូរិនថូស១១:២៤-២៧; ម៉ាថាយ២៦:២៦-២៦

[4] ហេព្រើរ៧:២៣-២៤, ២៧; ១០:១១-១២, ១៤, ១៨

III. ក្នុងពិធីនោះ ព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវបានតាំងអ្នកបំរើទ្រង់ដើម្បីនឹងប្រកាស ព្រះបន្ទូលនៃពិធីបរិសុទ្ធទៅកាន់មនុស្ស និងដើម្បីអធិស្ឋាន និងឲ្យពរដល់ ធាតុនៃនំប៉័ង និងស្រាទំពាំងបាយជូរ ដែលនឹងញែកទាំងពីរមុខនោះចេញ ពីនំប៉័ង និងស្រាទំពាំងបាយជូរធម្មតា សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ដ៏បរិសុទ្ធ ក៏ ដើម្បីទទួលនិងកាច់នំប៉័ង ទទួលពែង (ពួកគេខ្លួនឯងក៏ទទួលដែរ) ហើយ ផ្តល់ទាំងពីរយ៉ាងនោះដល់ក្រុមជំនុំដែលចូលរួម[5] ប៉ុន្តែមិនផ្តល់ឲ្យអ្នក ដែលមិនមានវត្តមាននៅក្នុងក្រុមជំនុំនាពេលនោះទេ។ [6]

[5] ម៉ាថាយ២៦:២៦-២៨; ម៉ាកុស១៤:២២, ២៣, ២៤; លូកា២២:១៩-២០, ១កូរិនថូស១១:២៣-២៦

[6] កិច្ចការ២០:៧; ១កូរិនថូស១១:២០

IV. ពិធីម៉ាស់ ជាឯកជនទាំងឡាយ ឬការទទួលពិធីនេះដោយសង្ឃ ឬអ្នក ផ្សេងទៀតតែម្នាក់ឯង [1] ដូចជាការបដិសេធមិនឲ្យបណ្តាជនទទួលពែង [2] ឬការថ្វាយបង្គំវត្ថុទាំងនោះ លើកពួកវាឡើង ឬក៏លើកពួកវាជាវត្ថុ សក្ការៈ ហើយបំរុងពួកវាទុកសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ខាងសាសនាដោយការ ធ្វើពុតនោះ គឺសុទ្ធតែជាការផ្ទុយទៅនឹងនិស្ស័យនៃពិធីនេះ និងការតាំង ឡើងរបស់ព្រះគ្រីស្ទផងដែរ។ [3]

[7] ១កូរិនថូស១០:៦

[8] ម៉ាកុស១៤:២៣; ១កូរិនថូស១១:២៥-២៩

[9] ម៉ាថាយ១៥:៩

V. ធាតុផ្នែកខាងក្រៅនៃពិធីនេះ ដែលត្រូវបានញែកដោយឡែកដោយសមស្របសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ដែលព្រះគ្រីស្ទបានតាំងឡើង មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងទ្រង់ដែលត្រូវបានផ្តាច់ ដែលនោះជាទំនាក់ទំនងពិត ប៉ុន្តែគ្រាន់តែមានលក្ខណៈបែបពិធីប៉ុណ្ណោះ ពួកវានៅពេលខ្លះត្រូវបានហៅដោយប្រើឈ្មោះនៃវត្ថុដែលពួកវាតំណាងឲ្យ នោះគឺព្រះកាយ និងព្រះលោហិតរបស់ព្រះគ្រីស្ទ [10] ថ្វីបើយ៉ាងនោះ ក្នុងសារធាតុ និងលក្ខណៈរបស់ពួកវា ពួកវានៅតែមានភាពពិត និងគ្រាន់តែជានិមិត្ត និងស្រាទំពាំងបាយជូរ ដូចពិធីមរបស់វាដែល។ [11]

[10] ម៉ាថាយ២៦:២៦-២៨

[11] ១កូរិនថូស១១:២៦-២៨; ម៉ាថាយ២៦:២៩

VI. គោលលទ្ធិដែលអះអាងថាមានការផ្លាស់ប្តូរសារធាតុ នៃនំប៉័ងនិងស្រាទំពាំង បាយជូរទៅជាសារធាតុនៃព្រះកាយនិងព្រះលោហិតនៃព្រះគ្រីស្ទ (ដែលជាទូទៅគេហៅគោលលទ្ធិនោះថា Transubstantiation) ដោយការប្រសិទ្ធិនៃសង្ឃ ឬដោយរបៀបផ្សេងពីនោះ គឺជាគោលលទ្ធិគួរឲ្យស្តាប់ខ្ពើម មិនត្រឹមតែចំពោះព្រះគម្ពីរប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែក៏ចំពោះសុភវិនិច្ឆ័យ និងហេតុផលផងដែរ វាជាការផ្តល់រំលឹកនូវនិស្ស័យនៃពិធី ហើយធ្លាប់ជា និងជាមូលហេតុនៃជំនឿឆ្លងនិយមជាច្រើនយ៉ាង និងជាមូលហេតុនៃការថ្វាយបង្គំប្រព្រះទាំងអស់។ [12]

[12] កិច្ចការ៣:២១; ១កូរិនថូស១១:២៤-២៦; លូកា២៤:៦, ៣៩

VII. អ្នកទទួលដោយគួរសម ដោយការចូលរួមដោយផ្នែកខាងក្រៅនូវធាតុដែលអាចមើលឃើញបាននៃពិធីនេះ [13] ហើយផ្នែកខាងក្នុងដោយសេចក្តីជំនឿ នោះពិតជា និងប្រាកដជា ទទួល និងចម្អែកមិនមែនតែរូប

កាយសាច់ឈាមនោះទេ តែខាងវិញ្ញាណ នូវព្រះគ្រីស្ទដែលត្រូវគេឆ្កាង និងគ្រប់ទាំងអត្ថប្រយោជន៍ពីការសុគតរបស់ទ្រង់។ ព្រះកាយ និងព្រះលោហិតរបស់ព្រះគ្រីស្ទមិនមែននៅក្នុង ឬនៅជាមួយ ឬនៅក្រោមនំប៉័ង និងស្រាទំពាំងបាយជូរនោះទេ ក៏មិនមែនជាការពិតដែរ តែទ្រង់មានវត្តមានខាងវិញ្ញាណវិញចំពោះសេចក្តីជំនឿរបស់អ្នកជឿលើពិធីនោះ ឯធាតុខាងក្រៅខ្លួនឯងគឺចំពោះញាណដឹងឮខាងក្រៅរបស់ពួកគេ។ [14]

[13] ១កូរិនថូស១១:២៨

[14] ១កូរិនថូស១០:១៦

VIII. ទោះបីជាមនុស្សមិនយល់ និងមនុស្សអាក្រក់ទទួលធាតុខាងក្រៅក្នុងពិធីនេះក្តី តែពួកគេមិនបានទទួលនូវអ្វីដែលធាតុទាំងនោះតំណាងឲ្យនោះទេ ប៉ុន្តែដោយការចូលមកដោយមិនសមគួររបស់ពួកគេ នោះធ្វើឲ្យមានកំហុសចំពោះព្រះកាយ និងព្រះលោហិតនៃព្រះអម្ចាស់ នាំឲ្យមានទោសចំពោះពួកគេវិញ។ ហេតុនោះអស់អ្នកដែលមិនយល់ និងអ្នកដែលមិនជឿព្រះ នោះពួកគេមិនសាកសមនឹងរីករាយក្នុងការប្រកបជាមួយនឹងទ្រង់ទេ ដូច្នេះពួកគេមិនសមនឹងតុនៃព្រះអម្ចាស់ទេ ហើយក៏មិនអាចចូលរួមក្នុងពិធីអាថ៌កំបាំងបរិសុទ្ធនេះ [15] ឬត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យចូលរួមបាន ដោយមិនទទួលអំពើបាបដ៏ធំចំពោះព្រះគ្រីស្ទ ខណៈដែលពួកគេនៅតែមានបាបយ៉ាងនោះបានទេ។ [16]

[15] ១កូរិនថូស១១:២៧-២៩; ២កូរិនថូស៦:១៤-១៦

[16] ១កូរិនថូស៥:៦-៧, ១៣; ២ថែស្សាឡូនីច៣:៦, ១៤, ១៥; ម៉ាថាយ៧:៦

ចំពូកទី៣០. អំពីក្រុមប្រឹក្សាកាត់ក្តីរបស់ក្រុមជំនុំ

I. ព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវដែលជាស្តេច និងជាសិរសានៃក្រុមជំនុំទ្រង់បានតាំងនូវរដ្ឋបាលគ្រប់គ្រងមួយនៅក្នុងដែនរបស់អ្នកបំរើការនៅក្នុងក្រុមជំនុំ ដែលរដ្ឋបាលគ្រប់គ្រងនោះខុសគ្នាពីមន្ត្រីរាជការ*។ [1]

[1] អេសាយ៩:៦-៧; ១ធីម៉ូថ៥:១៧; ១ថៃស្យាឡូនិច៥:១២; កិច្ចការ២០:១៧-១៨; ហេព្រើរ១៣:៧, ១៧, ២៤; ១កូរិន.១២:២៨; ម៉ាថាយ២៨:១៨-២០

II. កូនសោនៃនគរស្ថានសួគ៌ ត្រូវបានផ្តល់ទៅឲ្យអ្នកបំរើការទាំងនេះ ហើយដោយគុណតម្លៃ នេះពួកគេមានអំណាចជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងការទប់ស្កាត់ ឬលើកលែងទោសចំពោះអំពើបាប និងក្នុងការបិទទ្វារនគរនោះចំពោះអ្នកណាដែលមិនព្រមទទួលកំហុស ទាំងដោយព្រះបន្ទូល និងទាំងដោយក្រុមប្រឹក្សាកាត់ក្តីនៃក្រុមជំនុំ ហើយក៏អាចបើកទ្វារស្ថានសួគ៌សម្រាប់អ្នកមានបាបដែលដឹងកំហុស ដោយសារព័ន្ធកិច្ចនៃដំណឹងល្អ និងដោយការលើកទោសពី ក្រុមប្រឹក្សាកាត់ក្តីនៃក្រុមជំនុំ បើសិនជាមានការទាមទារឲ្យមានឱកាសបែបនោះ។ [2]

[2] ម៉ាថាយ១៦:១៩; ១៨:១៧, ១៨; យ៉ូហាន២០:២១-២៣; ២កូរិន២:៦-៨

III. ក្រុមប្រឹក្សាកាត់ក្តីនៃក្រុមជំនុំ មានភាពចាំបាច់ក្នុងការទាញយក និងនាំយកមកវិញនូវបងប្អូនដែលប្រព្រឹត្តបំពាន ដើម្បីនឹងទប់ស្កាត់អ្នកដទៃពីការប្រព្រឹត្តបំពានបែបនោះ ក្នុងការបំបាត់ចោលនូវដំបែនោះដែលវាអាចនឹងនាំឲ្យទាំងអស់ត្រូវខូច ក្នុងការបង្ហាញចេញនូវកិត្តិនាមនៃព្រះគ្រីស្ទ និងការប្រកាសដោយបរិសុទ្ធនៃដំណឹងល្អ និងក្នុងការការពារនូវសេចក្តីក្រោធរបស់ព្រះ ដែលអាចនឹងធ្លាក់មកលើក្រុមជំនុំដោយយុត្តិធម៌ ប្រសិនបើពួក

គេបង្ខូចសម្ព័ន្ធមេត្រីរបស់ទ្រង់ និងស្នាមត្រារបស់វា ដែលនាំឲ្យត្រូវប្រមាថ ដោយអ្នកប្រព្រឹត្តបំពានដែលគេដឹងឮសុសសាយ ហើយមិនព្រមទទួល ស្គាល់កំហុស។ [3]

[3] ១កូរិនថូស៥; ១ធីម៉ូថេ៥:២០; ម៉ាថាយ៧:៦; ១ធីម៉ូថេ១:២០; ១កូរិនថូស ១១:២៧-៣៤; យូដាស២៣

IV. ដើម្បីឲ្យសម្រេចគោលដៅទាំងនេះឲ្យបានប្រសើរឡើងនោះ សមាជិក បំរើនៃក្រុមជំនុំត្រូវបន្តធ្វើការព្រមាន ផ្អាកពីការចូលរួមក្នុងពិធីលៀងព្រះ អម្ចាស់មួយរយៈ និងបណ្តេញចេញពីក្រុមជំនុំ ដោយយោងទៅតាម និស្ស័យនៃបទឧក្រិដ្ឋ និងកំហុសរបស់មនុស្សនោះ។ [4]

[4] ១ថែស្យាឡូនិច៥:១២; ២ថែស្យាឡូនិច៣:៦, ១៤, ១៥; ១កូរិនថូស៥:៤, ៥, ១៣; ម៉ាថាយ១៨:១៧; ទីតុស៣:១០

ចំពូកទី៣១. អំពីសភា និងក្រុមប្រឹក្សា

I. ដើម្បីឲ្យការគ្រប់គ្រងក្រុមជំនុំឲ្យបានប្រសើរជាង និងការស្តង់ក្រុមជំនុំ ឡើងជាបន្ត នោះត្រូវតែមានអង្គជំនុំដែលជាទូទៅគេហៅថា សភា និង ក្រុមប្រឹក្សា។ [1]

[1] កិច្ចការ១៥:២, ៤, ៦

II. ដោយសារតែមន្ត្រីរាជការ* អាចនឹងកោះហៅដោយស្របច្បាប់នូវអ្នក បំរើព្រះ ឬមនុស្សដែលសាកសមផ្សេងទៀតឲ្យទៅប្រឹក្សា ឬផ្តល់ដំបូន្មាន អំពីបញ្ហាផ្សេងៗខាងសាសនា [2] ដូច្នេះហើយប្រសិនបើមន្ត្រីរាជការ* គឺជាសត្រូវដោយបើកចំហរ ចំពោះក្រុមជំនុំ នោះអ្នកបំរើនៃព្រះគ្រីស្ទ

ដោយផ្អែកលើគុណតម្លៃ*នៃការងាររបស់ពួកគេផ្ទាល់ ឬជាមួយនឹងមនុស្ស
ដែលសាកសមផ្សេងទៀត ដែលក្រុមជំនុំផ្តល់សិទ្ធិឲ្យ អាចនឹងជួបជុំគ្នានៅ
ក្នុងអង្គជំនុំបែបយ៉ាងនោះ។ [3]

[2] អេសាយ៤៩:២៣; ១ទីម៉ូថេ២:១, ២; ២រ៉ូម៉ាន១៩:៨-១១; ២រ៉ូម៉ាន
២៩-៣០; ម៉ាថាយ២:៤, ៥; សូភាសិត១១:១៤

[3] កិច្ចការ១៥:២, ៤, ២២, ២៣, ២៥

III. ផ្នែកខាងព័ន្ធកិច្ច នោះគឺជាកម្មសិទ្ធិរបស់សភា ឬក្រុមប្រឹក្សាក្នុងការ
កំណត់នូវការជជែករកខុសត្រូវពីសេចក្តីជំនឿ និងករណីនៃបញ្ហាចិត្ត
ដើម្បីនឹងកំណត់នូវច្បាប់ និងការណែនាំចំពោះសណ្តាប់ធ្នាប់នៃការថ្វាយ
បង្គំព្រះឲ្យបានប្រសើរជាង និងក្នុងការគ្រប់គ្រងក្រុមជំនុំ ក្នុងការទទួលនូវ
បណ្តឹងពីករណីនៃការគ្រប់គ្រងមិនល្អ និងក្នុងការសម្រេចដោយអំណាច
ចំពោះរឿងរ៉ាវទាំងនោះ ដែលសេចក្តីបញ្ញត្តិ និងការសម្រេចទាំងនោះគួរ
ត្រូវបានទទួលដោយគោរព និងដោយការចុះចូលប្រសិនបើវាស្របទៅនឹង
ព្រះបន្ទូលនៃព្រះ មិនត្រឹមតែចំពោះការឯកភាពរបស់វាទៅចំពោះព្រះ
បន្ទូលប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏ចំពោះអំណាចដែលពួកវាត្រូវបានធ្វើឡើង ដូចជា
បញ្ញត្តិនៃព្រះ ដែលតាំងឡើងនៅក្នុងព្រះបន្ទូល។ [4]

[4] កិច្ចការ១៥:១៥, ១៩, ២៤, ២៧-៣១; ១៦:៤; ម៉ាថាយ១៨:១៧-២០

IV. ដោយសភា ឬក្រុមប្រឹក្សាតាំងពីជំនាន់ពួកសាវកមក គឺអាចនឹងមាន
កំហុស ទោះក្នុងលក្ខណៈជាទូទៅ ឬជាក់លាក់ក្តី ហើយក៏ធ្លាប់មានកំហុស
ជាច្រើនដែរ ដូច្នេះពួកគេមិនអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាច្បាប់នៃសេចក្តីជំនឿ
និងការប្រព្រឹត្តបាននោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវបានប្រើជាជំនួយដល់ទាំងពីរយ៉ាង
នោះ។ [5]

[5] អេភេសូរ២:២០; កិច្ចការ៧:១១; ១កូរិនថូស២:៥; ២កូរិនថូស១:២៤

V. សភា ឬក្រុមប្រឹក្សាមិនត្រូវដោះស្រាយ ឬធ្វើសេចក្តីសម្រេចចំពោះរឿង រ៉ាវណាផ្សេង ក្រៅពីរឿងរ៉ាវនៃក្រុមជំនុំឡើយ ហើយមិនត្រូវជ្រៀតជ្រែក ចំពោះកិច្ចការសាធារណៈដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងរាជការ លើកលែងតែតាម វិធីប្តឹងដោយបន្ទាបខ្លួនក្នុងករណីពិសេស ឬតាមរបៀបផ្តល់ដំបូន្មានដោយ គាប់ដល់បញ្ញាចិត្ត ប្រសិនបើមានការទាមទារពីមន្ត្រីរាជការ។ [6]

[6] លូកា១២:១៣-១៤; យ៉ូហាន១៨:៣៦

ចំពូកទី៣២. អំពីស្ថាប័នរាជរបស់មនុស្សបន្ទាប់ពីស្លាប់ និង អំពីការរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ

I. រូបកាយរបស់មនុស្សបន្ទាប់ពីស្លាប់ហើយនឹងត្រលប់ទៅជាដីវិញ ហើយ ត្រូវពុករលួយ [1] ប៉ុន្តែព្រលឹងរបស់ពួកគេដែល (មិនស្លាប់ ឬក៏ដេកលក់ នោះទេ) មានភាពស្ថិតស្ថេរនៅអស់កល្បនោះ ត្រូវត្រលប់ទៅឯព្រះវិញ ភ្លាមដែលទ្រង់ជាអង្គដែលបានប្រទានព្រលឹងដល់ពួកគេ។ [2] ព្រលឹង របស់មនុស្សសុចរិតនឹងត្រូវបានធ្វើឲ្យបានបរិសុទ្ធតតខ្លះ ត្រូវបានទទួល ឲ្យចូលទៅក្នុងស្ថានសួគ៌ដ៏ខ្ពស់បំផុត ដែលនៅទីនោះពួកគេអាចនឹងឃើញ ព្រះភ័ក្ត្រនៃព្រះក្នុងពន្លឺនៃសិរីរុងរឿង ដោយរង់ចាំការប្រោសលោះដីពេញ លេញចំពោះរូបកាយរបស់ពួកគេ [3] ហើយព្រលឹងរបស់មនុស្សអាក្រក់ ត្រូវបានបោះចោលទៅក្នុងឋាននរក ដែលពួកគេត្រូវនៅក្នុងទារុណកម្ម និងសេចក្តីងងឹតទាំងស្រុង ដោយត្រូវបានត្រៀមទុកសម្រាប់ការជំនុំជំរះ នៅថ្ងៃដ៏អស្ចារ្យ។ [4] ក្រៅពីឋានទាំងពីរនេះដែលព្រលឹងត្រូវញែកចេញពី រូបកាយ នោះព្រះគម្ពីរមិនបានទទួលស្គាល់នូវឋានណាផ្សេងនោះទេ។

- [1] លោកុប្បត្តិ៣:១៩; កិច្ចការ១៣:៣៦
- [2] លូកា២៣:៤៣; សាស្តា១២:៧
- [3] ហេព្រើរ១២:២៣; ២កូរិនថូស៥:១, ៦, ៨; ភីលីព១:២៣; កិច្ចការ៣:២១;
អេភេសូរ៤:១០
- [4] លូកា១៦:២៣-២៤; កិច្ចការ១:២៥; យូដាស៦, ៧; ១ពេត្រុស៣:១៩

II. នៅថ្ងៃចុងក្រោយ នោះអ្នកដែលនៅរស់នឹងមិនត្រូវស្លាប់ឡើយ ប៉ុន្តែត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ [5] ហើយអ្នកស្លាប់ទាំងអស់នឹងត្រូវរស់ឡើងវិញដោយរូបកាយដដែលរបស់ខ្លួន មិនមែនដោយរូបកាយផ្សេងនោះទេ (តែមានគុណភាពផ្សេង)។ រូបកាយនោះនឹងត្រូវរួបរួមជាមួយនឹងព្រលឹងម្តងទៀតអស់កល្បជានិច្ច។ [6]

- [5] ១ថេស្លូឡូនីច៤:១៧; ១កូរិនថូស១៥:៥១, ៥២
- [6] យ៉ូហ៍៩:២៦, ២៧; ១កូរិនថូស១៥:៤២-៤៤

III. រូបកាយនៃមនុស្សទុច្ចរិតនឹងរស់ឡើងវិញដោយព្រះចេស្តានៃព្រះគ្រីស្ទ ដើម្បីទទួលក្តីអាប័យស ចំណែករូបកាយនៃមនុស្សសុចរិតនឹងរស់ឡើងវិញដោយព្រះវិញ្ញាណទ្រង់ ដើម្បីកិត្តិយសវិញ ហើយត្រូវបានធ្វើឲ្យត្រូវនឹងរូបកាយដែលមានសិរីល្អរបស់ទ្រង់។ [7]

- [7] កិច្ចការ២៤:១៥; យ៉ូហាន៥:២៨-២៩; ១កូរិនថូស១៥:៤៣; ភីលីព៣:២១

ចំណុចទី៣៣. អំពីការជំនុំជំរះចុងក្រោយ

I. ព្រះទ្រង់បានតាំងមួយថ្ងៃ ដែលនៅថ្ងៃនោះទ្រង់នឹងជំនុំជំរះពិភពលោកដោយសុចរិតដោយសារព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ [1] ដែលព្រះវរបិតាបានប្រទានគ្រប់ទាំងព្រះចេស្តា និងការជំនុំជំរះដល់ទ្រង់។ [2] នៅថ្ងៃនោះមិនត្រឹមតែ

ទេវតាដែលក្បត់ប៉ុណ្ណោះទេ ដែលត្រូវជំនុំជំរះ [3] ពីលើនោះទៀត មនុស្ស
ទាំងអស់ ដែលបានរស់នៅលើផែនដីនេះនឹងត្រូវទៅចំពោះតុលាការនៃ
ព្រះគ្រីស្ទ ដើម្បីនឹងរៀបរាប់ប្រាប់នូវគ្រប់ទាំងគំនិត ពាក្យសំដី និងការ
ប្រព្រឹត្តរបស់ពួកគេ និងដើម្បីទទួលទោសទៅតាមអ្វីដែលគេបានធ្វើក្នុងរូបកាយ
នេះ មិនថាល្អ ឬអាក្រក់ក្តី។ [4]

[1] កិច្ចការ១៧:៣១

[2] យ៉ូហាន៥:២៧

[3] ១កូរិនថូស៦:៣; យូដាស៦; ២ពេត្រុស២:៤

[4] ២កូរិន.៥:១០; សាស្តា១២:១៤; រ៉ូម២:១៦; ១៤:១០, ១២; ម៉ាថាយ១២:៣៦-៣៧

II. គោលដៅនៃការតាំងថ្ងៃនេះរបស់ព្រះ នោះគឺដើម្បីសំដែងនូវសិរីរុងរឿង
របស់ក្តីមេត្តាករុណារបស់ទ្រង់ក្នុងសេចក្តីសង្គ្រោះអស់កល្បជានិច្ច ដល់
ពួកវើសតាំង* និងរបស់សេចក្តីយុត្តិធម៌របស់ទ្រង់ក្នុងការផ្ដន្ទាទោសចំពោះ
មនុស្សដែលត្រូវបានទុកចោល ដែលអ្នកទាំងនោះអាក្រក់ហើយមិនស្តាប់
បង្គាប់។ នោះមនុស្សសុចរិតនឹងចូលទៅក្នុងជីវិតអស់កល្បជានិច្ច និង
ទទួលអំណរពោរពេញ និងសេចក្តីសំរាកពោរពេញ ដែលចេញមកពី
វត្តមានរបស់ព្រះអម្ចាស់ ប៉ុន្តែមនុស្សអាក្រក់វិញ គេមិនស្គាល់ព្រះ ហើយ
មិនស្តាប់បង្គាប់តាមដំណឹងល្អនៃព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ នោះនឹងត្រូវបោះទៅ
ក្នុងទារុណកម្ម និងទណ្ឌកម្មជាសេចក្តីបំផ្លាញអស់កល្បជានិច្ចពីវត្តមាននៃ
ព្រះអម្ចាស់ និងពីសិរីរុងរឿងនៃព្រះចេស្ដាទ្រង់។ [5]

[5] ម៉ាថាយ២៥:៣១-៤៦; រ៉ូម២:៥-៦; ៩:២២-២៣; ម៉ាថាយ៥:២១;

កិច្ចការ៣:១៩; ២ថែស្លាឡូនិច១:៧-១០

III. ដោយព្រះគ្រីស្ទទ្រង់លើកទឹកចិត្តយើងយ៉ាងជាក់ច្បាស់ថា នឹងមានថ្ងៃជំនុំជំរះ គឺដើម្បីនឹងធ្វើឲ្យមនុស្សក្រែងញញើតចំពោះអំពើបាប និងដើម្បីជាការល្អលោមដល់អ្នកជឿព្រះនៅក្នុងការរងទុក្ខរបស់ពួកគេ [6] ដូច្នេះទ្រង់មិនបានឲ្យមនុស្សដឹងពីថ្ងៃនោះទេ ដែលពួកគេអាចនឹងរង្គោះរង្គើរដល់សុវត្ថិភាពខាងលោកិយទាំងអស់ ហើយតែងតែចាំយាម ពីព្រោះពួកគេមិនដឹងថាព្រះអម្ចាស់នឹងយាងមកនៅម៉ោងណានោះទេ ព្រមទាំងត្រៀមជាស្រេចក្នុងការនិយាយថា សូមទ្រង់យាងមក ឱព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវអើយ សូមទ្រង់ឆាប់យាងមក។ អាម៉ែន។ [7]

[6] ១ពេត្រុស៣:១១, ១៤; ២កូរិន.៥:១០:១១; ២ថៃស្យាឡូនីច១:៥-៧;
លូកា២១:៧, ២៨; រ៉ូម៨:២៣-២៥

[7] ម៉ាថាយ២៤:៣៦, ៤២-៤៤; ម៉ាកុស១៣:៣៥-៣៧; លូកា១២:៣៥-៣៦;
វិវរណៈ២២:២០

ពន្យល់ពាក្យ

- * ការតម្រូវទុកជាមុន៖ (Predestination) គឺជាផែនការ ឬ គោលបំណងរបស់ព្រះទាក់ទងទៅនឹងមនុស្ស (ទាំងល្អ និងអាក្រក់) ទេវតា និងអារក្ស ហើយនិងព្រះគ្រីស្ទជាសន្ទានការី។ ការតម្រូវទុកជាមុនមានផ្នែកពីរគឺ ការរើសតាំង (election) និងការទុកចោល (reprobation) ។
- * គុណ្ណាបករៈ : (Merit) ការល្អដែលប្រទានមកយើងដោយសារកិច្ចការដែលព្រះគ្រីស្ទបានធ្វើសម្រាប់យើង។
- * ឆន្ទៈសេរី : សម្ភាពដែលព្រះបានប្រទានឲ្យមនុស្សអាចជ្រើសរើសបានរវាងល្អ ឬអាក្រក់ ក្នុងកាលដែលមនុស្សមិនទាន់ធ្លាក់ទៅក្នុងអំពើបាប។
- * ជីវិតពាយងាយ៖ នៅទីនេះ ចង់សំដៅលើជីវិតដែលរស់នៅដោយងាយនឹងធ្វើអំពើបាប ឬងាយនឹងបំផ្លាញខ្លួនឯង ឬក៏ងាយនឹងបំផ្លាញអ្នកដទៃ។
- * បុព្វញ្ញាណ៖ ជាលក្ខណៈមួយនៃព្រះដែលទ្រង់ជ្រាបដឹងពីអនាគត(ចំណេះដឹងរបស់ព្រះគឺគ្មានកំណត់ទេ)។
- * ប្រូវីឌីន៖ (Providence) ជាការងារនៃព្រះ ដែលក្នុងនោះ ព្រះទ្រង់ស្នាព្រះហស្តដែលទ្រង់បានបង្កើតទាំងអស់ (ប្រូវីឌីនគ្របដណ្តប់លើរាល់អ្វីៗទាំងអស់ដែលកើតឡើងក្នុងពិភពលោក) ហើយក៏ដឹកនាំគ្រប់សព្វសារពើទាំងអស់ ទៅរកគោលដៅចុងបំផុត ដែលបានកំណត់ទុកហើយ។
- * ពន្លឺនៃនិស្ស័យ៖ ញាណ ឬសតិមួយនៃការចេះដឹងដែលព្រះបានប្រទានឲ្យមនុស្សគ្រប់គ្នា ហើយតាមរយៈវាមនុស្សអាចដឹងពីសេចក្តីពិតខ្លះៗដោយមិនមានការបើកសំដែងពីព្រះទេ។
- * ពិធីវិសុទ្ធ៖ ពិធីជ្រមុជទឹក និងពិធីលៀងព្រះអម្ចាស់។

- * ពួកវីសតាំង: មនុស្សដែលព្រះបានជ្រើសរើសតាំងពីមុនកំណើតលោកិយ ឲ្យបានទទួលសេចក្តីសង្គ្រោះនៅក្នុងនិងដោយសារព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ។
- * មធ្យោបាយសាមញ្ញ: មធ្យោបាយរបស់មនុស្សក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ហើយយល់ដឹងពីព្រះគម្ពីរលើផ្នែកខ្លះបាន។
- * មន្ត្រីរាជការ: ជាមន្ត្រីសាធារណៈដែលត្រូវបានបំពាក់ដោយសិទ្ធិអំណាច។
ព្រះគម្ពីរភាសាខ្មែរបកប្រែចាស់បកប្រែថា: ចៅក្រម (ចោទិយកថា១: ១៦, ១៧; លូកា១២: ៥៨) អ្នកមានអំណាច (ចៅហ្វាយ១៨: ៧) ចៅហ្វាយ (អែស៉ា៩: ២; នេហេមា២: ១៦; ៤: ១៤; ១៣: ១១) ជាដើម។
- * សន្និដ្ឋាន: អ្នកចូលអន្តរាគមន៍នៅកណ្តាលរវាងភាគីពីរដើម្បីនឹងធ្វើការ ផ្សះផ្សារ។
- * ស្ថានភាពនៃព្រះគុណ: ស្ថានភាពដែលមនុស្សស្ថិតនៅក្នុងព្រះគុណនៃ ព្រះ។
- * ស្មោះច្រក: អ្វីៗដែលព្រះបានបង្កើតមក រួមទាំងមនុស្សនិងសព្វសារ ពើទាំងអស់។
- * ហេតុទីមួយ: ព្រះគឺជាហេតុទីមួយ។ ទ្រង់បណ្តាលឲ្យកើតមានអ្វីៗគ្រប់ យ៉ាង តែគ្មានអ្វីដែលបណ្តាលឲ្យកើតមានទ្រង់នោះទេ។
- * ហេតុទីពីរ: គឺជាហេតុដែលបណ្តាលឲ្យអ្វីៗណាកើតឡើង តែខ្លួនវាក៏ត្រូវ បានបណ្តាលឲ្យកើតមានឡើងដែរ។

WESTMINSTER
CONFESSIO
OF FAITH

CHAPTER I

Of the Holy Scripture

I. Although the light of nature; and the works of creation; and providence; do so far manifest the goodness, wisdom, and power of God, as to leave men inexcusable; yet are they not sufficient to give that knowledge of God and of His will, which is necessary unto salvation. Therefore it pleased the Lord, at sundry times, and in divers manners, to reveal; Himself, and to declare; that His will unto His Church; and afterwards, for the better preserving and propagating of the truth, and for the more sure establishment and comfort of the Church against the corruption of the flesh, and the malice of Satan and of the world, to commit the same wholly unto writing: which maketh the Holy Scripture to be most necessary; those former ways of God's revealing His will unto His people being now ceased.

Rom. ii. 14, 15; Rom. i. 19, 20; Ps. xix, 1, 2, 3; Rom. i. 32, with chap. ii. 1.

1 Cor. i. 21; 1 Cor. ii. 13, 14; Heb. i. 1; Prov. xxii. 19, 20, 21; Luke i. 3, 4; Rom. xv. 4; Matt. iv. 4, 7, 10; Isa. viii. 19, 20; 2 Tim. iii. 15; 2 Peter i. 19; Heb. i. 1, 2.

II. Under the name of Holy Scripture, or the Word of God written, are now contained all the books of the Old and New Testament, which are these: Of the Old Testament: Genesis, Exodus, Leviticus, Numbers, Deuteronomy, Joshua, Judges, Ruth, I Samuel, II Samuel, I Kings, II Kings, I Chronicles, II Chronicles, Ezra, Nehemiah, Esther, Job, Psalms, Proverbs, Ecclesiastes, The Song of Songs, Isaiah, Jeremiah, Lamentations, Ezekiel, Daniel, Hosea, Joel, Amos, Obadiah, Jonah, Micah,

Nahum, Habakkuk, Zephaniah, Haggai, Zechariah, Malachi. Of the New Testament: The Gospels according to Matthew, Mark, Luke, John, The Acts of the Apostles, Paul's Epistles to the Romans, Corinthians I, Corinthians II, Galatians, Ephesians, Philippians, Colossians, Thessalonians I, Thessalonians II, To Timothy I, To Timothy II, To Titus, To Philemon, The Epistle to the Hebrews, The Epistle of James, The first and second Epistles of Peter, The first, second, and third Epistles of John, The Epistle of Jude, The Revelation of John. All which are given by inspiration of God to be the rule of faith and life.

Luke xvi. 29, 31; Eph. ii. 20; Rev. xxii. 18, 19; 2 Tim. iii. 16.

III. The books commonly called Apocrypha, not being of divine inspiration, are no part of the canon of the Scripture; and therefore are of no authority in the Church of God, nor to be any otherwise approved, or made use of, than other human writings.

Luke xxiv. 27, 44; Rom. iii. 2; 2 Peter i. 21.

IV. The authority of the Holy Scripture, for which it ought to be believed and obeyed, dependeth not upon the testimony of any man, or Church; but wholly upon God (who is truth itself) the author thereof: and therefore it is to be received because it is the Word of God.

2 Peter i. 19, 21; 2 Tim. iii. 16; 1 John v. 9; 1 Thess. ii. 13.

V. We may be moved and induced by the testimony of the Church to a high and reverent esteem of the Holy Scripture. And the heavenliness of the matter, the efficacy of the doctrine,

the majesty of the style, the consent of all the parts, the scope of the whole (which is, to give all glory to God), the full discovery it makes of the only way of man's salvation, the many other incomparable excellencies, and the entire perfection thereof, are arguments whereby it doth abundantly evidence itself to be the Word of God: yet notwithstanding, our full persuasion and assurance of the infallible truth and divine authority thereof, is from the inward work of the Holy Spirit bearing witness by and with the Word in our hearts.

1 Tim. iii. 15; 1 John ii. 20, 27; John xvi. 13, 14; 1 Cor. ii. 10, 11, 12; Isa. lix. 21.

VI. The whole counsel of God concerning all things necessary for His own glory, man's salvation, faith, and life, is either expressly set down in Scripture, or by good and necessary consequence may be deduced from Scripture: unto which nothing at any time is to be added, whether by new revelations of the Spirit, or traditions of men. Nevertheless we acknowledge the inward illumination of the Spirit of God to be necessary for the saving understanding of such things as are revealed in the Word: and that there are some circumstances concerning the worship of God, and government of the Church, common to human actions and societies, which are to be ordered by the light of nature and Christian prudence, according to the general rules of the Word, which are always to be observed.

2 Tim. iii. 15, 16, 17; Gal. i. 8, 9; 2 Thess. ii. 2; John vi. 45; 1 Cor. ii. 9 to 12; 1 Cor. xi. 13, 14; 1 Cor. xiv. 26. 40.

VII. All things in Scripture are not alike plain in themselves, nor alike clear unto all: yet those things which are necessary to be known, believed, and observed for salvation, are so clearly propounded and opened in some place of Scripture or other, that not only the learned, but the unlearned, in a due use of the ordinary means, may attain unto a sufficient understanding of them.

2 Pet. iii. 16; Psalm cxix. 105, 130.

VIII. The Old Testament in Hebrew (which was the native language of the people of God of old), and the New Testament in Greek (which at the time of the writing of it was most generally known to the nations), being immediately inspired by God, and by His singular care and providence kept pure in all ages, are therefore authentical; so as, in all controversies of religion, the Church is finally to appeal unto them. But, because these original tongues are not known to all the people of God, who have right unto, and interest in the Scriptures, and are commanded, in the fear of God, to read and search them, therefore they are to be translated into the vulgar language of every nation unto which they come, that the Word of God dwelling plentifully in all, they may worship Him in an acceptable manner; and, through patience and comfort of the Scriptures, may have hope.

Matt. v. 18; Isa. viii. 20; Acts xv. 15; John v. 39, 46; 1 Cor. xiv. 6, 9, 11, 12, 24, 27, 28; Col. iii. 16; Rom. xv. 4.

IX. The infallible rule of interpretation of Scripture is the Scripture itself: and therefore, when there is a question about the true and full sense of any Scripture (which is not manifold,

but one) it must be searched and known by other places that speak more clearly.

2 Pet. i. 20, 21; Acts xv. 15, 16.

X. The supreme judge by which all controversies of religion are to be determined, and all decrees of councils, opinions of ancient writers, doctrines of men, and private spirits, are to be examined; and in whose sentence we are to rest; can be no other but the Holy Spirit speaking in the Scripture.

Matt. xxii..29, 31; Eph. ii. 20 with Acts xxviii. 25.

CHAPTER II

Of God, and of the Holy Trinity

I. There is but one only, living, and true God: who is infinite in being and perfection, a most pure spirit, invisible, without body, parts, or passions, immutable, immense, eternal, incomprehensible, almighty, most wise, most holy, most free, most absolute, working all things according to the counsel of His own immutable and most righteous will, for His own glory; most loving, gracious, merciful, long-suffering, abundant in goodness and truth, forgiving iniquity, transgression, and sin; the rewarder of them that diligently seek Him; and withal, most just and terrible in His judgments, hating all sin, and who will by no means clear the guilty.

Deut. vi. 4; 1 Cor. viii. 4, 6; 1 Thess. 1. 9; Jer. x. 10; Job xi. 7, 8, 9; Job xxvi. 14; John iv. 24; 1 Tim. i. 17; Deut. iv. 15, 16; John iv. 24, with Luke xxiv, 39; Acts xiv. 11, 15; James i. 17; Mal. iii. 6; 1 Kings viii. 27; Jer. xxiii. 23, 24; Ps. xc. 2; 1 Tim. i. 17; Ps. cxlv. 3; Gen. xvii. 1; Rev. iv. 8; Rom. xvi, 27; Isa. vi. 3;

Rev. iv. 8; Ps. cxv. 3; Exod. iii. 14; Eph. i. 11; Prov. xvi. 4; Rom. xi. 36; 1 John iv. 8, 16; Exod. xxxiv. 6, 7; Heb. xi. 6; Neh. ix. 32, 33; Ps. v. 5, 6; Nah. i. 2, 3; Exod. xxxiv. 7.

II. God hath all life, glory, goodness, blessedness, in and of Himself; and is alone in and unto Himself all-sufficient, not standing in need of any creatures which He hath made, nor deriving any glory from them, but only manifesting His own glory in, by, unto, and upon them: He is the alone fountain of all being, of whom, through whom, and to whom are all things; and hath most sovereign dominion over them, to do by them, for them, or upon them whatsoever Himself pleaseth. In His sight all things are open and manifest; His knowledge is infinite, infallible, and independent upon the creature, so as nothing is to Him contingent, or uncertain. He is most holy in all His counsels, in all His works, and in all His commands. To Him is due from angels and men, and every other creature, whatsoever worship, service or obedience He is pleased to require of them.

John v. 26; Acts vii. 2; Ps. cxix. 68; 1 Tim. vi. 15; Rom. ix. 5; Acts xvii. 24, 25; Job xxii. 2, 3; Rom. xi. 36; Rev. iv. 11; 1 Tim. vi. 15; Dan. iv. 25, 35; Heb. iv. 13; Rom. xi. 33, 34; Ps. cxlvii. 5; Acts xv. 18; Ezek. xi. 5; Ps. cxlv. 17; Rom. vii. 12; Rev. v. 12, 13, 14.

III. In the unity of the Godhead there be three persons, of one substance, power, and eternity; God the Father, God the Son, and God the Holy Ghost. The Father is of none, neither begotten, nor proceeding: the Son is eternally begotten of the Father: the Holy Ghost eternally proceeding from the Father and the Son.

1 John v. 7; Matt. iii. 16, 17; Matt. xxviii. 19; 2 Cor. xiii. 14; John i. 14, 18; John xv. 26; Gal. iv. 6.

CHAPTER III

Of God's Eternal Decree

I. God from all eternity did, by the most wise and holy counsel of His own will, freely, and unchangeably ordain whatsoever comes to pass: yet so, as thereby neither is God the author of sin, nor is violence offered to the will of the creatures, nor is the liberty or contingency of second causes taken away, but rather established.

Eph. i. 11; Rom. xi. 33; Heb. vi. 17; Rom. ix. 15, 18; James i. 13, 17; 1 John i. 5; Acts ii. 23; Matt. xvii. 12; Acts iv. 27, 28; John xix. 11; Prov. xvi. 33.

II. Although God knows whatsoever may or can come to pass upon all supposed conditions, yet hath He not decreed anything because He foresaw it as future, or as that which would come to pass upon such conditions.

Acts xv. 18; 1 Sam. xxiii. 11, 12; Matt. xi. 21, 23; Rom. ix. 11, 13, 16, 18.

III. By the decree of God, for the manifestation of His glory, some men and angels are predestinated unto everlasting life, and others foreordained to everlasting death.

1 Tim. v. 21; Matt. xxv. 41; Rom. ix. 22, 23; Eph. i. 5, 6; Prov. xvi. 4.

IV. These angels and men, thus predestinated and foreordained, are particularly and unchangeably designed, and their number is so certain and definite, that it cannot be either increased or diminished.

2 Tim. ii. 19; John xiii. 18.

V. Those of mankind that are predestinated unto life, God, before the foundation of the world was laid, according to His eternal and immutable purpose, and the secret counsel and good pleasure of His will, hath. chosen, in Christ, unto everlasting glory, out of His mere free grace and love, without any foresight of faith or good works, or perseverance in either of them, or any other thing in the creature, as conditions, or causes moving Him thereunto: and all to the praise of His glorious grace.

Eph. i. 4, 9, 11; Rom. viii. 30; 2 Tim. i. 9; 1 Thess. v. 9; Rom. ix. 11, 13, 16; Eph. i. 4, 9; Eph. i. 6, 12.

VI. As God hath appointed the elect unto glory, so hath He, by the eternal and most free purpose of His will, foreordained all the means thereunto. Wherefore they who are elected, being fallen in Adam, are redeemed by Christ, are effectually called unto faith in Christ by His Spirit working in due season, are justified, adopted, sanctified, and kept by His power through faith unto salvation. Neither are any other redeemed by Christ, effectually called, justified, adopted, sanctified, and saved, but the elect only.

1 Pet. i. 2; Eph. i. 4, 5; Eph. ii. 10, 2 Thess. ii. 13; 1 Thess. v. 9, 10; Titus ii. 14; Rom. viii. :30; Eph. i. 5; 2 Thess. ii. 13; 1 Pet. i.

5; John xvii. 9; Rom. viii. 28 to the end; John vi. 64, 65; John x. 26; John viii. 47; 1 John ii. 19.

VII. The rest of mankind God was pleased, according to the unsearchable counsel of His own will, whereby He extendeth or withholdeth mercy, as He pleaseth, for the glory of His sovereign power over His creatures, to pass by; and to ordain them to dishonour and wrath, for their sin, to the praise of His glorious justice.

Matt. xi. 25, 26; Rom. ix. 17, 18, 21, 22; 2 Tim. ii. 19, 20; Jude ver. 4; 1 Pet. ii. 8.

VIII. The doctrine of this high mystery of predestination is to be handled with special prudence and care, that men attending the will of God revealed in His Word, and yielding obedience thereunto, may, from the certainty of their effectual vocation, be assured of their eternal election. So shall this doctrine afford matter of praise, reverence, and admiration of God, and of humility, diligence, and abundant consolation to all that sincerely obey the Gospel.

Rom. ix. 20; Rom. xi. 33; Deut. xxix. 29; 2 Pet. i. 10, Eph. i. 6; Rom. xi. 33; Rom. xi. 5, 6, 20; 2 Pet. i. 10; Rom. viii. 33; Luke x. 20.

CHAPTER IV

Of Creation

I. It pleased God the Father, Son, and Holy Ghost, for the manifestation of the glory of His eternal power, wisdom, and goodness, in the beginning, to create, or make of nothing, the

world, and all things therein whether visible or invisible, in the space of six days; and all very good.

Heb. i. 2; John i. 2, 3; Gen. i. 2; Job xxvi. 13; Job xxxiii. 4; Rom. i. 20; Jer. x. 12; Ps. civ. 24; Ps. xxxiii. 5, 6; Gen. i. chap.; Heb. xi. 3; Col. i. 16; Acts xvii. 24.

II. After God had made all other creatures, He created man, male and female, with reasonable and immortal souls, endued with knowledge, righteousness, and true holiness, after His own image; having the law of God written in their hearts, and power to fulfil it: and yet under a possibility of transgressing, being left to the liberty of their own will, which was subject unto change. Beside this law written in their hearts, they received a command not to eat of the tree of the knowledge of good and evil, which while they kept, they were happy in their communion with God, and had dominion over the creatures.

Gen. i. 27; Gen. ii. 7 with Eccles. xii. 7 & Luke xxiii. 43 & Matt. x. 28; Gen. i. 26; Col. iii. 10; Eph. iv. 24; Rom. ii. 14, 15, Eccles. vii. 29; Gen. iii. 6; Gen. ii. 17; Gen. iii. 8, 9, 10, 11, 23; Gen. i. 26, 28.

CHAPTER V

Of Providence

I. God the great Creator of all things doth uphold, direct, dispose, and govern all creatures, actions, and things, from the greatest even to the least, by His most wise and holy providence, according to His infallible foreknowledge, and the free and immutable counsel of His own will, to the praise of the glory of His wisdom, power, justice, goodness and mercy.

Heb. i. 3, Dan. iv. 34, 35; Ps. cxxxv. 6; Acts xvii. 25, 26, 28; Job xxxviii to xli chapters; Matt. x. 29, 30, 31; Prov. xv. 3; Ps. civ. 24; Ps. cxlv. 17; Acts xv. 18; Ps. xciv. 8, 9, 10, 11; Eph. i. 11. Ps. xxxiii. 10, 11; Isa. lxiii. 14; Eph. iii. 10; Rom. ix. 17; Gen. xlv. 7; Ps. cxlv. 7.

II. Although, in relation to the foreknowledge and decree of God, the first Cause, all things come to pass immutably, and infallibly: yet, by the same providence, He ordereth them to fall out, according to the nature of second causes, either necessarily, freely, or contingently.

Acts ii. 23; Gen. viii. 22; Jer. xxxi. 35; Exod. xxi. 13 with Deut. xix. 5; 1 Kings xxii. 28, 34; Isa. x. 6, 7.

III. God in His ordinary providence maketh use of means, yet is free to work without, above, and against them at His pleasure.

Acts xxvii. 31, 44; Isa. lv. 10, 11; Hos. ii. 21, 22; Hos. i. 7; Matt. iv. 4; Job xxxiv. 20; Rom. iv. 19, 20, 21; 2 Kings vi. 6; Dan. iii. 27.

IV. The almighty power, unsearchable wisdom, and infinite goodness of God so far manifest themselves in His providence, that it extendeth itself even to the first fall, and all other sins of angels and men; and that not by a bare permission, but such as hath joined with it a most wise and powerful bounding, and otherwise ordering and governing of them, in a manifold dispensation, to His own holy ends; yet so, as the sinfulness thereof proceedeth only from the creature, and not from God, who, being most holy and righteous, neither is, nor can be, the author or approver of sin.

Rom. xi. 32, 33, 34; 2 Sam. xxiv 1 with 1 Chron. xxi. 1; 1 Kings xxii. 22, 23; 1 Chron. x. 4,13,14; 2 Sam. xvi. 10; Acts ii. 23; Acts iv. 27, 28; Acts xiv. 16; Ps. lxxvi. 10; 2 Kings xix. 28; Gen. 1. 20; Isa. x. 6, 7, 12; James i. 13,14,17; 1 John ii. 16; Ps. 1. 21.

V. The most wise, righteous, and gracious God doth oftentimes leave for a season His own children to manifold temptations, and the corruption of their own hearts, to chastise them for their former sins, or to discover unto them the hidden strength of corruption, and deceitfulness of their hearts, that they may be humbled; and, to raise them to a more close and constant dependence for their support upon Himself, and to make them more watchful against all future occasions of sin, and for sundry other just and holy ends.

2 Chron. xxxii. 25, 26, 31; 2 Sam. xxiv. 1; 2 Cor. xii. 7, 8, 9; Ps. lxxiii throughout; Ps. lxxvii. 1 to 12; Mark xiv. 66 to the end, with John xxi. 15, 16, 17.

VI. As for those wicked and ungodly men whom God, as a righteous Judge, for former sins doth blind and harden, from them He not only withholdeth His grace, whereby they might have been enlightened in their understandings, and wrought upon in their hearts; but sometimes also withdraweth the gifts which they had, and exposeth them to such objects as their corruption makes occasions of sin; and, withal, gives them over to their own lusts, the temptations of the world, and the power of Satan: whereby it comes to pass that they harden themselves, even under those means which God useth for the softening of others.

Rom. i. 24, 26, 28; Rom. xi. 7, 8; Deut. xxix. 4; Matt. xiii. 12; Matt. xxv. 29; Deut. ii. 30; 2 Kings viii. 12, 13; Ps. lxxxii. 11, 12; 2 Thess. ii. 10, 11, 12, Exod. vii. 3 with Exod. viii. 15, 32; 2 Cor. ii. 15, 16; Isa. viii. 14; 1 Pet. ii. 7, 8; Isa. vi. 9, 10 with Acts xxviii. 26, 27.

VII. As the providence of God doth in general reach to all creatures, so after a most special manner it taketh care of His Church, and disposeth all things to the good thereof.

1 Tim. iv. 10; Amos ix. 8, 9; Rom. viii. 28; Isa. xliii. 3, 4, 5, 14.

CHAPTER VI

Of the Fall of Man, of Sin, and of the Punishment Thereof

I. Our first parents, being seduced by the subtilty and temptation of Satan, sinned in eating the forbidden fruit. This their sin God was pleased, according to His wise and holy counsel, to permit, having purposed to order it to His own glory.

Gen. iii. 13; 2 Cor. xi. 3; Rom. xi. 32.

II. By this sin they fell from their original righteousness and communion with God, and so became dead in sin, and wholly defiled in all the faculties and parts of soul and body.

Gen. iii. 6, 7, 8; Eccles. vii. 29; Rom. iii. 23; Gen. ii. 17; Eph. ii. 1; Titus i. 15; Gen. vi. 5; Jer. xvii. 9; Rom. iii. 10 to 18.

III. They being the root of all mankind, the guilt of this sin was imputed, and the same death in sin and corrupted nature

conveyed, to all their posterity descending from them by ordinary generation.

Gen. i. 27, 28 and Gen. ii. 16, 17 and Acts xvii. 26 with Rom. v. 12, 15, 16, 17, 18, 19 and 1 Cor. xv. 21, 22, 45, 49; Ps. li. 5; Gen. v. 3; Job xiv. 4; Job xv. 14.

IV. From this original corruption, whereby we are utterly indisposed, disabled, and made opposite to all good, and wholly inclined to all evil, do proceed all actual transgressions.

Rom. v. 6; Rom. viii. 7; Rom. vii. 18; Col. i. 21; Gen. vi. 5; Gen. viii. 21; Rom. iii. 10, 11, 12; James i. 14, 15; Eph. ii. 2, 3; Matt. xv. 19.

V. This corruption of nature, during this life, doth remain in those that are regenerated; and although it be, through Christ, pardoned and mortified, yet both itself and all the motions thereof are truly and properly sin.

1 John i. 8, 10; Rom. vii. 14, 17, 18, 23; James iii. 2; Prov. xx. 9; Eccles. vii. 20; Rom. vii. 5, 7, 8, 25; Gal. v. 17.

VI. Every sin, both original and actual, being a transgression of the righteous law of God, and contrary thereunto, doth, in its own nature, bring guilt upon the sinner; whereby he is bound over to the wrath of God, and curse of the law, and so made subject to death, with all miseries spiritual, temporal, and eternal.

1 John iii. 4; Rom. ii. 15; Rom. iii. 9, 19; Ephes. ii. 3; Gal. iii. 10; Rom. vi. 23; Ephes. iv. 18; Rom. viii. 20; Lam. iii. 39; Matt. xxv. 41; 2 Thess. i. 9.

CHAPTER VII

Of God's Covenant with Man

I. The distance between God and the creature is so great, that although reasonable creatures do owe obedience unto Him as their Creator, yet they could never have any fruition of Him as their blessedness and reward, but by some voluntary condescension on God's part, which He hath been pleased to express by way of covenant.

Isa. xl. 13, 14, 15, 16, 17; Job ix. 32, 33; 1 Sam. ii. 25; Ps. cxiii. 5, 6; Ps. c. 2, 3; Job xxii. 2, 3; Job xxxv. 7, 8; Luke xvii. 10; Acts xvii. 24, 25.

II. The first covenant made with man was a covenant of works, wherein life was promised to Adam, and in him to his posterity, upon condition of perfect and personal obedience.

Gal. iii. 12; Rom. x. 5; Rom. v. 12 to 20; Gen. ii. 17; Gal. iii. 10.

III. Man by his fall having made himself incapable of life by that covenant, the Lord was pleased to make a second, commonly called the covenant of grace; wherein He freely offereth unto sinners life and salvation by Jesus Christ, requiring of them faith in Him that they may be saved, and promising to give unto all those that are ordained unto life His Holy Spirit, to make them willing and able to believe.

Gal. iii. 21; Rom. viii. 3; Rom. iii. 20, 21; Gen. iii. 15; Isa. xlii. 6; Mark xvi. 15, 16; John iii. 16; Rom. x. 6, 9; Gal. iii. 11; Ezek. xxxvi. 26, 27; John vi. 44, 45.

IV. This covenant of grace is frequently set forth in Scripture by the name of a Testament, in reference to the death of Jesus Christ the Testator, and to the everlasting inheritance, with all things belonging to it, therein bequeathed.

Heb ix 15,16,17; Heb. vii. 22; Luke xxii. 20; 1 Cor. xi. 25.

V. This covenant was differently administered in the time of the law, and in the time of the gospel: under the law, it was administered by promises, prophecies, sacrifices, circumcision, the paschal lamb, and other types and ordinances delivered to the people of the Jews, all foreshadowing Christ to come: which were, for that time, sufficient and efficacious, through the operation of the Spirit, to instruct and build up the elect in faith in the promised Messiah, by whom they had full remission of sins, and eternal salvation; and is called, the Old Testament.

2 Cor. iii. 6, 7, 8, 9; Heb. viii., ix., x. chapters; Rom. iv. 11; Col. ii. 11, 12; 1 Cor. v. 7; 1 Cor. x. 1, 2, 3, 4; Heb. xi. 13; John viii. 56; Gal. iii. 7, 8, 9, 14.

VI. Under the gospel, when Christ, the substance, was exhibited, the ordinances in which this covenant is dispensed are the preaching of the Word, and the administration of the sacraments of Baptism and the Lord's Supper: which, though fewer in number, and administered with more simplicity, and less outward glory; yet, in them, it is held forth in more fulness, evidence, and spiritual efficacy, to all nations, both Jews and Gentiles; and is called the New Testament. There are not therefore two covenants of grace, differing in substance, but one and the same, under various dispensations.

Col. ii. 17; Matt. xxviii. 19, 20; 1 Cor. xi. 23, 24, 25; Heb. xii. 22 to 27; Jer. xxxi. 33, 34; Matt. xxviii. 19; Eph. ii. 15, 16, 17, 18, 19; Luke xxii. 20; Gal. iii. 14, 16; Rom. iii. 21, 22, 23, 30; Ps. xxxii. 1 with Rom. iv. 3, 6, 16, 17, 23, 24; Heb. xiii. 8; Acts xv. 11.

CHAPTER VIII

Of Christ the Mediator

I. It pleased God, in His eternal purpose, to choose and ordain the Lord Jesus, His only begotten Son, to be the Mediator between God and man; the Prophet, Priest, and King, the Head and Saviour of His Church, the Heir of all things, and Judge of the world: unto whom He did from all eternity give a people, to be His seed, and to be by Him in time redeemed, called, justified, sanctified, and glorified.

Isa. xlii. 1; 1 Pet. i. 19, 20; John iii. 16; 1 Tim. ii. 5; Acts iii. 22; Heb. v. 5, 6; Ps. ii. 6; Luke i. 33; Eph. v. 23; Heb. i. 2; Acts xvii. 31; John xvii. 6; Ps. xxii. 30; Isa. liii. 10; 1 Tim. ii. 6; Isa. lv. 4, 5; 1 Cor. i. 30.

II. The Son of God, the second person in the Trinity, being very and eternal God, of one substance and equal with the Father, did, when the fulness of time was come, take upon Him man's nature, with all the essential properties and common infirmities thereof, yet without sin; being conceived by the power of the Holy Ghost, in the womb of the virgin Mary, of her substance. So that two whole, perfect, and distinct natures, the Godhead and the manhood, were inseparably joined together in one person, without conversion, composition, or

confusion. Which person is very God, and very man, yet one Christ, the only Mediator between God and man.

John i. 1, 14; 1 John v. 20; Phil. ii. 6; Gal. iv. 4; Heb. ii. 14, 16, 17; Heb. iv. 15; Luke i. 27, 31, 35; Gal. iv. 4; Luke i. 35; Col. ii. 9; Rom. ix. 5; 1 Pet. iii. 18; 1 Tim. iii. 16; Rom. i. 3, 4; 1 Tim. ii. 5.

III. The Lord Jesus, in His human nature thus united to the divine, was sanctified and anointed with the Holy Spirit, above measure, having in Him all the treasures of wisdom and knowledge; in whom it pleased the Father that all fulness should dwell; to the end that, being holy, harmless, undefiled, and full of grace and truth, He might be thoroughly furnished to execute the office of a Mediator and Surety. Which office He took not unto Himself, but was thereunto called by His Father, who put all power and judgment into His hand, and gave Him commandment to execute the same.

Ps. xlv. 7; John iii. 34; Col. ii. 3; Col. i. 19; Heb. vii. 26; John i. 14; Acts x. 38; Heb. xii. 24; Heb. vii. 22; Heb. v. 4, 5; John v. 22, 27; Matt. xxviii. 18; Acts ii. 36.

IV. This office the Lord Jesus did most willingly undertake; which that He might discharge, He was made under the law, and did perfectly fulfil it, endured most grievous torments immediately in His soul, and most painful sufferings in His body; was crucified, and died; was buried, and remained under the power of death; yet saw no corruption. On the third day He arose from the dead, with the same body in which He suffered, with which also he ascended into heaven, and there sitteth at the right hand of His Father, making intercession, and shall return to judge men and angels at the end of the world.

Ps. xl. 7, 8 with Heb. x. 5 to 10; John x. 18; Phil. ii. 8; Gal. iv. 4; Matt. iii. 15; Matt. v. 17; Matt. xxvi. 37, 38; Luke xxii. 44; Matt. xxvii. 46; Matt. xxvi., xxvii. chapters; Phil. ii. 8; Acts ii. 23, 24, 27; Acts xiii. 37; Rom. vi. 9; 1 Cor. xv. 3, 4, 5; John xx. 25, 27; Mark xvi. 19; Rom. viii. 34; Heb. ix. 24, 25; Rom. xiv. 9, 10; Acts i. 11; Acts x. 42; Matt. xiii. 40, 41, 42; Jude, ver. 6; 2 Pet. ii. 4.

V. The Lord Jesus, by His perfect obedience, and sacrifice of Himself, which He, through the eternal Spirit, once offered up unto God, hath fully satisfied the justice of His Father; and purchased, not only reconciliation, but an everlasting inheritance in the kingdom of heaven, for all those whom the Father hath given unto Him.

Rom. v. 19; Heb. ix. 14, 16; Heb. x. 14; Eph. v. 2; Rom. iii. 25, 26; Dan. ix. 24, 26; Col. i. 19, 20; Eph. i. 11, 14; John xvii. 2; Heb. ix. 12, 15.

VI. Although the work of redemption was not actually wrought by Christ till after His incarnation, yet the virtue, efficacy, and benefits thereof were communicated unto the elect in all ages successively from the beginning of the world, in and by those promises, types, and sacrifices, wherein He was revealed, and signified to be the seed of the woman which should bruise the serpent's head; and the Lamb slain from the beginning of the world: being yesterday and today the same, and for ever.

Gal. iv. 4, 5; Gen. iii. 15; Rev. xiii. 8; Heb. xiii. 8.

VII. Christ, in the work of mediation, acteth according to both natures, by each nature doing that which is proper to itself: yet, by reason of the unity of the person, that which is proper to one

nature, is sometimes in Scripture attributed to the person denominated by the other nature.

Heb. ix. 14; 1 Pet. iii. 18; Acts xx. 28; John iii. 13; 1 John iii. 16.

VIII. To all those for whom Christ hath purchased redemption, He doth certainly and effectually apply and communicate the same, making intercession for them, and revealing unto them, in and by the Word, the mysteries of salvation, effectually persuading them by His Spirit to believe and obey, and governing their hearts by His Word and Spirit, overcoming all their enemies by His almighty power and wisdom, in such manner, and ways, as are most consonant to His wonderful and unsearchable dispensation.

John vi. 37, 39; John x. 15, 16; 1 John ii. 1, 2; Rom. viii. 34; John xv. 13, 15; Eph. i. 7, 8, 9; John xvii. 6; John xiv. 16; Heb. xii. 2; 2 Cor. iv. 13; Rom. viii. 9, 14; Rom. xv. 18, 19; John xvii. 17; Ps. cx. l; 1 Cor. xv. 25, 26; Mal. iv. 2, 3; Col. ii. 15.

CHAPTER IX

Of Free Will

I. God hath endued the will of man with that natural liberty, that it is neither forced, nor by any absolute necessity of nature determined to good or evil.

Matt. xvii. 12; James i. 14; Deut. xxx. 19.

II. Man, in his state of innocency, had freedom and power to will and to do that which was good, and well pleasing to God; but yet mutably, so that he might fall from it.

Eccl. vii. 29; Gen. i. 26; Gen. ii. 16, 17; Gen. iii. 6.

III. Man, by his fall into a state of sin, hath wholly lost all ability of will to any spiritual good accompanying salvation: so as, a natural man, being altogether averse from that good, and dead in sin, is not able, by his own strength, to convert himself, or to prepare himself thereunto.

Rom. v. 6; Rom. viii. 7; John xv. 5; Rom. iii. 10, 12; Eph. ii. 1, 5; Col. ii. 13; John vi. 44, 65; Eph. ii. 2, 3, 4, 5; 1 Cor. ii. 14; Titus iii. 3, 4, 5.

IV. When God converts a sinner, and translates him into the state of grace, He freeth him from his natural bondage under sin; and, by His grace alone, enables him freely to will and to do that which is spiritually good; yet so, as that by reason of his remaining corruption, he doth not perfectly, nor only, will that which is good, but doth also will that which is evil.

Col. i. 13; John viii. 34, 36; Phil. ii. 13; Rom. vi. 18, 22; Gal. v. 17; Rom. vii. 15, 18, 19, 21, 23.

V. The will of man is made perfectly and immutably free to good alone, in the state of glory only.

Eph. iv. 13; Heb. xii. 23; 1 John iii. 2; Jude. ver. 24.

CHAPTER X

Of Effectual Calling

I. All those whom God hath predestinated unto life, and those only, He is pleased in His appointed and accepted time effectually to call, by His Word and Spirit, out of that state of

sin and death, in which they are by nature, to grace and salvation by Jesus Christ; enlightening their minds spiritually and savingly to understand the things of God; taking away their heart of stone, and giving unto them a heart of flesh; renewing their wills, and by His almighty power determining them to that which is good, and effectually drawing them to Jesus Christ: yet so, as they come most freely, being made willing by His grace.

Rom. viii. 30; Rom. xi. 7; Eph. i. 10, 11; 2 Thess. ii. 13, 14; 2 Cor. iii. 3, 6; Rom. viii. 2; Eph. ii. 1, 2, 3, 4, 5; 2 Tim. i. 9, 10; Acts xxvi. 18; 1 Cor. ii. 10, 12; Eph. i. 17, 18; Ezek. xxxvi. 26; Ezek. xi. 19; Phil. ii. 13; Deut. xxx. 6; Ezek. xxxvi. 27; Eph. i. 19; John vi. 44, 45; Cant. i. 4; Ps. cx. 3; John vi. 37; Rom. vi. 16, 17, 18.

II. This effectual call is of God's free and special grace alone, not from anything at all foreseen in man, who is altogether passive therein, until being quickened and renewed by the Holy Spirit, he is thereby enabled to answer this call, and to embrace the grace offered and conveyed in it.

2 Tim. i. 9; Tit. iii. 4, 5; Eph. ii. 4, 5, 8, 9; Rom. ix. 11, 1 Cor. ii. 14; Rom. viii. 7; Eph. ii. 5, John vi. 37; Ezek. xxxvi. 37; John v. 25.

III. Elect infants, dying in infancy, are regenerated, and saved by Christ through the Spirit, who worketh when, and where, and how He pleaseth: so also, are all other elect persons who are incapable of being outwardly called by the ministry of the Word.

Luke xviii. 15, 16, and Acts ii. 38, 39 and John iii. 3, 5 and 1 John v. 12 and Rom. viii. 9 compared; John iii. 8; 1 John v. 12; Acts iv. 12.

IV. Others, not elected, although they may be called by the ministry of the Word, and may have some common operations of the Spirit, yet they never truly come unto Christ, and therefore cannot be saved: much less can men, not professing the Christian religion, be saved in any other way whatsoever, be they never so diligent to frame their lives according to the light of nature, and the law of that religion they do profess. And, to assert and maintain that they may, is very pernicious, and to be detested.

Matt. xxii. 14; Matt. vii. 22; Matt. xiii. 20, 21; Heb. vi. 4, 5; John vi. 64, 65, 66; John viii. 24; Acts iv. 12; John xiv. 6; Eph. ii. 12; John iv. 22; John xvii. 3; 2 John ver. 9, 10, 11; 1 Cor. xvi 22; Gal. i. 6, 7, 8.

CHAPTER XI

Of Justification

I. Those whom God effectually calleth, He also freely justifieth: not by infusing righteousness into them, but by pardoning their sins, and by accounting and accepting their persons as righteous, not for anything wrought in them, or done by them, but for Christ's sake alone; nor by imputing faith itself, the act of believing, or any other evangelical obedience to them, as their righteousness, but by imputing the obedience and satisfaction of Christ unto them, they receiving and resting on Him and His righteousness by faith; which faith they have not of themselves, it is the gift of God.

Rom. viii. 30; Rom. iii. 24; Rom. iv. 5, 6, 7, 8; 2 Cor. v. 19, 21; Rom. iii. 22, 24, 25, 27, 28; Tit. iii. 5, 7; Eph. i. 7; Jer. xxiii. 6;

1 Cor. i. 30, 31; Rom. v. 17, 18, 19; Acts x. 44; Gal. ii. 16; Phil. iii. 9; Acts xiii. 38, 39; Eph. ii. 7, 8.

II. Faith, thus receiving and resting on Christ and His righteousness, is the alone instrument of justification; yet it is not alone in the person justified, but is ever accompanied with all other saving graces, and is no dead faith, but worketh by love.

John i. 12; Rom. iii. 28; Rom. v. 1; James. ii. 17, 22, 26; Gal. v. 6.

III. Christ, by His obedience and death, did fully discharge the debt of all those that are thus justified, and did make a proper, real, and full satisfaction to His Father's justice in their behalf. Yet, inasmuch as He was given by the Father for them; and His obedience and satisfaction accepted in their stead; and both freely, not for anything in them; their justification is only of free grace; that both the exact justice, and rich grace of God, might be glorified in the justification of sinners.

Rom. v. 8, 9, 10, 19; 1 Tim. ii. 5, 6; Heb. x. 10, 14; Dan. ix. 24, 26; Isa. liii. 4, 5, 6, 10, 11, 12; Rom. viii. 32; 2 Cor. v. 21; Matt. iii. 17; Eph. v. 2; Rom. iii. 24; Eph. i. 7; Rom. iii. 26; Eph. ii. 7.

IV. God did, from all eternity, decree to justify all the elect, and Christ did, in the fulness of time, die for their sins, and rise again for their justification: nevertheless, they are not justified, until the Holy Spirit doth, in due time, actually apply Christ unto them.

Gal. iii. 8; 1 Pet. i. 2, 19, 20, Rom. viii. 30; Gal. iv. 4; 1 Tim. ii. 6; Rom. iv. 25; Col. i. 21, 22; Gal. ii. 16; Tit. iii. 3, 4, 5, 6, 7.

V. God doth continue to forgive the sins of those that are justified; and, although they can never fall from the state of justification; yet they may, by their sins, fall under God's fatherly displeasure, and not have the light of His countenance restored unto them, until they humble themselves, confess their sins, beg pardon, and renew their faith and repentance.

Matt. vi. 12; 1 John i. 7, 9; 1 John ii. 1, 2; Luke xxii. 32; John x. 28; Heb. x. 14; Ps. lxxxix. 31, 32, 33; Ps. li. 7, 8, 9, 10, 11, 12; Ps. xxxii. 5; Matt. xxvi. 75; 1 Cor. xi. 30, 32; Luke i. 20.

VI. The justification of believers under the old testament was, in all these respects, one and the same with the justification of believers under the new testament.

Gal. iii. 9, 13, 14; Rom. iv. 22, 23, 24; Heb. xiii. 8.

CHAPTER XII

Of Adoption

I. All those that are justified, God vouchsafeth, in and for His only Son Jesus Christ, to make partakers of the grace of adoption: by which they are taken into the number, and enjoy the liberties and privileges of the children of God, have His name put upon them, receive the spirit of adoption, have access to the throne of grace with boldness, are enabled to cry, Abba, Father, are pitied, protected, provided for, and chastened by Him as by a father; yet never cast off, but sealed to the day of redemption, and inherit the promises, as heirs of everlasting salvation.

Eph. i. 5; Gal. iv. 4, 5; Rom. viii. 17, John i. 12; Jer. xiv. 9; 2 Cor. vi. 18; Rev. iii. 12; Rom. viii. 15, Eph. iii. 12; Rom. v. 2,

Gal. iv. 6; Ps. ciii. 13; Prov. xiv. 26; Matt. vi. 30, 32; 1 Peter v. 7; Heb. xii. 6; Lam. iii. 31; Eph. iv. 30; Heb. vi. 12; 1 Pet. i. 3, 4; Heb. i. 14.

CHAPTER XIII

Of Sanctification

I. They who are effectually called and regenerated, having a new heart and a new spirit created in them, are further sanctified, really and personally, through the virtue of Christ's death and resurrection, by His Word and Spirit dwelling in them: the dominion of the whole body of sin is destroyed, and the several lusts thereof are more and more weakened and mortified; and they more and more quickened and strengthened in all saving graces, to the practice of true holiness, without which no man shall see the Lord.

1 Cor. vi. 11; Acts xx. 32; Phil. iii. 10; Rom. vi. 5, 6; John xvii. 17; Eph. v. 26; 2 Thess. ii. 13; Rom. vi. 6, 14; Gal. v. 24; Rom. viii. 13; Col. i. 11; Eph. iii. 16, 17, 18, 19; 2 Cor. vii. 1; Heb. xii. 14.

II. This sanctification is throughout, in the whole man; yet imperfect in this life, there abiding still some remnants of corruption in every part: whence ariseth a continual and irreconcilable war; the flesh lusting against the Spirit, and the Spirit against the flesh.

1 Thess. v. 23; 1 John i. 10; Rom. vii. 18, 23; Phil. iii. 12; Gal. v. 17; 1 Peter ii. 11.

III. In which war, although the remaining corruption, for a time, may much prevail; yet through the continual supply of strength

from the sanctifying Spirit of Christ, the regenerate part doth overcome; and so, the saints grow in grace, perfecting holiness in the fear of God.

Rom. vii. 23; Rom. vi. 14; 1 John v. 4; Eph. iv. 15, 16; 2 Pet. iii. 18; 2 Cor. iii. 18; 2 Cor. vii. 1.

CHAPTER XIV

Of Saving Faith

I. The grace of faith, whereby the elect are enabled to believe to the saving of their souls, is the work of the Spirit of Christ in their hearts; and is ordinarily wrought by the ministry of the Word: by which also, and by the administration of the sacraments, and prayer, it is increased and strengthened.

Heb. x. 39; 2 Cor. iv. 13; Eph. i. 17, 18, 19; Eph. ii. 8; Rom. x. 14, 17; 1 Pet. ii. 2; Acts xx. 32; Rom. iv. 11; Luke xvii. 5; Rom. i. 16, 17.

II. By this faith, a Christian believeth to be true whatsoever is revealed in the Word, for the authority of God Himself speaking therein; and acteth differently upon that which each particular passage thereof containeth; yielding obedience to the commands, trembling at the threatenings, and embracing the promises of God for this life, and that which is to come. But the principal acts of saving faith are accepting, receiving, and resting upon Christ alone for justification, sanctification, and eternal life, by virtue of the covenant of grace.

John iv. 42; 1 Thess. ii. 13; 1 John v. 10; Acts xxiv. 14; Rom. xvi. 26; Isa. lxvi. 2; Heb. xi. 13; 1 Tim. iv. 8; John i. 12; Acts xvi. 31; Gal. ii. 20; Acts xv. 11.

III. This faith is different in degrees, weak or strong; may be often and many ways assailed, and weakened, but gets the victory; growing up in many to the attainment of a full assurance through Christ, who is both the author and finisher of our faith.

Heb. v. 13, 14; Rom. iv. 19, 20; Matt. vi. 30; Matt. viii. 10; Luke xxii. 31, 32; Eph. vi. 16; 1 John v. 4, 5; Heb. vi. 11, 12; Heb. x. 22; Heb xii. 2.

CHAPTER XV

Of Repentance Unto Life

I. Repentance unto life is an evangelical grace, the doctrine whereof is to be preached by every minister of the Gospel, as well as that of faith in Christ.

Zech. xii. 10; Acts xi. 18; Luke xxiv. 47; Mark i. 5; Acts xx. 21.

II. By it, a sinner, out of the sight and sense not only of the danger, but also of the filthiness and odiousness of his sins, as contrary to the holy nature and righteous law of God; and upon the apprehension of His mercy in Christ to such as are penitent, so grieves for, and hates his sins, as to turn from them all unto God, purposing and endeavoring to walk with Him in all the ways of His commandments.

Ezek. xviii. 30, 31; Ezek. xxxvi. 31; Isa. xxx. 22; Ps. li. 4; Jer. xxxi. 18, 19; Joel ii. 12, 13; Amos v. 15; Ps. cxix. 128; 2 Cor. vii. 11; Ps. cxix. 6, 59, 106; Luke i. 6; 2 Kings xxiii. 25.

III. Although repentance be not to be rested in, as any satisfaction for sin or any cause of the pardon thereof, which is

the act of God's free grace in Christ; yet is it of such necessity to all sinners, that none may expect pardon without it.

Ezek. xxxvi. 31, 32; Ezek. xvi. 61. 62, 63; Hos. xiv. 2, 4; Rom. iii. 24; Eph. i. 7; Luke xiii. 3, 5; Acts xvii. 30, 31.

IV. As there is no sin so small, but it deserves damnation, so there is no sin so great, that it can bring damnation upon those who truly repent.

Rom. vi. 23; Rom. v. 12; Matt. xii. 36; Isa lv. 7; Rom. viii. 1; Isa. i. 16, 18.

V. Men ought not to content themselves with a general repentance, but it is every man's duty to endeavour to repent of his particular sins, particularly.

Ps. xix. 13; Luke xix. 8; 1 Tim. i. 13, 15.

VI. As every man is bound to make private confession of his sins to God, praying for the pardon thereof; upon which, and the forsaking of them, he shall find mercy; so, he that scandalizeth his brother, or the Church of Christ, ought to be willing, by a private or public confession, and sorrow for his sin to declare his repentance to those that are offended, who are thereupon to be reconciled to him, and in love to receive him.

Ps. li. 4, 5, 7, 9, 14; Ps. xxxii. 5, 6; Prov. xxviii. 13; 1 John i. 9; James v. 16; Luke xvii. 3, 4; Joshua vii. 19; Ps. li throughout; 2 Cor. ii. 8.

CHAPTER XVI

Of Good Works

I. Good works are only such as God hath commanded in His holy Word, and not such as, without the warrant thereof, are devised by men, out of blind zeal, or upon any pretence of good intention.

Micah vi. 8; Rom. xii. 2; Heb. xiii. 21; Matt. xv. 9; Isa. xxix. 13; 1 Pet. i. 18; Rom. x. 2; John xvi. 2; 1 Sam. xv. 21, 22, 23.

II. These good works, done in obedience to God's commandments, are the fruits and evidences of a true and lively faith: and by them believers manifest their thankfulness, strengthen their assurance, edify their brethren, adorn the profession of the Gospel, stop the mouths of the adversaries, and glorify God, whose workmanship they are, created in Christ Jesus thereunto; that, having their fruit unto holiness, they may have the end, eternal life.

James ii. 18, 22; Ps. cxvi. 12, 13; 1 Pet. ii. 9, 1 John ii. 3, 5; 2 Pet. i. 5, 6, 7, 8, 9, 10; 2 Cor. ix. 2; Matt. v. 16; Tit. ii. 5, 9, 10, 11, 12; 1 Tim. vi. 1; 1 Pet. ii. 15; 1 Pet. ii. 12; Phil. i. 11; John xv. 8; Eph. ii. 10; Rom. vi. 22.

III. Their ability to do good works is not at all of themselves, but wholly from the Spirit of Christ. And that they may be enabled thereunto, besides the graces they have already received, there is required an actual influence of the same Holy Spirit, to work in them to will and to do of His good pleasure: yet are they not hereupon to grow negligent, as if they were not bound to perform any duty, unless upon a special motion of the

Spirit; but they ought to be diligent in stirring up the grace of God that is in them.

John xv. 4, 5, 6; Ezek. xxxvi. 26, 27; Phil. ii. 13; Phil. iv. 13; 2 Cor. iii. 5; Phil. ii. 12; Heb. vi. 11, 12; 2 Pet. i. 3, 5, 10, 11; Isa. lxiv. 7; 2 Tim. i. 6; Acts xxvi. 6, 7; Jude ver. 20, 21.

IV. They, who in their obedience attain to the greatest height which is possible in this life, are so far from being able to supererogate, and to do more than God requires, as that they fall short of much which in duty they are bound to do.

Luke xvii. 10; Neh xiii. 22; Job ix. 2, 3; Gal. v. 17.

V. We cannot, by our best works, merit Pardon of sin, or eternal life at the hand of God, by reason of the great disproportion that is between them and the glory to come; and the infinite distance that is between us and God, whom, by them, we can neither profit, nor satisfy for the debt of our former sins, but when we have done all we can, we have done but our duty, and are unprofitable servants; and because, as they are good, they proceed from His Spirit; and as they are wrought by us, they are defiled, and mixed with so much weakness and imperfection, that they cannot endure the severity of God's judgment.

Rom. iii. 20; Rom. iv. 2, 4, 6; Eph. ii. 8, 9; Tit. iii. 5, 6, 7; Rom. viii. 18; Ps. xvi. 2; Job xxii. 2, 3; Job xxxv. 7, 8; Luke xvii. 10; Gal. v. 22, 23; Isa. lxiv. 6; Gal. v. 17; Rom. vii. 15, 18; Ps. cxliii. 2; Ps. cxxx. 3.

VI. Yet notwithstanding, the persons of believers being accepted through Christ, their good works also are accepted in

Him, not as though they were in this life wholly unblameable and unreprouable in God's sight; but that He, looking upon them in His Son, is pleased to accept and reward that which is sincere, although accompanied with many weaknesses and imperfections.

Eph. i. 6; 1 Pet. ii. 5; Exod. xxviii. 38, Gen iv. 4 with Heb. xi. 4; Job ix. 20; Ps. cxliii. 2; Heb. xiii. 20, 21; 2 Cor. viii. 12; Heb. vi. 10, Matt. xxv. 21, 23.

VII. Works done by unregenerate men, although, for the matter of them, they may be things which God commands, and of good use both to themselves and others: yet, because they proceed not from a heart purified by faith; nor are done in a right manner according to the Word; nor to a right end, the glory of God; they are therefore sinful, and cannot please God, or make a man meet to receive grace from God. And yet, their neglect of them is more sinful, and displeasing unto God.

2 Kings x. 30, 31; 1 Kings xxi. 27, 29; Phil. i. 15, 16, 18; Gen. iv. 5 with Heb. xi. 4, 6; 1 Cor. xiii. 3; Isa. i. 12; Matt. vi. 2, 5, 16; Hag. ii 14; Tit. i. 15; Amos v. 21, 22; Hosea i. 4; Rom. ix. 16; Titus iii. 15; Ps. xiv. 4; Ps. xxxvi. 3; Job xxi. 14, 15; Matt. xxv. 41, 42, 43, 45; Matt. xxiii. 23.

CHAPTER XVII

Of the Perseverance of the Saints

I. They, whom God hath accepted in His Beloved, effectually called, and sanctified by His Spirit, can neither totally, nor finally, fall away from the state of grace: but shall certainly persevere therein to the end, and be eternally saved.

Phil. i. 6; 2 Pet. i. 10; John x. 28, 29; 1 John iii. 9; 1 Pet. i. 5, 9.

II. This perseverance of the saints depends not upon their own free will, but upon the immutability of the decree of election, flowing from the free and unchangeable love of God the Father; upon the efficacy of the merit and intercession of Jesus Christ; the abiding of the Spirit, and of the seed of God within them; and the nature of the covenant of grace; from all which ariseth also the certainty and infallibility thereof.

2 Tim. ii. 18,19; Jer. xxxi. 3; Heb. x. 10,14; Heb. x. 20,21; Heb. ix. 12, 13, 14, 15; Rom viii. 33 to the end; John xvii. 11, 24; Luke xxii. 32; Heb. vii. 25; John xiv. 16, 17; 1 John ii. 27; 1 John iii. 9; Jer. xxxii.40; John x.28; 2 Thess. iii.3; 1 John ii.19.

III. Nevertheless, they may, through the temptations of Satan and of the world, the prevalency of corruption remaining in them, and the neglect of the means of their preservation, fall into grievous sins; and, for a time, continue therein: whereby they incur God's displeasure, and grieve His Holy Spirit, come to be deprived of some measure of their graces and comforts, have their hearts hardened, and their consciences wounded, hurt and scandalize others, and bring temporal judgments upon themselves.

Matt. xxvi. 70, 72, 74; Ps. li. title and verse 14; Isa. lxiv. 5, 7, 9; 2 Sam. xi. 27; Eph. iv. 30; Ps. li. 8, 10, 12; Rev. ii. 4; Cant. v. 2, 3, 4, 6; Isa. lxiii. 17; Mark vi. 52; Mark xvi. 14; Ps. xxxii. 3, 4; Ps. li. 8; 2 Sam. xii. 14; Ps. lxxxix. 31, 32; 1 Cor. xi. 32.

CHAPTER XVIII

Of the Assurance of Grace and Salvation

I. Although hypocrites and other unregenerate men may vainly deceive themselves with false hopes, and carnal presumptions of being in the favour of God, and estate of salvation; which hope of theirs shall perish: yet such as truly believe in the Lord Jesus, and love Him in sincerity, endeavouring to walk in all good conscience before Him, may, in this life, be certainly assured that they are in the state of grace, and may rejoice in the hope of the glory of God, which hope shall never make them ashamed.

Job viii. 13, 14; Mic. iii. 11; Deut. xxix. 19; John viii. 41; Matt. vii. 22, 23; 1 John ii. 3; 1 John iii. 14, 18, 19, 21, 24; 1 John v. 13; Rom. v. 2, 5.

II. This certainty is not a bare conjectural and probable persuasion, grounded upon a fallible hope; but an infallible assurance of faith, founded upon the divine truth of the promises of salvation, the inward evidence of those graces unto which these promises are made, the testimony of the Spirit of adoption witnessing with our spirits that we are the children of God: which Spirit is the earnest of our inheritance, whereby we are sealed to the day of redemption.

Heb. vi. 11, 19; Heb. vi. 17, 18; 2 Pet. i. 4, 5, 10, 11; 1 John ii. 3; 1 John iii. 14; 2 Cor. i. 12; Rom. viii. 15, 16; Eph. i. 13, 14; Eph. iv. 30; 2 Cor. i. 21, 22.

III. This infallible assurance doth not so belong to the essence of faith, but that a true believer may wait long, and conflict with many difficulties before he be partaker of it: yet, being

enabled by the Spirit to know the things which are freely given him of God, he may without extraordinary revelation, in the right use of ordinary means, attain thereunto. And therefore it is the duty of everyone to give all diligence to make his calling and election sure; that thereby his heart may be enlarged in peace and joy in the Holy Ghost, in love and thankfulness to God, and in strength and cheerfulness in the duties of obedience, the proper fruits of this assurance; so far is it from inclining men to looseness.

1 John v. 13; Isa. i. 10; Mark ix. 24; Ps. lxxxviii throughout, Ps. lxxvii to ver. 12; 1 Cor. ii. 12, 1 John iv. 13; Heb. vi. 11, 12; Eph. iii. 17, 18, 19; 2 Pet. i. 10; Rom. v. 1, 2, 5; Rom. xiv. 17; Rom. xv. 13; Eph. i. 3, 4; Ps. iv. 6, 7; Ps. cxix. 32; 1 John ii. 1, 2; Rom. vi. 1, 2; Tit. ii. 11, 12, 14; 2 Cor. vii. 1; Rom. viii. 1, 12; 1 John iii. 2, 3; Ps. cxxx. 4; 1 John i. 6, 7.

IV. True believers may have the assurance of their salvation divers ways shaken, diminished, and intermitted; as, by negligence in preserving of it, by falling into some special sin, which woundeth the conscience and grieveth the Spirit; by some sudden or vehement temptation, by God's withdrawing the light of His countenance, and suffering even such as fear Him to walk in darkness and to have no light: yet are they never utterly destitute of that seed of God, and life of faith, that love of Christ and the brethren, that sincerity of heart, and conscience of duty, out of which, by the operation of the Spirit, this assurance may, in due time, be revived; and by the which, in the mean time, they are supported from utter despair.

Cant. v. 2, 3, 6; Ps. li. 8, 12, 14; Eph. iv. 30, 31; Ps. lxxvii. 1 to 10; Matt. xxvi. 69, 70, 71, 72; Ps. xxxi. 22; Ps. lxxxviii throughout; Isa. i. 10; 1 John iii. 9; Luke xxii. 32; Job xiii. 15;

Ps. lxxiii. 15; Ps. li. 8, 12; Isa. l. 10; Mic. vii. 7, 8. 9; Jer. xxxii. 40, Isa. liv. 7, 8, 9, 10; Ps. xxii. 1; Ps. lxxxviii throughout.

CHAPTER XIX

Of the Law of God

I. God gave to Adam a law, as a covenant of works, by which He bound him and all his posterity to personal, entire, exact, and perpetual obedience; promised life upon the fulfilling, and threatened death upon the breach of it: and endued him with power and ability to keep it.

Gen. i. 26, 27 with Gen. ii. 17; Rom. ii. 14. 15; Rom. x. 5; Rom. v. 12, 19; Gal. iii. 10, 12; Eccles. vii. 29; Job xxviii. 28.

II. This law, after his fall, continued to be a perfect rule of righteousness, and, as such, was delivered by God upon Mount Sinai, in ten commandments, and written in two tables: the four first commandments containing our duty towards God; and the other six our duty to man.

James i. 25; James ii. 8, 10, 11, 12; Rom. xiii. 8, 9; Deut. v. 32; Deut. x. 4; Ex. xxiv. 1; Matt. xxii. 37, 38, 39, 40.

III. Beside this law, commonly called moral, God was pleased to give to the people of Israel, as a church under age, ceremonial laws, containing several typical ordinances, partly of worship, prefiguring Christ, His graces, actions, sufferings, and benefits; and partly holding forth divers instructions of moral duties. All which ceremonial laws are now abrogated, under the New Testament.

Heb. ix chapter; Heb. x. 1; Gal. iv. 1, 2, 3; Col. ii. 17; 1 Cor. v. 7; 2 Cor vi. 17; Jude ver. 23; Col. ii. 14, 16, 17; Dan. ix. 27; Eph. ii. 15, 16.

IV. To them also, as a body politic, He gave sundry judicial laws, which expired together with the State of that people; not obliging any other now, further than the general equity thereof may require.

Ex. xxi chap.; Ex. xxii. 1 to 29; Gen. xlix. 10 with 1 Pet. ii. 13, 14; Matt. v. 17 with ver. 38, 39; 1 Cor. ix. 8, 9, 10.

V. The moral law doth for ever bind all, as well justified persons as others, to the obedience thereof; and that, not only in regard of the matter contained in it, but also in respect of the authority of God the Creator, who gave it: neither doth Christ, in the Gospel, any way dissolve, but much strengthen this obligation.

Rom. xiii. 8, 9, 10; Eph. vi. 2; 1 John ii. 3, 4, 7, 8; James ii. 10, 11; Matt. v. 17, 18, 19; James ii. 8; Rom. iii. 31.

VI. Although true believers be not under the law, as a covenant of works, to be thereby justified or condemned; yet is it of great use to them, as well as to others; in that, as a rule of life informing them of the will of God, and their duty, it directs, and binds them to walk accordingly; discovering also the sinful pollutions of their nature, hearts, and lives; so as, examining themselves thereby, they may come to further conviction of, humiliation for, and hatred against sin; together with a clearer sight of the need they have of Christ, and the perfection of His obedience. It is likewise of use to the regenerate, to restrain their corruptions, in that it forbids sin; and the threatenings of it

serve to show what even their sins deserve; and what afflictions, in this life, they may expect for them, although freed from the curse thereof threatened in the law. The promises of it, in like manner, show them God's approbation of obedience, and what blessings they may expect upon the performance thereof; although not as due to them by the law, as a covenant of works. So as, a man's doing good, and refraining from evil, because the law encourageth to the one, and deterreth from the other, is no evidence of his being under the law; and not under grace.

Rom. vi. 14; Gal. ii. 16; Gal. iii. 13; Gal. iv. 4, 5; Acts xiii. 39; Rom. viii. 1; Rom. vii. 12, 22, 25; Ps. cxix. 4, 5, 6; 1 Cor. vii. 19; Gal. v. 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23; Rom. vii. 7; Rom. iii. 20; James i. 23, 24, 25; Rom. vii. 9, 14, 24, Gal. iii. 24; Rom. vii. 24, 25; Rom. viii. 3, 4; James ii. 11; Ps. cxix. 101, 104, 128, Ezra ix. 13, 14; Ps. lxxxix. 30, 31, 32, 33, 34; Lev. xxvi. 1 to 14 with 2 Cor. vi. 16; Eph. vi. 2, 3; Ps. xxxvii. 11 with Matt. v. 5; Ps. xix. 11; Gal. ii. 16; Luke xvii. 10; Rom. vi. 12, 14; 1 Pet. iii. 8, 9, 10, 11, 12 with Ps. xxxiv. 12, 13, 14, 15, 16; Heb. xii. 28, 29.

VII. Neither are the forementioned uses of the law contrary to the grace of the Gospel, but do sweetly comply with it; the Spirit of Christ subduing and enabling the will of man to do that, freely and cheerfully, which the will of God, revealed in the law, requireth to be done.

Gal. iii. 21; Ezek. xxxvi. 27; Heb. viii. 10 with Jer. xxxi. 33.

CHAPTER XX

Of Christian Liberty, and Liberty of Conscience

I. The liberty which Christ hath purchased for believers under the Gospel consists in their freedom from the guilt of sin, the condemning wrath of God, the curse of the moral law; and, in their being delivered from this present evil world, bondage to Satan, and dominion of sin; from the evil of afflictions, the sting of death, the victory of the grave, and everlasting damnation; as also, in their free access to God, and their yielding obedience unto Him, not out of slavish fear, but a child-like love and willing mind. All which were common also to believers under the law. But, under the new testament, the liberty of Christians is further enlarged, in their freedom from the yoke of the ceremonial law, to which the Jewish Church was subjected; and in greater boldness of access to the throne of grace, and in fuller communications of the free Spirit of God, than believers under the law did ordinarily partake of.

Tit. ii. 14; 1 Thes i. 10; Gal. iii. 13; Gal. i. 4; Col. i. 13; Acts xxvi. 18; Rom. vi. 14; Rom. viii. 28; Ps. cxix. 71; 1 Cor. xv. 54, 55, 56, 57; Rom. viii. 1; Rom. v. 1, 2; Rom. viii. 14, 15; 1 John iv. 18; Gal. iii. 9, 14; Gal. iv. 1, 2, 3, 6, 7; Gal. v. 1; Acts xv. 10, 11; Heb. iv. 14, 16; Heb. x. 19, 20, 21, 22; John vii. 38, 39; 2 Cor. iii. 13, 17, 18.

II. God alone is Lord of the conscience, and hath left it free from the doctrines and commandments of men, which are in any thing contrary to His Word; or beside it, in matters of faith or worship. So that, to believe such doctrines, or to obey such commands, out of conscience, is to betray true liberty of conscience: and the requiring of an implicit faith, and an

absolute and blind obedience is to destroy liberty of conscience, and reason also.

James iv. 12; Rom. xiv. 4; Acts iv. 19; Acts v. 29; 1 Cor. vii. 23; Matt. xxiii. 8, 9, 10; 2 Cor. i. 24; Matt. xv. 9; Col. ii. 20, 22, 23; Gal. i. 10; Gal. ii. 4, 5; Gal. v. 1; Rom. x. 17; Rom. xiv. 23; Isa. viii. 20; Acts xvii. 11; John iv. 22; Hos. v. 11; Rev. xiii. 12, 16, 17; Jer. viii. 9.

III. They who, upon pretence of Christian liberty, do practice any sin, or cherish any lust, do thereby destroy the end of Christian liberty, which is, that being delivered out of the hands of our enemies, we might serve the Lord without fear, in holiness and righteousness before Him, all the days of our life.

Gal. v.13;1 Pet. ii. 16; 2 Pet. ii. 19; John viii. 34; Luke i. 74,75.

IV. And because the powers which God hath ordained, and the liberty which Christ hath purchased, are not intended by God to destroy, but mutually to uphold and preserve one another; they who, upon pretence of Christian liberty, shall oppose any lawful power, or the lawful exercise of it, whether it be civil or ecclesiastical, resist the ordinance of God. And, for their publishing of such opinions, or maintaining of such practices, as are contrary to the light of nature, or to the known principles of Christianity, whether concerning faith, worship or conversation; or, to the power of godliness; or, such erroneous opinions or practices, as either in their own nature, or in the manner of publishing or maintaining them, are destructive to the external peace and order which Christ hath established in the Church, they may lawfully be called to account, and proceeded against by the censures of the Church, and by the power of the civil magistrate.

Matt. xii. 25; 1 Pet. ii. 13, 14, 16; Rom. xiii. 1 to 8; Heb. xiii. 17; Rom. i. 32 with 1 Cor. v. 1, 5, 11, 13; 2 John ver. 10, 11 and 2 Thess. iii. 14, and 1 Tim. vi. 3, 4 5, and Tit. i. 10, 11, 13, and Tit. iii. 10 with Matt. xviii. 15, 16, 17; 1 Tim. i. 19, 20; Rev. ii. 2, 14, 15, 20; Rev. iii. 9; Deut. xiii. 6 to 11; Rom. xiii. 3, 4 with 2 John ver. 10, 11; Ezra vii. 23, 25, 26, 27, 28; Rev. xvii. 12, 16, 17; Neh. xiii. 15, 17, 21, 22, 25, 30; 2 Kings xxiii. 5, 6, 9, 20, 21; 2 Chron. xxxiv. 33; 2 Chron. xv. 12, 13, 16; Dan. iii. 29; 1 Tim. ii. 2; Isa. xlix. 23; Zech. xiii. 2, 3.

CHAPTER XXI

Of Religious Worship, and the Sabbath Day

I. The light of nature sheweth that there is a God, who hath lordship and sovereignty over all, is good, and doth good unto all, and is therefore to be feared, loved, praised, called upon, trusted in, and served, with all the heart, and with all the soul, and with all the might. But the acceptable way of worshipping the true God is instituted by Himself, and so limited by His own revealed will, that He may not be worshipped according to the imaginations and devices of men, or the suggestions of Satan, under any visible representation, or any other way not prescribed in the holy Scripture.

Rom. i. 20; Acts xvii. 24; Ps. cxix. 68; Jer. x. 7; Ps. xxxi. 23; Ps. xviii. 3; Rom. x. 12; Ps. lxii. 8; Josh. xxiv. 14; Mark xii. 33; Deut. xii. 32; Matt. xv. 9; Acts xvii. 25; Matt. iv. 9, 10; Deut. iv. 15 to 20; Exod. xx. 4, 5, 6.

II. Religious worship is to be given to God, the Father, Son, and Holy Ghost; and to Him alone; not to angels, saints, or any

other creature: and since the fall, not without a Mediator; nor in the mediation of any other but of Christ alone.

Matt. iv. 10 with John v. 23 and 2 Cor. xiii. 14; Col. ii. 18; Rev xix.10; Rom. i.25; John xiv.6; 1 Tim. ii. 5; Eph. ii.18; Col. iii.17.

III. Prayer, with thanksgiving, being one special part of religious worship, is by God required of all men: and that it may be accepted, it is to be made in the name of the Son, by the help of His Spirit, according to His will, with understanding, reverence, humility, fervency, faith, love, and perseverance; and, if vocal, in a known tongue.

Phil. iv. 6; Ps. lxxv. 6; John xiv. 13,14; 1 Pet. ii. 5; Rom. viii. 26; 1 John v. 14; Ps. xlvii. 7; Eccles. v. 1, 2; Heb. xii. 28; Gen. xviii. 27; James v. 16; James i. 6, 7; Mark xi. 24; Matt. vi 12, 14, 15; Col. iv. 2; Eph. vi. 18; 1 Cor. xiv. 14.

IV. Prayer is to be made for things lawful, and for all sorts of men living, or that shall live hereafter: but not for the dead, nor for those of whom it may be known that they have sinned the sin unto death.

1 John v. 14; 1 Tim. ii. 1, 2; John xvii. 20; 2 Sam. vii. 29; Ruth iv. 12; 2 Sam. xii. 21, 22, 23 with Luke xvi. 25, 26; Rev. xiv. 13; I John v. 16.

V. The reading of the Scriptures with godly fear; the sound preaching and conscionable hearing of the Word, in obedience unto God, with understanding, faith, and reverence; singing of psalms with grace in the heart; as also, the due administration and worthy receiving of the sacraments instituted by Christ; are all parts of the ordinary religious worship of God: beside

religious oaths, vows, solemn fastings, and thanksgivings, upon special occasions, which are, in their several times and seasons, to be used in a holy and religious manner.

Acts xv. 21; Rev. i. 3; 2 Tim. iv. 2; James i. 22; Acts x. 33; Matt. xiii. 19; Heb. iv. 2; Isa. lxvi. 2; Col. iii. 16; Eph. v. 19; James v. 13; Matt. xxviii. 19; 1 Cor. xi 23 to 28; Acts ii. 42; Deut. vi. 13 with Neh. x. 29; Isa. xix. 21 with Eccles. v. 4, 5; Joel ii. 12; Esther iv. 16; Matt. ix. 15; 1 Cor. vii. 5; Ps. cvii throughout; Esther ix. 22; Heb. xii. 28.

VI. Neither prayer, nor any other part of religious worship, is now under the Gospel either tied unto, or made more acceptable by any place in which it is performed, or towards which it is directed: but God is to be worshipped everywhere, in spirit and truth; as in private families daily, and in secret each one by himself; so, more solemnly, in the public assemblies, which are not carelessly or wilfully to be neglected, or forsaken, when God, by His Word or providence, calleth thereunto.

John iv. 21; Mal. i. 11; 1 Tim. ii. 8; John iv. 23, 24; Jer. x. 25; Deut. vi. 6, 7; Job i. 5; 2 Sam. vi. 18, 20; 1 Pet. iii. 7; Acts x. 2; Matt. vi. 11; Matt. vi. 6; Eph. vi. 18; Isa. lvi. 6, 7; Heb. x. 25; Prov. i. 20, 21, 24; Prov. viii. 34; Acts xiii. 42; Luke iv. 16; Acts ii. 42.

VII. As it is the law of nature, that, in general, a due proportion of time be set apart for the worship of God; so, in His Word, by a positive, moral, and perpetual commandment, binding all men, in all ages, He hath particularly appointed one day in seven, for a Sabbath, to be kept holy unto Him: which, from the beginning of the world to the resurrection of Christ, was the

last day of the week; and, from the resurrection of Christ, was changed into the first day of the week, which, in Scripture, is called the Lord's Day, and is to be continued to the end of the world, as the Christian Sabbath.

Exod. xx. 8, 10, 11; Isa. lvi. 2, 4, 6, 7; Gen. ii. 2, 3; 1 Cor. xvi. 1, 2; Acts xx. 7; Rev. i. 10; Exod. xx. 8, 10 with Matt. v. 17, 18.

VIII. This Sabbath is then kept holy unto the Lord, when men, after a due preparing of their hearts. and ordering of their common affairs beforehand, do not only observe an holy rest, all the day, from their own works, words, and thoughts about their worldly employments, and recreations, but also are taken up the whole time in the public and private exercises of His worship, and in the duties of necessity and mercy.

Exod. xx. 8; Exod. xvi. 23, 25, 26, 29, 30; Exod. xxxi. 15, 16, 17; Isa. lviii. 13; Neh. xiii. 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22; Isa. lviii. 13.

CHAPTER XXII

Of Lawful Oaths and Vows

I. A lawful oath is a part of religious worship, wherein, upon just occasion, the person swearing solemnly calleth God to witness what he asserteth, or promiseth; and to judge him according to the truth or falsehood of what he sweareth.

Deut. x.20; Exod. xx.7; Lev. xix.12; 2 Cor. i.23; 2 Chron. vi. 22,23.

II. The name of God only is that by which men ought to swear; and therein it is to be used with all holy fear and reverence. Therefore, to swear vainly or rashly, by that glorious and dreadful Name; or, to swear at all by any other thing, is sinful,

and to be abhorred. Yet, as in matters of weight and moment, an oath is warranted by the Word of God, under the New Testament, as well as under the Old; so a lawful oath, being imposed by lawful authority, in such matters ought to be taken.

Deut. vi. 13; Exod. xx. 7; Jer. v. 7; Matt. v. 34, 37; James v. 12; Heb. vi. 16; 2 Cor. i. 23; Isa. lxv. 16; 1 Kings viii. 31; Neh. xiii. 25, Ezra x. 5.

III. Whosoever taketh an oath ought duly to consider the weightiness of so solemn an act; and therein to avouch nothing, but what he is fully persuaded is the truth. Neither may any man bind himself by oath to anything but what is good and just, and what he believeth so to be, and what he is able and resolved to perform. Yet is it a sin to refuse an oath touching anything that is good and just, being imposed by lawful authority.

Exod. xx. 7; Jer. iv. 2; Gen. xxiv. 2, 3, 5, 6, 8, 9; Num. v. 19, 21; Neh. v. 12; Exod. xxii. 7, 8, 9, 10, 11.

IV. An oath is to be taken in the plain and common sense of the words, without equivocation, or mental reservation. It cannot oblige to sin: but in anything not sinful, being taken, it binds to performance, although to a man's own hurt. Nor is it to be violated, although made to heretics, or infidels.

Jer. iv. 2; Ps. xxiv. 4; 1 Sam. xxv. 22, 32, 33, 34; Ps. xv. 4; Ezek. xvii. 16, 18, 19; Josh. ix. 18, 19 with 2 Sam. xxi. 1.

V. A vow is of the like nature with a promissory oath, and ought to be made with the like religious care, and to be performed with the like faithfulness.

Isa. xix. 21; Eccles. v. 4, 5, 6; Ps. lxi. 8; Ps. lxvi. 13, 14.

VI. It is not to be made to any creature, but to God alone: and, that it may be accepted, it is to be made voluntarily, out of faith, and conscience of duty, in way of thankfulness for mercy received, or for the obtaining of what we want; whereby we more strictly bind ourselves to necessary duties; or to other things, so far and so long as they may fitly conduce thereunto.

Ps. lxxvi. 11; Jer. xlv. 25, 26; Deut. xxiii. 21, 22, 23; Ps. l. 14; Gen. xxviii. 20, 21, 22; 1 Sam. i. 11; Ps. lxvi. 13, 14; Ps. cxxxii. 2, 3, 4, 5.

VII. No man may vow to do anything forbidden in the Word of God, or what would hinder any duty therein commanded, or which is not in his own power, and for the performance whereof he hath no promise of ability from God. In which respects, Popish monastical vows of perpetual single life, professed poverty, and regular obedience, are so far from being degrees of higher perfection, that they are superstitious and sinful snares, in which no Christian may entangle himself.

Acts xxiii. 12, 14; Mark vi. 26; Num. xxx. 5, 8, 12, 13; Matt. xix. 11, 12; 1 Cor. vii. 2, 9; Eph. iv. 28; 1 Peter iv. 2; 1 Cor. vii. 23.

CHAPTER XXIII

Of the Civil Magistrate

I. God, the supreme Lord and King of all the world, hath ordained civil magistrates, to be, under Him, over the people, for His own glory, and the public good; and, to this end, hath armed them with the power of the sword, for the defense and

encouragement of them that are good, and for the punishment of evil doers.

Rom. xiii. 1, 2, 3, 4; 1 Peter ii. 13, 14.

II. It is lawful for Christians to accept and execute the office of a magistrate, when called thereunto; in the managing whereof, as they ought especially to maintain piety, justice, and peace, according to the wholesome laws of each commonwealth; so for that end, they may lawfully now, under the New Testament, wage war, upon just and necessary occasion.

Prov. viii. 15, 16; Rom. xiii. 1, 2, 4; Ps. ii. 10, 12; 1 Tim. ii. 2; Ps. lxxxii. 3, 4; 2 Sam. xxiii. 3; 1 Pet. ii. 13; Luke iii. 14; Rom. xiii. 4; Matt. viii. 9, 10; Acts x. 1, 2; Rev. xvii. 14, 16.

III. The civil magistrate may not assume to himself the administration of the Word and sacraments, or the power of the keys of the kingdom of heaven: yet he hath authority, and it is his duty, to take order, that unity and peace be preserved in the Church, that the truth of God be kept pure and entire; that all blasphemies and heresies be suppressed, all corruptions and abuses in worship and discipline prevented or reformed; and all the ordinances of God duly settled, administered, and observed. For the better effecting whereof, he hath power to call synods, to be present at them, and to provide, that whatsoever is transacted in them be according to the mind of God.

2 Chron. xxvi. 18 with Matt. xviii. 17 and Matt. xvi. 19; I Cor. xii. 28, 29; Eph. iv. 11, 12; 1 Cor. iv. 1, 2; Rom. x. 15; Heb. v. 4; Isa. xlix. 23; Ps. cxxii. 9; Ezra vii. 23, 25, 26, 27, 28; Lev. xxiv. 16; Deut. xiii. 5, 6, 12; 2 Kings xviii. 4; 1 Chron. xiii. 1 to

8; 2 Kings xxiii. 1 to 25; 2 Chron. xxxiv. 33; 2 Chron. xv. 12, 13; 2 Chron. xix. 8, 9, 10, 11; 2 Chron. xxix and xxx; Matt. ii. 4, 5.

IV. It is the duty of people to pray for magistrates, to honour their persons, to pay them tribute and other dues, to obey their lawful commands, and to be subject to their authority, for conscience' sake. Infidelity, or difference in religion, doth not make void the magistrates' just and legal authority, nor free the people from their due obedience to them: from which ecclesiastical persons are not exempted; much less hath the Pope any power and jurisdiction over them in their dominions, or over any of their people; and, least of all, to deprive them of their dominions, or lives, if he shall judge them to be heretics, or upon any other pretence whatsoever.

1 Tim. ii. 1, 2; 1 Pet. ii. 17; Rom. xiii. 6, 7; Rom. xiii. 5; Tit. iii. 1; 1 Pet. ii. 13, 14, 16; Rom. xiii. 1; 1 Kings ii. 35, Acts xxv. 9, 10, 11 ; 2 Pet. ii. 1, 10, 11 ; Jude ver. 8, 9, 10, 11 ; 2 Thess. ii. 4 ; Rev. xiii. 15, 16. 17.

CHAPTER XXIV

Of Marriage and Divorce

I. Marriage is to be between one man and one woman: neither is it lawful for any man to have more than one wife, nor for any woman to have more than one husband; at the same time.

Gen. ii. 24; Matt. xix. 5, 6; Prov. ii. 17.

II. Marriage was ordained for the mutual help of husband and wife, for the increase of mankind with a legitimate issue, and of the Church with an holy seed; and for preventing of uncleanness.

Gen. ii. 18; Mal. ii. 15; 1 Cor. vii. 2, 9.

III. It is lawful for all sorts of people to marry, who are able with judgment to give their consent. Yet is it the duty of Christians to marry only in the Lord: and therefore such as profess the true reformed religion should not marry with infidels, papists, or other idolaters: neither should such as are godly be unequally yoked, by marrying with such as are notoriously wicked in their life, or maintain damnable heresies.

Heb. xiii. 4; 1 Tim. iv. 3; 1 Cor. vii. 36, 37, 38; Gen. xxiv. 57, 58; 1 Cor. vii. 39; Gen. xxxiv. 14; Exod. xxxiv. 16; Deut. vii. 3, 4; 1 Kings xi. 4; Neh. xiii. 25, 26, 27; Mal. ii. 11, 12; 2 Cor. vi. 14.

IV. Marriage ought not to be within the degrees of consanguinity or affinity forbidden by the Word. Nor can such incestuous marriages ever be made lawful by any law of man or consent of parties, so as those persons may live together as man and wife. The man may not marry any of his wife's kindred, nearer in blood then he may of his own: nor the woman of her husband's kindred, nearer in blood than of her own.

Lev. xviii chapter; 1 Cor. v. 1; Amos ii. 7; Mark vi. 18; Lev. xviii. 24, 25, 26, 27, 28; Lev. xx. 19, 20, 21.

V. Adultery or fornication committed after a contract, being detected before marriage, giveth just. occasion to the innocent party to dissolve that contract. In the case of adultery after marriage, it is lawful for the innocent party to sue out a divorce; and, after the divorce, to marry another, as if the offending party were dead.

Matt. i. 18, 19, 20; Matt. v. 31, 32; Matt. xix. 9; Rom. vii. 2, 3.

VI. Although the corruption of man be such as is apt to study arguments unduly to put asunder those whom God hath joined together in marriage; yet nothing but adultery, or such wilful desertion as can no way be remedied by the Church or civil magistrate, is cause sufficient of dissolving the bond of marriage; wherein, a public and orderly course of proceeding is to be observed; and the persons concerned in it not left to their own wills and discretion, in their own case.

Matt. xix. 8, 9; 1 Cor. vii. 15; Matt. xix. 6; Deut. xxiv. 1, 2, 3, 4.

CHAPTER XXV

Of the Church

I. The catholic or universal Church which is invisible, consists of the whole number of the elect, that have been, are, or shall be gathered into one, under Christ the Head thereof; and is the spouse, the body, the fulness of Him that filleth all in all.

Eph. i. 10, 22, 23; Eph. v. 23, 27, 32; Col. i. 18.

II. The visible Church, which is also catholic or universal under the Gospel (not confined to one nation as before under the law), consists of all those throughout the world that profess the true religion; and of their children: and is the kingdom of the Lord Jesus Christ, the house and family of God, out of which there is no ordinary possibility of salvation.

1 Cor. i. 2; 1 Cor. xii. 12, 13; Ps. ii. 8; Rev. vii. 9; Rom. xv. 9, 10, 11, 12; 1 Cor. vii. 14; Acts ii. 39; Ezek. xvi. 20, 21; Rom.

xi. 16; Gen. iii. 15; Gen. xvii. 7; Matt. xiii. 47; Isa. ix. 7; Eph. ii. 19; Eph. iii. 15; Acts ii. 47.

III. Unto this catholic visible Church Christ hath given the ministry, oracles, and ordinances of God, for the gathering and perfecting of the saints, in this life, to the end of the world; and doth by His own presence and Spirit, according to His promise, make them effectual thereunto.

1 Cor. xii. 28; Eph. iv. 11,12,13; Matt. xxviii. 19,20; Isa. lix. 21.

IV. This catholic Church hath been sometimes more, sometimes less visible. And particular Churches which are members thereof, are more or less pure, according as the doctrine of the Gospel is taught and embraced, ordinances administered, and public worship performed more or less purely in them.

Rom. xi. 3, 4; Rev. xii. 6, 14; Rev. ii. and iii; 1 Cor. v. 6, 7.

V. The purest Churches under heaven are subject both to mixture and error; and some have so degenerated, as to become no Churches of Christ, but synagogues of Satan. Nevertheless, there shall be always a Church on earth, to worship God according to His will.

1 Cor. xiii. 12; Matt. xiii. 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 47; Rev. xviii. 2; Rom. xi. 18, 19, 20, 21, 22; Matt. xvi. 18; Ps. lxxii. 17; Ps. cii. 28; Matt. xxviii. 19, 20.

VI. There is no other head of the Church, but the Lord Jesus Christ; nor can the Pope of Rome, in any sense, be head thereof; but is that Antichrist, that man of sin, and son of perdition, that

exalteth himself, in the Church. against Christ and all that is called God.

Col. i. 18; Eph. i. 22; Matt. xxiii. 8, 9, 10; 2 Thess. ii. 3, 4, 8, 9; Rev. xii. 6.

CHAPTER XXVI

Of the Communion of Saints

I. All saints, that are united to Jesus Christ their Head by His Spirit and by faith, have fellowship with Him in His graces, sufferings, death, resurrection, and glory: and, being united to one another in love, they have communion in each other's gifts and graces, and are obliged to the performance of such duties, public and private, as do conduce to their mutual good, both in the inward and outward man.

1 John i. 3; Eph. iii. 16, 17, 18, 19; John i. 16; Eph. ii. 5, 6; Phil. iii. 10; Rom. vi. 5, 6; 2 Tim. ii. 12; Eph. iv. 15, 16; 1 Cor. xii. 7; 1 Cor. iii. 21, 22, 23; Col. ii. 19; 1 Thess. v. 11, 14; Rom. i. 11, 12, 14; 1 John iii. 16, 17, 18; Gal. vi. 10.

II. Saints by profession are bound to maintain a holy fellowship and communion in the worship of God; and in performing such other spiritual services as tend to their mutual edification; as also in relieving each other in outward things, according to their several abilities, and necessities. Which communion, as God offereth opportunity, is to be extended unto all those who, in every place, call upon the name of the Lord Jesus.

Heb. x. 24, 25; Acts ii. 42, 46; Isa. ii. 3; 1 Cor. xi. 20; Acts ii. 44, 45; 1 John iii. 17; 2 Cor. viii and ix chapters; Acts xi. 29, 30.

III. This communion, which the saints have with Christ, doth not make them in any wise, partakers of the substance of His Godhead; or to be equal with Christ, in any respect: either of which to affirm is impious and blasphemous. Nor doth their communion one with another, as saints, take away, or infringe the title or property which each man hath in his goods and possessions.

Col. i. 18, 19; 1 Cor. viii. 6; Isa. xlii. 8; 1 Tim. vi. 15, 16; Ps. xlv. 7, with Heb. i. 8, 9; Exod. xx. 15; Eph. iv. 28; Acts v. 4.

CHAPTER XXVII

Of the Sacraments

I. Sacraments are holy signs and seals of the covenant of grace, immediately instituted by God, to represent Christ and His benefits; and to confirm our interest in Him; as also, to put a visible difference between those that belong unto the Church, and the rest of the world; and solemnly to engage them to the service of God in Christ, according to His Word.

Rom. iv. 11; Gen. xvii. 7, 10; Matt. xxviii. 19; 1 Cor. xi. 23; 1 Cor x. 16; 1 Cor. xi. 25, 26; Gal. iii. 27; Rom. xv. 8; Exod. xii. 48; Gen xxxiv. 14; Rom. vi. 3, 4; 1 Cor. x. 16, 21.

II. There is in every sacrament a spiritual relation, or sacramental union, between the sign and the thing signified; whence it comes to pass, that the names and effects of the one are attributed to the other.

Gen. xvii. 10; Matt. xxvi. 27, 28; Tit. iii. 5.

III. The grace which is exhibited in or by the sacraments rightly used, is not conferred by any power in them: neither doth the efficacy of a sacrament depend upon the piety or intention of him that doth administer it: but upon the work of the Spirit and the word of institution, which contains, together with a precept authorizing the use thereof, a promise of benefit to worthy receivers.

Rom. ii. 28, 29; 1 Pet. iii. 21; Matt. iii. 11; 1 Cor. xii. 13; Matt. xxvi. 27, 28; Matt. xxviii. 19, 20.

IV. There be only two sacraments ordained by Christ our Lord in the Gospel; that is to say, Baptism and the Supper of the Lord: neither of which may be dispensed by any but by a minister of the Word lawfully ordained.

Matt. xxviii. 19; 1 Cor. xi. 20, 23; 1 Cor. iv.1; Heb. v. 4.

V. The sacraments of the Old Testament, in regard of the spiritual things thereby signified and exhibited, were, for substance, the same with those of the New.

1 Cor. x. 1, 2, 3, 4.

CHAPTER XXVIII

Of Baptism

I. Baptism is a sacrament of the New Testament, ordained by Jesus Christ, not only for the solemn admission of the party baptized into the visible Church; but also, to be unto him a sign and seal of the covenant of grace, of his ingrafting into Christ, of regeneration, of remission of sins, and of his giving up unto God through Jesus Christ, to walk in newness of life. Which

sacrament is, by Christ's own appointment, to be continued in His Church until the end of the world.

Matt. xxviii. 19; 1 Cor. xii. 13; Rom. iv. 11 with Col. ii. 11. 12; Gal. iii. 27; Rom. vi. 5; Tit. iii. 5; Mark i. 4; Rom. vi. 3, 4; Matt. xxviii. 19.

II. The outward element to be used in this sacrament is water, wherewith the party is to be baptized, in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost, by a minister of the Gospel, lawfully called thereunto.

Matt. iii. 11; John i. 33; Matt. xxviii. 19, 20.

III. Dipping of the person into the water is not necessary; but Baptism is rightly administered by pouring or sprinkling water upon the person.

Heb. ix. 10, 19, 20, 21, 22; Acts ii. 41; Acts xvi. 33; Mark vii. 4.

IV. Not only those that do actually profess faith in and obedience unto Christ, but also the infants of one or both believing parents, are to be baptized.

Mark xvi. 15, 16; Acts viii. 37, 38; Gen. xvii. 7, 9, with Gal. iii. 9, 14 and Col. ii. 11, 12 and Acts ii. 38, 39 and Rom. iv. 11, 12; 1 Cor. vii. 14; Matt. xxviii. 19; Mark x. 13, 14, 15, 16; Luke xviii. 15.

V. Although it be a great sin to contemn or neglect this ordinance, yet grace and salvation are not so inseparably annexed unto it, as that no person can be regenerated or saved without it; or, that all that are baptized are undoubtedly regenerated.

Luke vii. 30 with Exod. iv. 24, 25, 26; Rom. iv. 11; Acts x. 2, 4, 22, 31, 45, 47; Acts viii. 13, 23.

VI. The efficacy of Baptism is not tied to that moment of time wherein it is administered; yet notwithstanding, by the right use of this ordinance, the grace promised is not only offered, but really exhibited and conferred by the Holy Ghost, to such (whether of age or infants) as that grace belongeth unto, according to the counsel of God's own will in His appointed time.

John iii. 5,8; Gal. iii.27; Titus iii.5; Eph. v. 25,26; Acts ii. 38,41.

VII. The sacrament of Baptism is but once to be administered unto any person.

Titus iii. 5.

CHAPTER XXIX

Of the Lord's Supper

I. Our Lord Jesus, in the night wherein He was betrayed, instituted the sacrament of His body and blood, called the Lord's Supper, to be observed in His Church, unto the end of the world, for the perpetual remembrance of the sacrifice of Himself in His death; the sealing all benefits thereof unto true believers, their spiritual nourishment and growth in Him, their further engagement in and to all duties which they owe unto Him; and to be a bond and pledge of their communion with Him, and with each other, as members of His mystical body.

1 Cor. xi. 23, 24, 25, 26; 1 Cor. x. 16, 17, 21; 1 Cor. xii. 13.

II. In this sacrament, Christ is not offered up to His Father; nor any real sacrifice made at all for remission of sins of the quick or dead; but only a commemoration of that one offering up of Himself, by Himself, upon the cross, once for all: and a spiritual oblation of all possible praise unto God for the same: so that the Popish sacrifice of the mass (as they call it) is most abominably injurious to Christ's one, only sacrifice, the alone propitiation for all the sins of His elect.

Heb. ix. 22, 25, 26, 28; 1 Cor. xi. 24, 25, 26; Matt. xxvi. 26, 27; Heb. vii. 23, 24, 27; Heb. x. 11, 12, 14, 18.

III. The Lord Jesus, hath, in this ordinance, appointed His ministers to declare His word of institution to the people; to pray, and bless the elements of bread and wine, and thereby to set them apart from a common to a holy use; and to take and break the bread, to take the cup, and (they communicating also themselves) to give both to the communicants; but to none who are not then present in the congregation.

Matt. xxvi. 26, 27, 28 and Mark xiv. 22, 23, 24 and Luke xxii. 19, 20 with 1 Cor. xi. 23, 24, 25, 26; Acts xx. 7; 1 Cor. xi. 20.

IV. Private masses, or receiving this sacrament by a priest or any other alone; as likewise, the denial of the cup to the people, worshipping the elements, the lifting them up or carrying them about for adoration, and the reserving them for any pretended religious use; are all contrary to the nature of this sacrament, and to the institution of Christ.

1 Cor. x. 6; Mark xiv. 23; 1 Cor. xi. 25, 26, 27, 28, 29; Matt. xv. 9.

V. The outward elements in this sacrament, duly set apart to the uses ordained by Christ, have such relation to Him crucified, as that, truly, yet sacramentally only, they are sometimes called by the name of the things they represent, to wit, the body and blood of Christ; albeit in substance and nature they still remain truly and only bread and wine, as they were before.

Matt. xxvi. 26, 27, 28; 1 Cor. xi. 26, 27, 28; Matt. xxvi. 29.

VI. That doctrine which maintains a change of the substance of bread and wine into the substance of Christ's body and blood (commonly called transubstantiation) by consecration of a priest, or by any other way, is repugnant, not to Scripture alone, but even to common sense and reason; overthroweth the nature of the sacrament, and hath been, and is the cause of manifold superstitions; yea, of gross idolatries.

Acts iii. 21 with 1 Cor. xi. 24, 25, 26; Luke xxiv. 6, 39.

VII. Worthy receivers outwardly partaking of the visible elements in this sacrament, do then also, inwardly by faith, really and indeed, yet not carnally and corporally, but spiritually, receive and feed upon Christ crucified, and all benefits of His death: the body and blood of Christ being then, not corporally or carnally, in, with, or under the bread and wine; yet, as really, but spiritually, present to the faith of believers in that ordinance, as the elements themselves are to their outward senses.

1 Cor. xi. 28; 1 Cor. x. 16.

VIII. Although ignorant and wicked men receive the outward elements in this sacrament: yet they receive not the thing

signified thereby, but by their unworthy coming thereunto are guilty of the body and blood of the Lord to their own damnation. Wherefore, all ignorant and ungodly persons, as they are unfit to enjoy communion with Him, so are they unworthy of the Lord's table; and cannot, without great sin against Christ while they remain such, partake of these holy mysteries, or be admitted thereunto.

1 Cor. xi. 27, 28, 29; 2 Cor. vi. 14, 15, 16; 1 Cor. v. 6, 7, 13; 2 Thess. iii. 6, 14, 15; Matt. vii. 6.

CHAPTER XXX

Of Church Censures

I. The Lord Jesus, as King and Head of His Church, hath therein appointed a government, in the hand of Church officers, distinct from the civil magistrate.

Isa. ix. 6, 7; 1 Tim. v. 17; 1 Thess. v. 12; Acts xx. 17, 28; Heb. xiii. 7, 17, 24; 1 Cor. xii. 28; Matt. xxviii. 18, 19, 20.

II. To these officers, the keys of the kingdom of heaven are committed: by virtue whereof, they have power respectively to retain, and remit sins; to shut that kingdom against the impenitent, both by the Word and censures; and to open it unto penitent sinners, by the ministry of the Gospel, and by absolution from censures, as occasion shall require.

Matt. xvi. 19; Matt. xviii. 17, 18; John xx. 21, 22, 23; 2 Cor. ii. 6, 7, 8.

III. Church censures are necessary, for the reclaiming and gaining of offending brethren, for deterring of others from the

like offences, for purging out of that leaven which might infect the whole lump, for vindicating the honour of Christ, and the holy profession of the Gospel, and for preventing the wrath of God, which might justly fall upon the Church, if they should suffer His covenant and the seals thereof to be profaned by notorious and obstinate offenders.

1 Cor. v. chap.; 1 Tim. v. 20; Matt. vii. 6; 1 Tim. i. 20; 1 Cor. xi. 27 to the end, with Jude ver. 23.

IV. For the better attaining of these ends, the officers of the Church are to proceed by admonition; suspension from the sacrament of the Lord's Supper for a season; and by excommunication from the Church; according to the nature of the crime, and demerit of the person.

1 Thess. v. 12; 2 Thess. iii. 6, 14, 15; 1 Cor. v. 4, 5, 13; Matt. xviii. 17; Tit. iii. 10.

CHAPTER XXXI

Of Synods and Councils

I. For the better government, and further edification of the Church, there ought to be such assemblies as are commonly called synods or councils.

Acts xv. 2, 4, 6.

II. As magistrates may lawfully call a synod of ministers, and other fit persons, to consult and advise with, about matters of religion; so, if magistrates be open enemies to the Church, the ministers of Christ of themselves, by virtue of their office, or

they, other fit persons, upon delegation from their Churches, may meet together in such assemblies.

Isa. xlix. 23; 1 Tim. ii. 1, 2; 2 Chron. xix. 8, 9, 10, 11; 2 Chron. xxix., xxx. chaps.; Matt. ii. 4, 5; Prov. xi. 14; Acts xv. 2, 4, 22, 23, 25.

III. It belongeth to synods and councils, ministerially to determine controversies of faith and cases of conscience, to set down rules and directions for the better ordering of the public worship of God, and government of His Church; to receive complaints in cases of maladministration, and authoritatively to determine the same: which decrees and determinations, if consonant to the Word of God, are to be received with reverence and submission; not only for their agreement with the Word, but also for the power whereby they are made, as being an ordinance of God appointed thereunto in His Word.

Acts xv. 15, 19, 24, 27, 28, 29, 30, 31; Acts xvi. 4; Matt. xviii. 17, 18, 19, 20.

IV. All synods or councils, since the Apostles' times, whether general or particular, may err; and many have erred. Therefore they are not to be made the rule of faith or practice; but to be used as a help in both.

Eph. ii. 20; Acts xvii. 11; 1 Cor. ii. 5; 2 Cor. i. 24.

V. Synods and councils are to handle, or conclude, nothing, but that which is ecclesiastical: and are not to intermeddle with civil affairs which concern the commonwealth; unless by way of humble petition, in cases extraordinary; or by way of advice,

for satisfaction of conscience, if they be thereunto required by the civil magistrate.

Luke xii. 13, 14; John xviii. 36.

CHAPTER XXXII

Of the State of Men after Death and the Resurrection of the Dead

I. The bodies of men, after death, return to dust and see corruption; but their souls (which neither die nor sleep) having an immortal subsistence, immediately return to God who gave them: the souls of the righteous, being then made perfect in holiness, are received into the highest heavens, where they behold the face of God, in light and glory, waiting for the full redemption of their bodies. And the souls of the wicked are cast into hell, where they remain in torments and utter darkness, reserved to the judgment of the great day. Beside these two places, for souls separated from their bodies, the Scripture acknowledgeth none.

Gen. iii. 19; Acts xiii. 36; Luke xxiii. 43; Eccles. xii. 7; Heb. xii. 23; 2 Cor. v. 1, 6, 8; Phil. i. 23 with Acts iii. 21 and Eph. iv. 10; Luke xvi. 23, 24; Acts i. 25; Jude ver. 6, 7; 1 Pet. iii. 19.

II. At the last day, such as are found alive shall not die, but be changed: and all the dead shall be raised up, with the selfsame bodies and none other, although with different qualities, which shall be united again to their souls for ever.

1 Thess. iv. 17; 1 Cor. xv. 51, 52; Job xix. 26, 27; 1 Cor. xv. 42, 43, 44.

III. The bodies of the unjust shall, by the power of Christ, be raised to dishonour; the bodies of the just, by His Spirit, unto honour; and be made conformable to His own glorious body.

Acts xxiv. 15; John v. 28, 29; 1 Cor. xv. 43; Phil. iii. 21.

CHAPTER XXXIII

Of the Last Judgment

I. God hath appointed a day, wherein He will judge the world in righteousness, by Jesus Christ, to whom all power and judgment is given of the Father. In which day, not only the apostate angels shall be judged, but likewise all persons that have lived upon earth shall appear before the tribunal of Christ, to give an account of their thoughts, words, and deeds; and to receive according to what they have done in the body, whether good or evil.

Acts xvii. 31; John v. 27; 1 Cor. vi. 3; Jude ver. 6; 2 Pet. ii. 4; 2 Cor. v. 10; Eccles. xii. 14; Rom. ii. 16; Rom. xiv. 10, 12; Matt. xii. 36, 37.

II. The end of God's appointing this day is for the manifestation of the glory of His mercy, in the eternal salvation of the elect; and of His justice, in the damnation of the reprobate who are wicked and disobedient. For then shall the righteous go into everlasting life, and receive that fulness of joy and refreshing, which shall come from the presence of the Lord: but the wicked, who know not God, and obey not the Gospel of Jesus Christ, shall be cast into eternal torments, and be punished with everlasting destruction from the presence of the Lord, and from the glory of His power.

Matt. xxv. 31 to the end; Rom. ii. 5, 6; Rom. ix. 22, 23; Matt. xxv. 21; Acts iii. 19; 2 Thess. i. 7, 8, 9, 10.

III. As Christ would have us to be certainly persuaded that there shall be a day of judgment, both to deter all men from sin, and for the greater consolation of the godly in their adversity; so will He have that day unknown to men, that they may shake off all carnal security, and be always watchful, because they know not at what hour the Lord will come; and may be ever prepared to say, Come, Lord Jesus, come quickly Amen.

2 Pet. iii. 11, 14; 2 Cor. v. 10, 11; 2 Thess. i. 5, 6, 7; Luke xxi. 27, 28; Rom. viii. 23, 24, 25; Matt. xxiv. 36, 42, 43, 44; Mark xiii. 35, 36, 37, Luke xii. 35, 36; Rev. xxii. 20.